

BENZETİM MODELLEMESİ TEMELLİ VERİ ZARFLAMA ANALİZİ YAKLAŞIMIYLA
BİR SPOR MERKEZİNDE ETKİNLİK ÖLÇÜMÜ

Erdem OKTAY

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği Uyarınca
Fen Bilimleri Enstitüsü Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalında
YÜKSEK LİSANS TEZİ
Olarak Hazırlanmıştır.

Danışman : Dr. Öğr. Üyesi Kerem CİDDİ

Haziran - 2019

KABUL VE ONAY SAYFASI

Erdem OKTAY' ın YÜKSEK LİSANS tezi olarak hazırladığı “BENZETİM MODELLEMESİ TEMELLİ VERİ ZARFLAMA ANALİZİ YAKLAŞIMIYLA BİR SPOR MERKEZİNDE ETKİNLİK ÖLÇÜMÜ” başlıklı bu çalışma, jürimizce Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca değerlendirilerek OY BİRLİĞİ / ~~OY ÇOKLUĞU~~ ile Dumlupınar Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalına YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

28.06.2019

Prof. Dr. Önder Uysal

Enstitü Müdürü, Fen Bilimleri Enstitüsü

Prof. Dr. Özden Üstün

Bölüm Başkanı, Endüstri Mühendisliği Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Kerem Ciddi

Danışman, Endüstri Mühendisliği Bölümü

Sınav Komitesi Üyeleri

Prof. Dr. Özden Üstün

Endüstri Mühendisliği Bölümü, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi N. Fırat Özkan

Endüstri Mühendisliği Bölümü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Kerem Ciddi

Endüstri Mühendisliği Bölümü, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

.....

ETİK İLKELERE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANI

Bu tezin hazırlanmasında Akademik kurallara riayet ettiğimizi, özgün bir çalışma olduğunu ve yapılan tez çalışmasının bilimsel etik ilke ve kurallara uygun olduğunu, çalışma kapsamında teze ait olmayan veriler için kaynak gösterildiğini ve kaynaklar dizininde belirtildiğini, Yüksek Öğretim Kurulu tarafından kullanılmak üzere önerilen ve Dumlupınar Üniversitesi tarafından kullanılan İntihal Programı ile tarandığını ve benzerlik oranının % 10 çıktığını beyan ederiz. Aykırı bir durum ortaya çıktığı takdirde tüm hukuki sanuçlara razı olduğumuzu taahhüt ederiz.

Dr. Öğr. Üyesi Kerem CİDDİ

(Danışman)

Erdem OKTAY

BENZETİM MODELLEMESİ TEMELLİ VERİ ZARFLAMA ANALİZİ YAKLAŞIMIYLA BİR SPOR MERKEZİNDE ETKİNLİK ÖLÇÜMÜ

Erdem OKTAY

Endüstri Mühendisliği, Yüksek Lisans Tezi, 2019

Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Kerem CİDDİ

ÖZET

Günümüzde sağlıklı yaşamak, kilo vermek, fiziksel egzersiz yapmak isteyen birçok kişi spor merkezlerini tercih etmektedir. Spor merkezlerinin kullanım oranları, abonelik sayıları gün geçtikçe artmakta ve daha popüler bir hal almaktadır. Üst düzey rekabetin olduğu bu hizmet sektöründe spor merkezleri, müşteri memnuniyetini artırabilmek ve ayakta kalabilmek için en iyi şekilde hizmet sunmak zorundadırlar. Yapılan araştırmalar sonucunda bu sektörde çok az sayıda çalışma yapıldığı görülmüş ve bu alanda bir uygulama yapılması amaçlanmıştır.

Bu çalışmada bir spor merkezinin mevcut durumunu değerlendirmek amacıyla kesikli olay benzetim modeli, Arena 14.0 Programı kullanılarak oluşturulmuştur. Model çıktıları analiz edilerek spor merkezinde, hizmet verilen ortalama üye sayısı, ortalama antreman süresi, herbir antremanın ortalama uygulanma süreleri ve sayıları, antrenör ve makine kaynak kullanım oranları elde edilmiştir. Elde edilen bu verilerin yanı sıra darboğazların olduğu fitness makineleri ve bekleme süreleri de tespit edilmiştir. Spor merkezindeki kullanılabilir boş alan ve maddi kısıtlar göz önüne alınarak, darboğazların olduğu makineler ve antrenör kaynaklarının artırılmasıyla iyileştirme senaryoları oluşturulmuştur.

Mevcut durumun iyileştirilmesi amacıyla oluşturulan 177 adet senaryonun, Veri Zarflama Analizi tekniği ile görelî etkinlikleri ölçülmüş ve etkin senaryolar belirlenmiştir. Etkinlik ölçümünde VZA paket programı olan DEAP 2.1 kullanılmıştır. Analizde girdi yönelimli BCC modeli ve CCR modeli kullanılarak teknik ve ölçek etkinlikleri belirlenmiştir. Her iki modelde de etkin bulunan senaryolar arasında, üyenin en çok önemseydiği nokta olan antreman ve bekleme süresini en aza indirerek müşteri memnuniyetini en üst düzeye çıkarabilecek olan senaryo belirlenmiştir. Bu senaryonun uygulanması ile mevcut duruma göre, ortalama antreman süresinde %19,05' lik bir azalma, hizmet verilen ortalama üye sayısında %5,87' lik artış sağlanmıştır.

Anahtar Kelimeler : Spor Merkezi, Benzetim, Etkinlik, Veri Zarflama Analizi

SIMULATION BASED DATA ENVELOPMENT ANALYSIS APPROACH FOR EFFICIENCY MEASUREMENT AT A SPORT CENTER

Erdem OKTAY

Industrial Engineering, M.S. Thesis, 2019

Thesis Supervisor : Dr. Öğr. Üyesi Kerem CİDDİ

SUMMARY

These days the people, who are willing to lose weight and live healthy by doing exercise, attend sport centers. Therefore a population of sport centers and the number of users have been increasing day by day. In order to boost the satisfaction of customers and to keep fresh in the competition at the market they always have to be best of giving service. As a result of researches, it has been observed that a few scientific studies has been done in this sector and it is aimed to make an application in this field.

This study has been conducted by using Arena 14.0 programme discrete event simulation model in orde to evaluate a sport centre's current situation.by analysng an output of the model; the average amount of members who heve been served at the centre, the average time of training,a duration for each training and their quantity also usage of trainer and equipment have been determined apart from these data; the equipments where exist delays have been determined. By considering available locations at the sport centre and its financial condition; the scenarios which is about how to make it better have been done by increasing the amount of the equipments where exist delays and increasing the source of trainers.

177 scenarios which have been done to make the current situation better, have been evaluated by data envelopment analysis and as a result of this; effective scenarios were determined. For measuring the activity, data envelopment analysis program "DEAP 2.1" was used. In addition to this BBC model and CCR model at this analysis were used to determine tekniquial efficiencyand scale activity. Among the scenarios that are efficiently in both models, the scenario that can minimizing training and waiting times was determined. With the implementation of this scenario, a decrease of %19,05 in the average training period and %5,87 increase in the average number of serviced members have been achieved.

Keywords : Sport Center, Simulation, Efficiency, Data Envelopment Analysis

TEŐEKKÜR

Bu tez çalışması ve yüksek lisans öğrenimim süresince bana yol gösteren, bilgi, yardım ve desteğini esirgemeyen tez danıŐmanım Dr. Öğr. Üyesi Kerem CİDDİ' ye ve Sayın Jüri yelerine teŐekkürlerimi sunarım. Ayrıca tüm hayatım ve çalıŐmalarım boyunca bana destek olan canım aileme teŐekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
ÖZET	v
SUMMARY	vi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xi
ÇİZELGELER DİZİNİ	xiii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xiv
1. GİRİŞ	1
2. LİTERATÜR TARAMASI.....	3
2.1. Benzetim Literatür Araştırması.....	3
2.2. Veri Zarflama Analizi Literatür Araştırması.....	3
3. KULLANILAN YÖNTEM VE TEKNİKLER	5
3.1. Benzetim	5
3.1.1. Benzetim türleri.....	5
3.1.2. Benzetim çalışmasının adımları	7
3.1.3. Benzetimin avantajları	7
3.1.4. Benzetimin dezavantajları.....	8
3.2. Veri Zarflama Analizi	9
3.2.1. Verimlilik	9
3.2.2. Etkinlik.....	9
3.2.3. VZA tarihsel gelişimi.....	10
3.2.4. VZA tanım	10

İÇİNDEKİLER (devam)

	<u>Sayfa</u>
3.2.5. VZA nin uygulama aşamaları	11
3.2.6. VZA modelleri	13
4. PROBLEMİN TANIMI VE AMAÇLAR	17
4.1. Spor Merkezi Hakkında Genel Bilgi.....	17
4.2. Spor Merkezi İş Akışı	18
4.2.1. Üye geliş süreci	19
4.2.2. Antreman süreci	20
4.2.3. Üyenin ayrılış süreci	21
4.3. Sistemdeki Problemler	21
4.4. Model Varsayımları	22
4.5. Arena Benzetim Programı	23
4.6. Sistem Modellemesinde Kullanılan Veriler	23
5. SPOR MERKEZİNİN MODELLENMESİ	26
5.1. Verilerin Toplanması ve İstatistiksel Analizi.....	26
5.1.1. Bilgi sistemi veri tabanındaki verilerin analizi	26
5.1.2. Zaman tutma çalışmasıyla elde edilen verilerin analizi	30
5.2. Arena Benzetim Programı ile Sistemin Modellenmesi	38
5.2.1. Benzetim modeli	38
5.2.2. Benzetim modelinin doğrulanması ve geçerliliği.....	55
5.2.3. Modelin çıktı analizi	58

İÇİNDEKİLER (devam)**Sayfa**

6. VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE ETKİNLİK ÖLÇÜMÜ	61
6.1. Senaryoların Belirlenmesi	61
6.2. Girdi ve Çıktıların Belirlenmesi	62
6.3. Veri Zarflama Analizi Modelinin Belirlenmesi ve Etkinlik Ölçümü	64
6.4. Etkin Olmayan Senaryolar İçin Hedef Değerlerin Belirlenmesi	70
7. SONUÇ VE ÖNERİLER	73
KAYNAKLAR DİZİNİ	76
ÖZGEÇMİŞ	
EKLER	
1. Spor Merkezi Kaynak Sayıları	
2. 2018 Yılı Aylık ve Saatlik Ortalama Üye Geliş Sayıları	
3. Arena Modeli Ekran Görüntüsü	
4. Senaryolar	

ŞEKİLLER DİZİNİ

<u>Şekil</u>	<u>Sayfa</u>
3.1. Benzetim türleri.....	6
3.2. Benzetimin adımları	7
4.1. Spor merkezi iş akış şeması	18
5.1. 2018 yılı aylık ortalama erkek üye geliş sayısı grafiği.....	27
5.2. 2018 yılı aylık ortalama kadın üye geliş sayısı grafiği.....	27
5.3. Saatlik ortalama erkek üye geliş sayısı grafiği.....	28
5.4. Saatlik ortalama kadın üye geliş sayısı grafiği.....	28
5.5. Giriş kayıt-kontrol süresi olasılık dağılımı.....	31
5.6. Soyunma odası kullanım süresi olasılık dağılımı.....	32
5.7. Erkek üyeler için bekleme süresi olasılık dağılımı	33
5.8. Kadın üyeler için bekleme süresi olasılık dağılımı	33
5.9. Ölçüm ve antreman programı belirleme süresi olasılık dağılımı	34
5.10. Saat dilimi değiştirici “Create” modülü.....	38
5.11. Saat dilimi değiştirme işlemi.....	39
5.12. Saatlik gelişlerin belirlenmesi.....	39
5.13. Üye geliş “Create” modülleri.....	40
5.14. Başlangıç atamaları “Assing” modülleri.....	40
5.15. Antrenör çalışma çizelgeleri	41
5.16. Antrenör kaynakları	41
5.17. Giriş kontrol “Process” i	42
5.18. Boş dolap kontrolü “Decide” modülleri.....	42
5.19. Bekleme salonu “Seize” modülü.....	43
5.20. Bekleme salonu “Delay” ve “Seize” modülleri.....	44
5.21. Üye geliş ve bekleme salonu süreci Arena modeli	45
5.22. Soyunma odaları “Process” modülleri	46
5.23. Ölçüm ve antreman programı belirleme “Process” modülü.....	47
5.24. Giriş süreci Arena modeli	47
5.25. Antreman programlarının uygulanma oranları “Decide” modülleri	48

ŞEKİLLER DİZİNİ (devam)

<u>Şekil</u>	<u>Sayfa</u>
5.26. Antreman hareket süre dağılımları ve diğer özelliklerin atanması.....	49
5.27. Antreman içerikleri ve hareket sıralarının tanımlanması	50
5.28. Antremanların yapılma oranı ve içeriklerinin belirlenmesi Arena modeli.....	51
5.29. Fitness makine kaynaklarının tanımlanması “Process” modülü	52
5.30. Entity rotalama “Station” ve “Route” modülleri.....	53
5.31. Fitness makineleri Arena modeli	53
5.31. (devam) Fitness makineleri Arena modeli	54
5.32. Entitylerin uyguladıkları programlara göre ayrılması “Decide” modülü.....	54
5.33. Arena program çıktısı 1.....	56
5.33. (devam) Arena program çıktısı 1	57
5.34. Arena program çıktısı 2.....	57
5.34. (devam) Arena program çıktısı 2	58
5.35. Arena program çıktısı 3.....	58
5.35. (devam) Arena program çıktısı 3	59
5.36. Arena program çıktısı 4.....	60

ÇİZELGELER DİZİNİ

<u>Çizelge</u>	<u>Sayfa</u>
4.1. Sistem modellemede kullanılan veriler ve kaynakları	24
5.1. Antreman süreleri olasılık dağılımları	35
5.1. (devam) Antreman süreleri olasılık dağılımları	36
5.1. (devam) Antreman süreleri olasılık dağılımları	37
5.1. (devam) Antreman süreleri olasılık dağılımları	38
6.1. Girdi ve çıktı değerleri	63
6.1. (devam) Girdi ve çıktı değerleri	64
6.2. Etkinlik analizi sonuçları.....	65
6.2. (devam) Etkinlik analizi sonuçları	66
6.3. CCR modelinde etkin olmayan KVB için referans grupları	67
6.4. CRR modelinde etkin KVB referans sıklıkları	68
6.5. BCC modelinde etkin olmayan KVB için referans grupları	68
6.5. (devam) BCC modelinde etkin olmayan KVB için referans grupları	69
6.6. BCC modelinde etkin KVB referans sıklıkları	69
6.7. CCR modelinde etkin olmayan KVB için girdi hedef değerleri	70
6.7. (devam) CCR modelinde etkin olmayan KVB için girdi hedef değerleri	71
6.8. BCC modelinde etkin olmayan KVB için girdi hedef değerleri	72

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

<u>Kısaltmalar</u>	<u>Açıklama</u>
VZA	Veri Zarflama Analizi
CCR	Charnes, Cooper, Rhodes
BCC	Banker, Charnes, Cooper
KVB	Karar Verme Birimi
CRS	Ölçeğe Göre Sabit Getiri
VRS	Ölçeğe Göre Değişken Getiri
Vb	Ve Benzeri
S	Senaryo
DEAP	Data Envelopment Analysis Program
irs	Ölçeğe Göre Artan Getiri
drs	Ölçeğe Göre Azalan Getiri
te	Teknik Etkinlik

1. GİRİŞ

Günümüzde sağlıklı yaşamak, güçlü kalmak, kilo vermek ve fiziksel aktivitelerde bulunmak isteyen birçok insan spor merkezlerine gitmektedir. Spor merkezlerine düzenli olarak giden ve spor yapan kişilerin fiziksel ve bağışıklık sistemi dirençlerinin çok daha güçlü olduğu ayrıca kalp ve damar sistemlerinde diğer kişilere kıyasla daha sağlıklı sonuçlara sahip olduklarını gösteren birçok çalışma mevcuttur (Koz ve Ersöz, 1995).

Tüm hayat boyunca kaliteli bir yaşam sürebilmek için fiziksel aktivitelerin her yaşta yapılması tavsiye edilmektedir. Çocukların sağlıklı büyüme ve gelişmeleri, gençlerin sosyalleşmeleri ve kötü alışkanlıklardan uzak durmaları, yetişkin kişilerin hastalıklardan korunmaları ve dinç kalmaları, yaşlılık dönemlerindeki kişilerin zinde ve aktif bir yaşam sürebilmeleri ancak düzenli spor yaşantısı ile mümkün olabilmektedir. Sağlıklı bir yaşam için düzenli olarak fiziksel aktivite yapılmalıdır.

Rekabetin üst düzeyde olduğu spor merkezlerinde, verimliliği ve müşteri memnuniyetini sağlayabilmek zor bir durumdur. Spor merkezlerindeki fitness makine ve teçhizatlarının yetersiz olması, yoğunluğun yaşandığı saatlerde egzersizlerde çakışmalar olmasına ve beklemelerin artmasına dolayısıyla antreman sürelerinin uzamasına sebep olabilmekte ayrıca görevli antrenör sayısının yetersiz olması, üyeler ile ilgilenilen zamanın daha az olmasına ve antremanların verimsiz geçmesine sebep olabilmektedir. Bu tarz durumlarda müşteri memnuniyeti azalmakta buda abonelik sayılarına direkt olarak yansiyarak karlılığı etkilemektedir.

Spor merkezi kullanımları ve abonelik oranları gün geçtikçe artmakta ve daha popüler bir hal almaktadır. Rekabetin yaşandığı bu sektörde, spor merkezleri ayakta kalabilmek için daha iyi hizmet vermek ve bunu sürdürülebilir kılmak zorundadırlar. Bu durum spor merkezleri için bir kapasite analizi ve optimizasyon sorunudur.

Bu çalışmada sağlıklı yaşam ve spor piyasasında faaliyet gösteren bir spor merkezi ele alınmıştır. Bu merkezin daha iyi hizmet verebilmesi için analizler yapılmış ve daha etkin olabilmesi için iyileştirme senaryoları önerilmiştir.

Spor merkezinin mevcut durumunun analizi için benzetim modellemesinden yararlanılmıştır. Bu modelin oluşturulmasında Arena 14.0 benzetim programı kullanılmıştır. Benzetim modelinin oluşturulabilmesi için öncelikle spor merkezinin iş akışı şeması oluşturulmuş ve bu iş akışına göre model için gerekli veriler toplanmıştır. Verilerin toplanmasında iki farklı kaynaktan yararlanılmış olup, bunlardan ilki spor merkezinde kullanılan bilgi sistemi veri

tabanıdır. Buradan alınan veriler: üye bilgileri, üye geliş zaman ve sayıları, antreman programları uygulanma oranları gibi verilerdir. İkinci olarak yararlanılan veri kaynağı ise gözlemler ve zaman tutma çalışmalarıdır. Süreç içerisindeki olayların oluş süreleri zaman tutma çalışmaları ile elde edilmiş ve elde edilen zaman serileri uygun olasılık dağılımlarına benzetilerek modelde kullanılmıştır.

Spor merkezinin mevcut durumunu görebilmek amacıyla oluşturulan benzetim modelinin doğruluğu ve geçerliliği kontrol edildikten sonra model çalıştırılarak çıktılar alınmıştır. Bu analiz ile spor merkezindeki ortalama antreman süresi, hizmet verilen ortalama üye sayısı, antrenör kullanım oranları, antreman programlarının ortalama uygulanma süreleri ve uygulanma sayıları, bekleme salonu ortalama kullanım oranları, darboğaz oluşan makineler ve bekleme süreleri gibi veriler elde edilmiştir. Sonuçların detaylı incelenmesi ve spor merkezindeki kullanılabilir boş alan ile maddi kısıtlar çerçevesinde yapılan değerlendirmeler ile uygulanabilir iyileştirme senaryoları oluşturulmuştur.

Bu senaryoların görelî etkinlik ölçümlerinin yapılmasında Veri Zarflama Analizi tekniğı kullanılmış ve görelî etkinlikler DEAP veri zarflama analizi paket programı kullanılarak elde edilmiştir. Veri zarflama analizinde görelî etkinliklerin ölçülebilmesi için karar verme birimlerinin (senaryoların) girdi ve çıktı değerleri belirlenmiştir. Yapılan analizde antrenör sayısı ve makine kaynak alım maliyetleri girdi olarak, ortalama antreman süresi, hizmet verilen ortalama üye sayısı ve antrenör kullanım oranı verileri çıktı olarak alınmıştır. Yapılan görelî etkinlik analizi, girdi yönlü olarak CCR (ölçeğe göre sabit getiri) ve BCC (ölçeğe göre değışken getiri) modellerinin ikisi içinde yapılmıştır. Her iki model içinde ayrı ayrı etkin sayılan senaryolar belirlenerek bu etkin senaryolar yorumlanmıştır. Etkin olmayan senaryolar için hedef değerler belirlenerek, etkin olmama sebepleri ve etkin olabilmeleri için ulaşılması gereken hedef değerleri araştırılmıştır.

Bu çalışma 7 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, yapılan çalışma hakkında genel bilgiler verilmiş; ikinci bölümde benzetim ve veri zarflama analizi hakkında yapılmış çalışmalar incelenmiştir. Üçüncü bölümde, kullanılan metod ve tekniklerden bahsedilmiş; dördüncü bölümde problemin tanımı ve amaçlar açıklanarak iş akışı şeması oluşturulmuş, spor merkezindeki tüm süreçler açıklanmıştır. Beşinci bölümde, spor merkezinin Arena programında benzetim modeli oluşturulmuş ve modelde kullanılan tüm veri ve modüller açıklanmıştır. Altınca bölümde, oluşturulan iyileştirme senaryolarının veri zarflama analizi tekniğı ile görelî etkinlik ölçümleri yapılmış, etkin ve etkin olmayan senaryolar belirlenerek yorumlanmıştır. Yedinci ve son bölümde çalışmaların sonuçları açıklanmış ve önerilerde bulunulmuştur.

2. LİTERATÜR TARAMASI

2.1. Benzetim Literatür Araştırması

Azadeh vd. (2008), demiryolları sisteminde Benzetim ile Bütünleşik Veri Zarflama Analizi ve Analitik Hiyerarşi Prosesi modeli kullanarak iyileştirme ve en iyileme çalışması yapmışlardır. Benzetim modeli olarak SLAM dilini kullanmışlar ve sistemdeki trenlerin ortalama seyahat süresini kısaltmayı amaçlamışlardır. Benzetim modeli mevcut durumu analiz etmek için, Analitik Hiyerarşi Prosesi ise ağırlıkların belirlenebilmesi için kullanılmıştır. Son olarak oluşturulan alternatiflerin en iyisinin belirlenmesinde veri zarflama analizi tekniği kullanılmıştır.

Anderson vd. (2010), bir hastanenin acil servisindeki hasta akışının benzetim modelinin kurmuşlardır. Arena benzetim programı ile oluşturulan model, test edilip çalıştırılarak çıktılar analiz edilmiştir. Mevcut duruma alternatif birkaç adet iyileştirme senaryosu oluşturulmuştur. İlk senaryoda vardiya başına bir hemşire artırılmış ve hizmet verilen hasta sayısının 23 kişi arttığı, ikinci senaryoda hemşire sayısının 2 artırıldığında hizmet verilen hasta sayısının 9 arttığı görülmüştür. Başka bir senaryoda ise 1 yatak 1 hemşire artırıldığında hizmet verilen hasta sayısının 35 kişi arttığı belirlenmiştir.

Garcia vd. (1995), acil servis bölümünde durumu çok acil olmayan hastalara ayrı bir tedavi hattı öneren bir benzetim modeli oluşturmuşlardır ve bu hastaların bekleme sürelerini azaltmayı başarmışlardır.

Weng vd. (2011), bir hastanede yaptıkları çalışmada kesikli olay benzetimi ile darboğazları belirlemiş ve bekleme zamanlarını düşürebilmek amacıyla 32 adet iyileştirme senaryosu belirlemiştir. Veri zarflama analizi ile karar verme birimi olan senaryoların etkinlik analizleri yapılmış, etkin senaryolar belirlenmiştir. Etkinliklerin belirlenmesinde girdi olarak doktor, hemşire ve yatak sayıları kullanılmış; çıktı olarak doktor ve hemşire kullanım yüzdeleri ve sistemdeki ortalama bekleme süresi kullanılmıştır.

2.2. Veri Zarflama Analizi (VZA) Literatür Araştırması

Anderson vd. (2000), 6 girdi ve 5 çıktı belirleyerek 48 adet otelin etkinliklerinin araştırmışlardır. Yapılan çalışmada girdi olarak çalışan personel sayısı, yiyecek ve içecek harcamaları, oda sayısı ve kumar harcamaları alınmış; oda, yiyecek, içecek, kumar ve diğer gelirler ise çıktı değişkenleri olarak belirlenmiştir. Otellerin göreceli etkinlik analizleri yapılarak finansal yönden etkin ve etkin olmayan oteller belirlenmiştir.

Martin ve Roman (2001), veri zarflama analizi tekniğini kullanarak İspanya' daki havaalanlarının özelleştirilmesinden önceki performanslarının analizini yapmışlardır. 3 adet girdi ve 3 adet çıktı değişkeni belirlenerek 37 adet havaalanının görelî etkinlikleri ölçülmüştür. İşçilik giderleri, malzeme giderleri ve sermaye giderleri girdi olarak; kargo sayısı, hava trafiği ve yolcu sayıları ise çıktı değişkenleri olarak belirlenmiştir. Yapılan çalışma 1997 yılının verileri kullanılarak yapılmış ve havaalanlarının görelî etkinlik skorları belirlenmiştir.

Luke vd. (1997), veri zarflama analizi ile şehir hastanelerinin teknik verimliliğini ölçmüşler ve etkinlik skorlarını belirleyerek analiz etmişlerdir. Çıkan sonuçlarda hastaneler 0,077 oranında verimli çıktığı, 0,90-1 etkinlik bandında hastanelerin 0,14 oranında verimli olduğu görülmüştür. Verimli hastaneler ile verimli olmayan hastaneler karşılaştırıldığında yaklaşık 45 milyon dolar işletme masrafı yapıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yılmaz ve Çıracı (2004), çalışmalarında 15 adet çimento fabrikasının etkinlik analizini gerçekleştirmişlerdir. Analizde kullanılan veriler 5 yıllık bir sürenin ortalaması alınarak elde edilmiştir. Yapılan veri zarflama analizinde işletme sermayesi/aktif toplam, cari oran, nakit oran ve asit-test oranı girdi değişkenleri olarak belirlenmiş; satış, özsermaye ve aktif karlılıkları ise çıktı değişkenleri olarak belirlenmiştir. Görelî etkinlik ölçümü sonucunda 6 çimento fabrikası etkin bulunmuştur.

3. KULLANILAN YÖNTEM VE TEKNİKLER

3.1. Benzetim

Kompleks sistemlerin tasarlanması ve analiz edilmesinde kullanılabilen en güçlü analiz araçlarından biriside benzetimdir. Benzetim, bir sistemin zaman içerisindeki işleyişinin taklididir. Belirli koşullar ve belirli bir zaman altında sistemin işleyişinin gözlemlenebilmesi için sistemin modellenmesi de benzetim olarak tanımlanabilir. Başka bir tanım olarak benzetim, gerçek hayattaki olay ve işlemlerin zamana bağlı olarak sanal bir ortamda taklit edilmesidir (Yılmaz, 2007).

Benzetim, bir sistemin belli bir zaman periyodunda ve çalışma koşullarındaki performansının tahmin edilmesi amacıyla sistemin bilgisayar modelini kullanan bir analiz aracıdır (Law ve Kelton, 2007).

Genellikle karmaşık yapılara, büyük boyutlara ve belirsizliklere sahip olan hizmet ve üretim sektörlerinde faaliyet gösteren işletmelerin karmaşık problemlerinin çözümünde analitik metodlar zor veya imkansız olabilir. Bu yüzden bu tarz sistemlerde problemin en iyi şekilde incelenmesi için benzetim kullanılabilir (Gündüz, 2005).

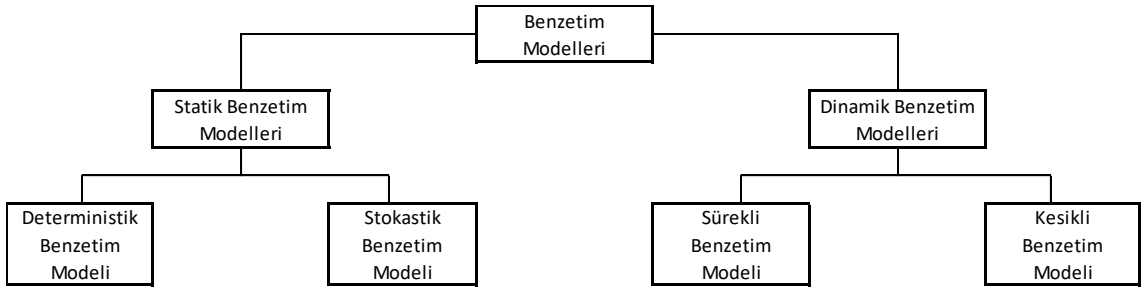
Sistemlerdeki rastlansal yapılar ve sistemin elemanları arasındaki kompleks ilişkilerin analitik modeller ile tam olarak yansıtılmadığı durumlarda, benzetim sistemi kullanılmalıdır (Law ve Kelton, 2000).

Benzetim, gerçek bir sistemin modelini tasarlama süreci ve sistemin işlemesi için sistemin davranışlarını anlamak veya değişik stratejileri değerlendirmek amacı ile bu model üzerinde denemeler yapmaktır (Halaç, 1982 : 1).

Benzetim, gerçekteki bir sistemi gözlemleyebilmek için yapılacak en iyi şeydir. Bir bilgisayar modelinin çalıştırılmasıyla sistemin davranışı hakkında bilgilerin toplanmasına yarar (Taha, 2007 : 665).

3.1.1. Benzetim türleri

Sistem veya sürecin durumuna göre benzetim modellerini statik ve dinamik olarak 2 ye ayrılır. Statik modeller benzetimdeki değişkenlerin olasılıksal olup olmamasına göre deterministik (belirli) ve stokastik (olasılıksal) olarak, dinamik modeller ise sistem değişkenlerinin değişiminin zaman içinde gözlenmesine göre kesikli ve sürekli olarak sınıflandırılır (Özden, 2008).

Şekil 3.1. Benzetim türleri.

Statik benzetim modeli

Zaman boyutunun yer almadığı sistemin herhangi bir zamandaki durumunu gösterir. Monte Carlo benzetiminin bir örneğidir. Örneğin, hizmet sektöründe faaliyet gösteren bir işletmenin belirli bir zamanda hizmet vermesi gereken m adet müşteri olduğunu varsaydığımızda, bu hizmetin kaç dakikada verildiği bu benzetim türünde önemli değildir.

Deterministik benzetim modeli : Rassal değişkenler içermeyen benzetim modelidir. Hiçbir rassal değişken içermediğinden her bir girdi için belirli ve her denemede aynı değerin çıktığı olarak alındığı modeldir.

Stokastik benzetim modeli : Bir yada birden fazla rassal değişken içeren modeldir. Stokastik modelde rassal değişkenlerin alacakları değerlere göre çıktılar farklılık gösterebilir. Örneğin, bir hizmet işletmesindeki müşteri gelişleri arasındaki geçen zamanlar ve verilen hizmetlerin süreleri rassal değişkenlerdir.

Dinamik benzetim modeli

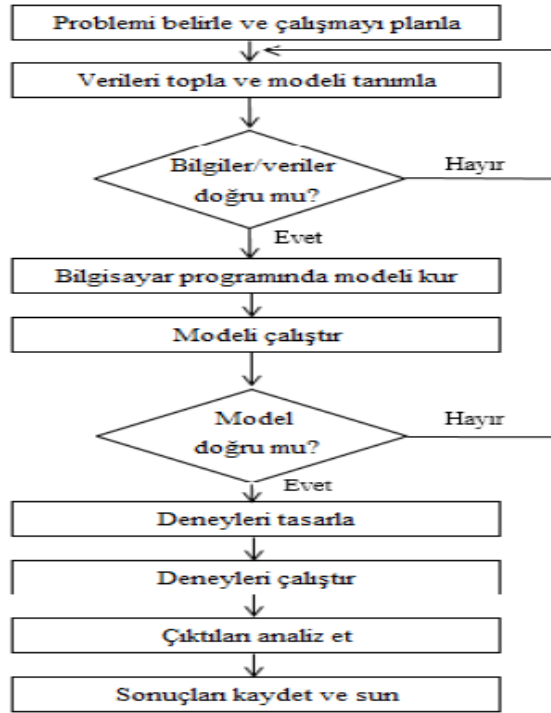
Sistemin zamandaki değişimini gösteren yani sistemin çalışma zamanına göre yapılan modeldir. Bu tarz modellerdeki varlıklar ve değişkenler zaman içerisinde birbirleri ile etkileşim ve değişim gösterirler. Örneğin, bir benzetim modelinin 12 saatlik bir zaman dilimi için çalıştırılması. Bu model Kesikli ve Sürekli Modeller olarak 2 farklı tipte değerlendirilir.

Kesikli benzetim modeli : Değişkenlerin, zaman içerisindeki değişimlerinin sadece belirli ve kesikli noktalarda değiştiği modeldir. Örneğin, bir sisteme müşterinin geldiği ve ayrıldığı anlarda değişmesi gibi.

Sürekli benzetim modeli : Durum değişkenlerinin süreç içerisinde sürekli olarak değiştiği modeldir. Hareket halindeki bir aracın hızı, yönü, konumu gibi durum değişkenleri sürekli olarak değiştiği için sürekli sisteme bir örnek olarak verilebilir.

3.1.2. Benzetim çalışmasının adımları

Benzetimin çalışma adımları Şekil 3.2' de verilmiştir.

Şekil 3.2. Benzetimin adımları (Law, 2008).

3.1.3. Benzetimin avantajları

Benzetimin avatajları şu şekilde sıralanabilir (Banks vd., 1996 : 23-24) :

- Yeni politikalar, operasyon prosedürleri, karar kuralları, bilgi akışları, organizasyonel prosedürler ve birçoğu, gerçek sistemin devam eden faaliyetleri aksatmadan incelenebilir ve keşfedilebilir.
- Yeni yazılım dizaynları, fiziksel akışlar, ulaştırma sistemleri ve birçoğu için kaynak satın alımlarına gerek duymaksızın, tüm testleri yapılabilir.
- Bazı olayların nasıl ve niçin oluştuğuna dair hipotezler, uygunluk için test edilebilir.
- Ekonomik inceleme olaylarının hızlandırılması veya yavaşlatılması için zaman uzatılabilir yada kısaltılabilir.

- Değişkenlerin birbirleriyle etkileşimleri hakkında bilgi edinilebilir.
- Sistemin performansı üzerinde rol oynayan değişkenlerin önemleri hakkında bilgi edinilebilir.
- Süreç içerisindeki darboğaz analizleri ile işin nerede geçtiği tespit edilebilir.
- Benzetim çalışması kişilerin sistemi nasıl yöneteceklerini düşünmelerinden çok nasıl yöneteceklerini anlamalarını sağlar.
- “Eğer olursa – ne olur” sorularına cevap verilebilir. Bu özellikle yeni sistemlerin tasarımında kullanılır.

Benzetimin yukarıdaki avantajlarına ek olarak, kurulan modelin istenilen koşullarda ve yüksek tekrarlarda çalıştırılarak kısa sürelerde sonuçların görülebilmesine imkan sağlar. Analitik çözümlerin yetersiz kaldığı karmaşık sistemlerin kolayca analiz edilebilmesine olanak sağlar ve sistemi görselleştirir.

3.1.4. Benzetimin dezavantajları

- Benzetim modellerini oluşturmak özel eğitim ve çalışmalar gerektirir.
- Benzetim sonuçlarının yorumlanması çoğu zaman zordur. Bazen çıktılarını, sistemdeki değişkenlerin etkileşimlerinden mi yoksa rassallıktan mı kaynaklandığını gözlemleyebilmek zor olabilmektedir.
- Benzetim modellemeleri ve analizleri çok maliyetli olabilmekte ve yorumlaması uzun zaman alabilmektedir.
- Benzetim modelleri tektir.
- Analitik çözümlerin mevcut ve tercih edilebilir olduğu durumlarda benzetim kullanımı uygun olmayabilir.
- Doğrusal programlamalarda elde edilen en iyi çözüm, benzetim ile elde edilemeyebilir.
- Benzetimin iyi bir sonuç üretebilmesi için tüm kısıtların ve yeterli girdinin olması gerekir aksi takdirde sonuç üretmez (Banks vd., 1996 : 23-24).

3.2. Veri Zarflama Analizi (VZA)

3.2.1. Verimlilik

Verimlilik kavramının farklı kaynaklarda farklı tanımları olmasıyla beraber, genellikle verimliliğin matematiksel boyutu $\text{Verimlilik} = \text{Çıktı} / \text{Girdi}$ olarak ifade edilmektedir (Prokopenko, 1992). Verimlilik, bir dönemde gerçekleşen çıktılar ve bu çıktıları elde etmek için kullanılan girdilerin, arasındaki ilişkidir (Tanyaş, 2000). Başka bir ifadeyle verimlilik, üretim için kullanılan kaynaklardan ne düzeyde yararlandıığının bir ölçüsüdür. Verimlilikte amaç, en yüksek çıktının en düşük girdi ile elde edilmesidir.

Verimlilik oranları tek başına bir şey ifade etmeyebilir. Bir veya birden fazla sistemin aynı yada farklı dönemlerdeki verimlilik oranları veya verimlilik katsayılarının kıyaslanması ile anlamlı değerlendirmeler yapılabilir.

3.2.2. Etkinlik

Etkinlik, sistem girdilerini ne ölçüde iyi kullanarak çıktı oluşturulabileceğini ifade eden bir kavramdır. Yani mevcut girdi ile maksimum çıktıyı elde edebilmek veya aynı girdi miktarını daha az girdi ile elde etmek şeklinde tanımlanır (Budak, 2010). Etkinlik, amaçlar ile ilgili bir kavram olmakla birlikte amaçların gerçekleşme düzeyini elde edilen sonuçlarla ilişkilendirerek belirler (Akal, 2005).

Teknik etkinlik

Teknik etkinlik, ilk defa 1951 yılında Koopmans tarafından tanımlanmıştır. Bir çıktıda artış, başka bir çıktıda azalış gerektiriyorsa veya bir girdideki azalış, başka bir girdide artış gerektiriyorsa teknik etkinliğin var olduğu söylenebilir (Budak, 2010). Başka bir ifadeyle, eğer bir karar verme birimi başka bir karar verme birimi ile eşit çıktıyı en az 1 girdiyi daha az miktarda kullanarak üretiyorsa teknik verimliliğe sahiptir (Aslankaraoğlu, 2006). Buna göre bir karar verme birimi eğer teknik etkin değilse girdilerini boşa harcamış (israf etmiş) demektir.

Ölçek etkinliği

Bir sistemin girdilerindeki değişikliklerin, çıktılarda oluşturduğu değişiklikler, ölçeğe göre getiri olarak tanımlanmaktadır. Sabit getiri, değişken getiri olarak 2 durum söz konusudur.

Ölçeğe göre sabit getiri (Constant Returns to Scale) – CRS : Girdideki bir birim artış miktarının çıktıda da bir birim artışa neden olduğu durumdur.

Ölçeğe göre değişken getiri (Variable Returns to Scale) – VRS : Girdideki bir birim artış, çıktıda bir birimden fazla artışa neden oluyorsa ölçeğe göre artan getiri (irs), bir birimden az çıktıya neden oluyorsa ölçeğe göre azalan getiri (drs) olarak tanımlanır.

3.2.3. VZA tarihsel gelişimi

Veri zarflama analizi ilk olarak kar amacı gütmeyen kamu kuruluşlarında performansları ölçmek için geliştirilmiştir (Aslankaraoğlu, 2006). İlk veri zarflama modeli, 1957 yılında Farrell' in yapmış olduğu çalışmaları temel alarak, 1978 yılında Charnes, Cooper ve Rhodes tarafından geliştirilen ve günümüzde CCR modeli olarak bilinen modeldir. Bu model ölçeğe göre sabit getiri varsayımı ile karar verici birimlerin teknik etkinliklerinin ölçümünde kullanılmıştır. 1984 yılında Banker, Charnes ve Cooper tarafından model üzerinde yapılan değişiklikler ile ölçeğe göre değişken getiri varsayımı altında BCC modeli olarak bilinen yeni bir model geliştirilmiştir. Bu model ile hem ölçek hem teknik verimlilik ölçülebilir hale gelmiştir. VZA günümüzde çok girdili ve çok çıktılı durumlarda, oran analizi ve parametrik yöntemlerin aksine, çözüme yönelik oldukça geniş olanaklar sunmaktadır. Sonraki dönemlerde toplamsal ve çarpımsal vb. modellerde geliştirilmiştir.

3.2.4. VZA tanım

Veri zarflama analizi, ürettikleri hizmet veya mal açısından birbirine benzeyen KVB' lerininin görelî etkinliklerinin ölçülmesi amacıyla geliştirilmiş, parametrik olmayan bir yöntemdir (Boussofiane, 1991).

Veri zarflama analizi, veri odaklı karar verme birimleri olarak adlandırılan bir kümenin çoklu girdilerinin, çoklu çıktılara dönüşümündeki performansının değerlendirilmesini sağlayan bir yaklaşımdır (Cooper vd., 2004). Başka bir tanıma göre veri zarflama analizi farklı birimlerle ölçülmüş birden fazla girdinin ve çıktının karşılaştırılmasının zor olduğu durumlarda KVB' lerinin görelî performanslarını ölçmeyi sağlayan bir doğrusal programlama tekniğidir (Aslankaraoğlu, 2006).

Bir girdili ve bir çıktılı analizlerde kullanılan oran analizi en çok kullanılan performans ölçme tekniğidir. Ancak tek girdili ve tek çıktılı bir analiz olduğu için etkinlik ölçmede yeterli değildir. Parametrik bir yöntem olan regresyon analizinde ise birden fazla girdi ve sadece bir çıktının olduğu durum incelenebilmektedir. Bunlara karşın çok girdili ve çok çıktılı durumlarda etkinlik oranlarını hesaplamak oldukça zordur. Bu yöntemlerin yetersiz kaldığı çok girdili ve çok çıktılı durumlarda oldukça anlamlı sonuçlar üretebilen doğrusal programlama temelli veri zarflama analizi karşımıza çıkmaktadır.

Veri zarflama analizinin etkinlik ölçme tekniği şu şekildedir (Baysal vd., 2004 : 438) :

Gözlem kümesinde sınır olarak belirlenecek olan en az girdi ile en çok çıktıyı üreten gözlemler belirlenir. Belirlenen sınır referans olarak kabul edilir ve etkin olmayan KVB' lerinin bu sınıra uzaklığı (veya etkinlik düzeyleri) radyal olarak ölçülür. Herbir karar verici birim için matematiksel model oluşturularak doğrusal programlama tekniği ile çözüm yapılır.

3.2.5. VZA nin uygulama aşamaları

Veri zarflama analizi ile etkinlik ölçümü aşağıdaki adımlardan oluşur :

Karar verme birimlerinin seçilmesi

Veri zarflama analizi, girdi ve çıktılara bağlı olarak birimlerin etkinlik ölçümlerinin yapılmasını sağlar. Etkinlikleri ölçülen bu birimlere Karar Verme Birimi denilir (Cooper vd., 2004). Karar verme birimlerinin seçiminde hangisinin uygun olduğu incelenen konuya ve amaçlara bağlıdır. Karar verme birimleri seçiminde dikkat edilmesi gereken nokta, seçilen karar verme birimlerinin benzer amaçla aynı görevleri yerine getiriyor olması ve aynı şartlarda çalışarak, aynı girdi ve çıktılarla etkinliklerinin ölçülebiliyor olmasıdır (Oruç, 2008).

Karar verme birimlerinin seçiminde rol oynayan en önemli iki faktör homojenlik ve karar verme birimi sayısıdır. Karar verme birimlerinin homojen olmasından kasıt benzer görev faaliyetleri yerine getiriyor olmalarıdır. Diğer faktör olan karar verme birimi sayısının belirlenmesi, etkinlik ölçümü açısından çok önemli bir konudur. Karar verme birimi sayısının belirlenmesinde çeşitli görüşler mevcuttur. Bunlardan bazıları :

Minimum karar verme birimi sayısı, girdi ve çıktı sayısının toplamından bir fazla olmalıdır (Boussofione, 1991). Diğer bir görüşe göre, KVB sayısı, girdi ve çıktı sayısının toplamının iki veya üç katı olmalıdır (Ramonathan, 2006 : 1304).

Girdi ve çıktıların seçimi

Veri zarflama analizinde KVB' lerinin etkinlikleri seçilen girdi ve çıktılar ile ölçülebilmektedir. Bundan dolayı girdi ve çıktı seçimleri önemlidir. Girdi ve çıktıların belirlenmesinde, belirli bir yöntem bulunmamaktadır. Girdi ve çıktı seçimi, veri zarflama analizinin doğru sonuçlar verebilmesi açısından önemli bir etmendir. Modeldeki önemli bir girdi veya çıktı değişkeni gözardı edilirse bu değişkeni etkin kullanan KVB lerinin etkinlik skorları düşük çıkacaktır. Modele eklenecek yeni girdi veya çıktılar ile daha önce etkin olmayan karar verme birimlerinin, etkinlik sınırı üzerinde yer aldıkları görülmüştür. Ancak çok fazla girdi ve

çıktı eklenmesini VZA' nin ayrıştırma gücünü düşürmektedir. Bundan dolayı girdi ve çıktı sayısının optimum düzeyde tutulması gereklidir.

Etlilik ölçümünün sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için girdi ve çıktı senaryoları oluşturularak veri zarflama analizi ile değerlendirilerek, süreci iyi temsil edecek girdi ve çıktılar oluşturulabilir (Güçlü, 1999). Daha az girdi ile aynı miktarda çıktının elde edilebileceği veya aynı girdi miktarı ile daha çok çıktının elde edilebileceği, girdi ve çıktılar seçilmelidir (Özdemir ve Demirelli, 2013 : 220-221).

Verilerin elde edilebilirliği ve güvenilirliği

Veri zarflama analizi için girdi ve çıktı değişkenleri belirlendikten sonra her KVB için bu girdi ve çıktı değişkenleri elde edilmelidir. Herhangi bir KVB için elde edilemez ise söz konusu girdi yada çıktı etkinlik değerlendirmesinden çıkartılmalıdır. Verilerin elde edilebilirliği kadar güvenilir olması da önemlidir. Doğru olmayan bir veri hem ait olduğu karar verme birimini hemde görelilikten dolayı tüm karar verme birimlerinin etkinliğini etkileyebilir.

VZA modelinin belirlenmesi ve görelilik ölçülmesi

VZA modelleri girdi yönlü ve çıktı yönlü olmak üzere ikiye ayrılır. Hangi modelin seçileceği girdiler ve çıktılar üzerindeki kontrole göre belirlenir. Eğer çıktılar kontrol edilemiyorsa girdi yönlü model seçilmeli, girdiler kontrol edilemiyorsa çıktı yönlü model seçilmelidir. Yapılan çalışmalarda girdi ve çıktılar üzerindeki kontrole tam olarak karar verilemiyorsa toplamsal modeller kullanılmalıdır. Ölçeğe göre sabit veya ölçeğe göre değişken getiri seçimi uygulamaya göre farklılık göstermektedir. Eğer KVB' lerinin etkinlikleri işleyiş ölçeğine bağlı ise ölçeğe göre değişken getiri (VRS), bağlı değil ise ölçeğe göre sabit getiri (CRS) varsayımı seçilmelidir (Özden, 2008).

Görelilik ölçümü için kullanılmak üzere birçok paket program geliştirilmiştir. Bunlardan bazıları : DEA-Solver, DEAP, Win4Deap, EMS dir. Bu yazılımlar, model çözümlerinde kolaylık sağlamakta, raporlama ve sunum yapabilmektedir. Ancak bu programlar kullanıcıyı, verilerdeki olası hatalara veya yanlış girdi – çıktı seçimine karşı uyarılmadıklarından dolayı dikkatli olunmalıdır.

Referans grupları

Veri zarflama analizinde, karar verme birimleri etkin veya etkin olmayanlar olarak belirlenir. Veri zarflama analizi, karar verme birimlerini etkin karar verme birimleri ile kıyaslayarak etkinlik analizlerini yapmaktadır. Araştırmadaki etkin olmayan KVB' nin kendileri

için baz aldıkları etkin KVB' n den oluşan kümeye "Referans kümesi" denilir. Bu referans kümelerine göre, etkin olmayan karar verme birimlerinin girdi ve çıktı değerlerinde yapılacak değişimler ile etkin hale getirilmeleri ve bu etkinlik için girdi çıktı değişkenlerindeki yapılması gereken değişim miktarlarının tespitinin edilmesi sağlanabilir yani hedef değer belirlemesi yapılabilir. Bu hedefler KVB' nin referans kümesindeki etkin KVB' lerinin ağırlıklı ortalaması olarak belirlenir.

Sonuçların değerlendirilmesi

Etkin olan ve olmayan karar verme birimleri belirlendikten sonra, etkin olmayan karar verme birimlerinin etkin hale getirilmesi için yönetsel alınacak tedbirlere karar verilir. Kullanılan fazla kaynak miktarları veya verimsizlikler belirlenerek iyileştirmeler için yapılması gerekenler belirlenir.

3.2.6. VZA modelleri

Veri zarflama analizi, matematiksel programlama temelli olarak çalışan, aynı amaç doğrultusunda çalışan karar birimleri arasında göreceli etkinlik analizi yapmak için kullanılan bir tekniktir. Bu tekniğin temelleri 1957 yılında Farrell tarafından atılmış, daha sonra 1978 yılında Charnes, Cooper, Rhodes tarafından geliştirilerek CCR modeli ortaya konmuştur. Ölçeğe göre sabit getiri varsayımına dayanan CCR modeli, KVB' lerinin arasındaki toplam etkinliği ölçmektedir. 1984 yılında ise Banker, Charnes, Cooper isimli bilim adamları tarafından BBC modeli ortaya konmuş ve ölçeğe göre değişken getiri varsayımı altında teknik etkinlikler hesaplanmıştır. Veri zarflama analizinde en çok kullanılan modeller CCR ve BCC modelleridir. Karar vericinin etkinlik türünü önemsemediği durumlarda ise toplamsal modeller kullanılabilir. Veri zarflama analizi, girdi ve çıktı yönlü olmak üzere iki yönlü olarak kullanılabilir. Yani sabit girdi ile daha fazla çıktı elde etme ve aynı çıktıyı daha az girdi ile elde etme yaklaşımlarına göre etkinlik ölçümleri yapılabilmektedir. Girdiler üzerinde kontrol sağlanamıyorsa çıktı yönelimli model, çıktılar üzerinde kontrol sağlanamıyorsa girdi yönelimli bir model kullanılmalıdır (Özden, 2008).

Veri zarflama analizi modelleri amaç fonksiyonları, öncelikle kesirli (oransal) model olarak ortaya konmuştur. Ancak verimlilik kavramını yansıtan bu amaç fonksiyonu doğrusal bir model olmadığından dolayı çözüm sırasında bazı güçlükler yaşanmaktadır. Bundan dolayı bu oransal model doğrusal modele dönüştürülerek kullanılmaktadır. Veri zarflama analizinin Charnes vd. (1978) tarafından tanımlanan orijinal modeli aşağıda verilmiştir (Boussofione vd., 1991; Haas ve Murphy, 2003) :

$j = 1, \dots, n$ karar verme birimleri,

$i = 1, \dots, m$ girdiler,

$r = 1, \dots, s$ çıktılar,

$e_0 = (\text{karar verme birimi})_0$ ' in görelî etkinliği,

$x_{i0} = (\text{karar verme birimi})_0$ ' in i . girdisi,

$y_{r0} = (\text{karar verme birimi})_0$ ' in r . çıktısı,

$y_{rj} = j$. karar verme biriminin r . çıktısı,

$v_i = i$. girdinin ağırlığı,

$u_r = r$. çıktının ağırlığı olmak üzere,

Amaç Fonksiyonu :

$$\text{Max } e_0 \frac{\sum_{r=1}^s U_r Y_{r0}}{\sum_{i=1}^m v_i X_{i0}} \quad (3.1)$$

Kısıtlar :

$$\frac{\sum_{r=1}^s U_r Y_{rj}}{\sum_{i=1}^m v_i X_{ij}} \leq 1 ; j = 1, 2, \dots, n \quad (3.2)$$

$$u_r, v_i \geq 0 ; r=1, 2, \dots, s; i = 1, 2, \dots, m \quad (3.3)$$

CCR modeli

Charnes, Cooper ve Rhodes tarafından 1978 yılında tanımlanan ilk ve temel VZA modelidir. Bu model, ölçeğe göre sabit getiri varsayımına dayanmakta ve toplam etkinliği hesaplamaktadır.

CCR modeli kesirli bir programlama modeli olduğundan dolayı çözümde zorluklar yaşanmaktadır. Bundan dolayı, amaç fonksiyonunun paydası 1' e eşitlenmesi ve bu eşitliğin modele bir kısıt olarak eklenmesiyle model doğrusal şekilde dönüştürülmektedir. CCR modeli girdiye ve çıktıya yönelik olarak 2 şekilde değerlendirilir. Girdiye ve çıktıya yönelik CCR modellerinin matematiksel formülasyonu aşağıda verilmiştir (Norman ve Stoker, 1991; Seiford ve Zhu, 1999) :

Girdiye yönelik CCR modeli

Amaç Fonksiyonu :

$$\text{Max } e_0 \sum_{r=1}^s U_r Y_{rj_0} \quad (3.4)$$

Kısıtlar :

$$\sum_{r=1}^s U_r Y_{rj} - \sum_{i=1}^m V_i X_{ij} \leq 0 ; j = 1, 2, \dots, n \quad (3.5)$$

$$\sum_{i=1}^m V_i X_{ij_0} = 1 \quad (3.6)$$

$$U_r, V_i \geq 0 ; r=1, 2, \dots, s; i = 1, 2, \dots, m \quad (3.7)$$

Bu modelde girdilerin ağırlıklar ile çarpımları toplamı 1 e eşit olmalıdır. Model çözümünde girdi ve çıktı ağırlıkları için uygun değerler seçilerek, karar verme birimlerinin ağırlıklı çıktı toplamının en büyüklmesi amaçlanır.

Çıktıya yönelik CCR modeli

Amaç Fonksiyonu :

$$\text{Min } e_0 \sum_{i=1}^m V_i X_{ij} \quad (3.8)$$

Kısıtlar :

$$\sum_{i=1}^m V_i X_{ij} - \sum_{r=1}^s U_r Y_{rj} \geq 0 ; j = 1, 2, \dots, n \quad (3.9)$$

$$\sum_{r=1}^s U_r Y_{rj_0} = 1 \quad (3.10)$$

$$U_r, V_i \geq 0 ; r=1, 2, \dots, s; i = 1, 2, \dots, m \quad (3.11)$$

Çıktıya yönelik bu modelde, n adet karar verme biriminin ağırlıklı girdilerinin toplamının enküçüklenmesi amaçlanmaktadır.

BCC modeli

Bu model Banker, Charnes ve Cooper tarafından 1984 yılında geliştirilen ve ölçeğe göre değişken getiri varsayımını temel alan bir modeldir. Bu model ile karar verme birimlerinin teknik etkinlikleri ölçülebilmektedir. BCC modeli girdiye ve çıktıya yönelik olarak 2 ye ayrılır. Girdiye ve çıktıya yönelik BCC modellerinin matematiksel formülasyonları aşağıdaki gibidir (Norman ve Stoker, 1991; Seiford ve Zhu, 1999) :

Girdiye yönelik BCC modeli

Amaç Fonksiyonu :

$$\text{Max } e_0 \sum_{r=1}^s Ur Yrj_0 + c_0 \quad (3.12)$$

Kısıtlar :

$$\sum_{r=1}^s Ur Yrj - \sum_{i=1}^m Vi Xij + c_0 \leq 0 ; j = 1,2,\dots,n \quad (3.13)$$

$$\sum_{i=1}^m Vi Xij_0 = 1 \quad (3.14)$$

$$ur, vi \geq 0 ; r=1,2,\dots,s ; i = 1,2,\dots,m ; c_0 \text{ serbest} \quad (3.15)$$

Bu model girdi yönlü CCR modeli ile çok benzerdir. İki model arasındaki fark, BCC modeli yeni bir değişken olan c_0 'ın eklenmiş olmasıdır. Modelin çözümünde bu değişkenin pozitif bir değer alması, karar verme biriminin ölçeğe göre azalan getiri; negatif bir değer alması ise karar verme biriminin ölçeğe göre artan getiri durumunda olduğunu gösterir. Bu değişkenin 0 değerine eşit olması ise ölçeğe göre sabit getiri durumunu gösterir.

Çıktıya yönelik BCC modeli

Amaç Fonksiyonu :

$$\text{Min } e_0 \sum_{i=1}^m Vi Xij_0 - c_0 \quad (3.16)$$

Kısıtlar :

$$\sum_{i=1}^m Vi Xij - \sum_{r=1}^s Ur Yrj - c_0 \geq 0 ; j = 1,2,\dots,n \quad (3.17)$$

$$\sum_{r=1}^s Ur Yrj_0 = 1 \quad (3.18)$$

$$ur, vi \geq 0 ; r=1,2,\dots,s ; i = 1,2,\dots,m ; c_0 \text{ serbest} \quad (3.19)$$

Bu model de çıktıya yönelik CCR modeli ile benzerlik göstermektedir. İki model arasındaki fark BCC modeline konvekslik kısıtı eklenerek ölçeğe göre değişken getirinin sağlanmış olmasıdır.

4. PROBLEMİN TANIMI VE AMAÇLAR

4.1. Spor Merkezi Hakkında Genel Bilgi

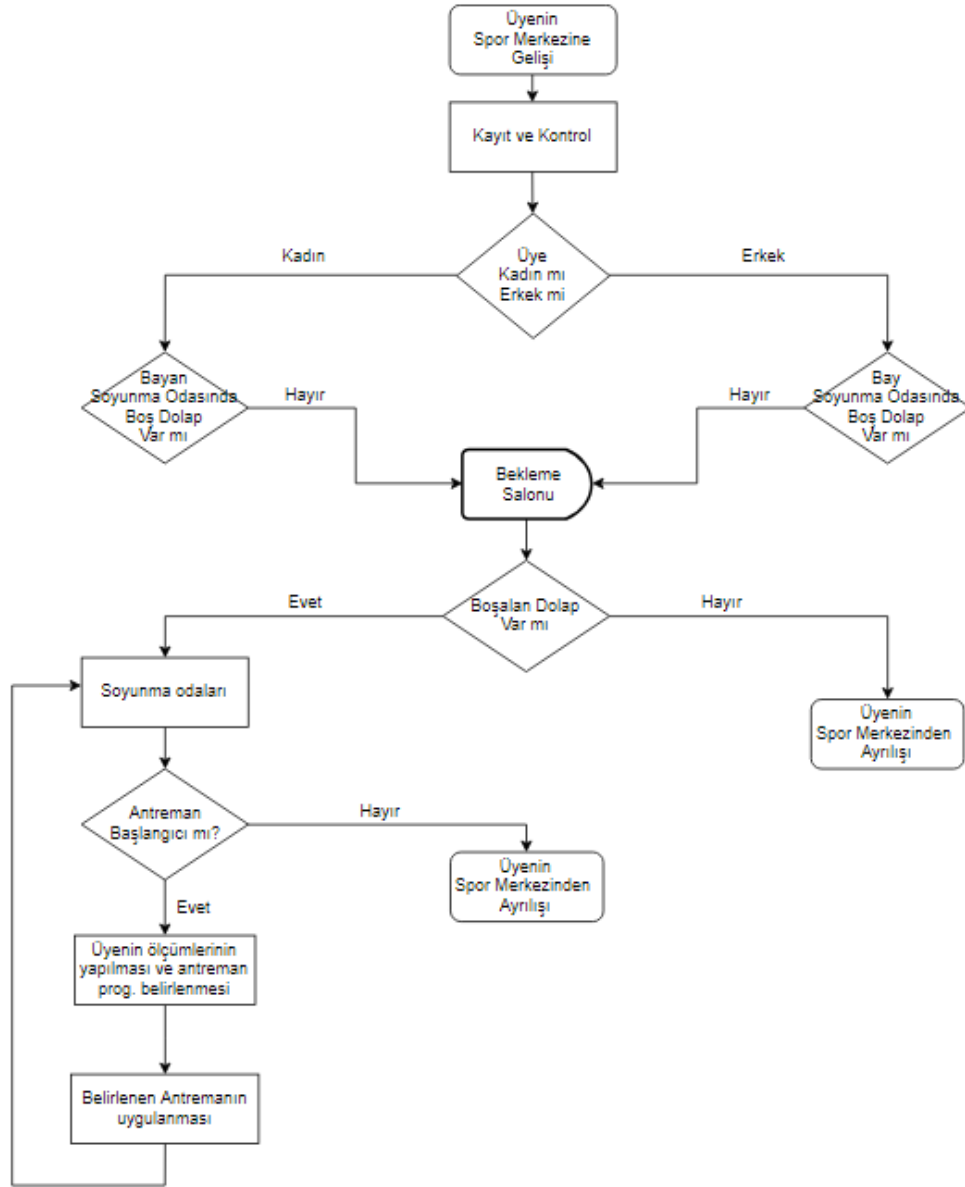
Bu çalışma kapsamında incelenen spor merkezinde müşterilerin geçmiş bir yıllık süreç içerisindeki, spor merkezine geliş zamanları ve geliş sayıları verileri, uygulanan antrenman programları, mevcut makine sayı ve kapasiteleri bir benzetim programı yardımıyla modellenerek, sistemin analizi yapılmış ve makine-ekipman kullanım süreleri, oranları, darboğaz yaşanan makineler, bekleme süreleri, ortalama antrenman süreleri gibi veriler elde edilmiştir.

Bu analiz ve elde edilen veriler sayesinde yöneticilerin gelecek dönemlerdeki iş planlarını oluşturabilmeleri ve yapılabilecek makine-ekipman yatırımlarını öngörebilmeleri sağlanmıştır. Spor merkezindeki mevcut kullanılabilir alan ve maddi kısıtlar dikkate alınarak yapılabilecek makine yatırımları ve antrenör sayısı artırımları belirlenerek senaryolaştırılmış, bu senaryoların göreceli etkinlik analizleri VZA tekniği ile yapılmıştır. Verimli olan senaryolar belirlenmiş, müşteri memnuniyeti ve abone sayısı gelirlerini artırma amaçlı önerilerde bulunulmuştur.

İncelemeye konu olan Extreme Spor Merkezleri, 2012 yılında kurulmuş ve şu anda 3 farklı lokasyonda hizmet vermeye devam etmektedir. Spor merkezinde fitness, zumba, plates, spinning gibi hizmetler verilmektedir. Yapmış olduğumuz çalışmada incelenecek olan bölüm yalnızca fitness bölümü olacaktır. Fitness antrenmanları, profesyonel antrenörler eşliğinde yapılmakta, kişinin amaçladığı fiziğe sahip olması için uygun antrenman programları oluşturulmaktadır.

Günümüzde sağlığını korumak, güçlü kalmak, kilo vermek ve fiziksel aktivitelerde bulunmak isteyen kişilerin sayıları artmış ve dolayısıyla spor merkezlerine olan talepte yükselmiştir. Rekabetinde arttığı bu sektörde müşterilere daha iyi hizmet sunmak ve müşteri memnuniyetini artırmak zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu sebeplerden dolayı abone sayısı ve memnuniyeti artırmak amacıyla spor merkezinin incelenmesine karar verilmiştir.

4.2. Spor Merkezi İş Akışı

Şekil 4.1. Spor merkezi iş akış şeması.

İncelenen spor merkezinin iş akışının oluşturulması amacıyla, üye gelişleri, uygulanan antrenman programları, salon kapasitesi ve yerleşimi, antrenman hareketlerinin uygulanma süreleri gözlemlenmiştir. Spor merkezi çalışma saatleri, personel atamaları ve çalışma süreleri hakkında bilgiler yöneticiler ile yapılan mülakatlar ile elde edilmiştir. Gözlemler ve sözlü mülakatlar ile elde edilen veriler haricindeki diğer veriler, spor merkezinde kullanılan bilgi sistemi veri tabanından alınmıştır. Toplanan veriler ışığında oluşturulan iş akış şeması Şekil 4.1 de verilmiştir.

4.2.1. Üye geliş süreci

Spor merkezi, müşterilerine haftanın 7 günü ve gün içerisinde 09:00 – 23:00 saatleri arasında olmak üzere günde 14 saat hizmet vermektedir. Üyelerin gelişleri için herhangi bir gün veya saat sınırı bulunmamaktadır. Spor merkezinin açık olduğu saatler içerisinde 7' şer saatlik vardiyalar halinde, 2 adet profesyonel fitness antrenörü görev yapmaktadır. Fitness antrenörleri, gelen kişilere kayıt, kayıt kontrol, vücut yağ oranı ölçümü, beden ölçülerinin alınması, kişiler için uygun antrenman programlarının belirlenmesi, uygulanması ve takibinin yapılması gibi konularda yardımcı olmaktadır.

Spor merkezine ilk kez gelen üyeler, görevli fitness antrenörü tarafından karşılanmakta, kendilerine izlenen süreç ve fiyatlar hakkında bilgi verilmekte olup spor merkezine abonelik yaptırmak isteyen üyelerin kayıtları oluşturulmaktadır. Tüm üye kayıtları ve üyeler hakkındaki tüm bilgiler spor merkezi bilgi sistemi veri tabanında kayıt altında tutulmaktadır. Üyelere özel hazırlanan dijital abonelik kartları ile üyelik durumları ve giriş zamanları kayıt ve kontrol altında tutulmaktadır.

Spor merkezine gelen üyelerin, kayıt esnasında kendi adlarına düzenlenen bir dijital kart yardımıyla antrenör tarafından kayıtları kontrol edilir. Kayıt kontrolü yapılan üyeler, üyelik kayıtları mevcut ise kendilerine bir dolap anahtarı verilerek soyunma odasına yönlendirilmektedirler. Bay soyunma odasında kullanılabilir 36 adet kilitli dolap, bayan soyunma odasında ise 18 adet kilitli dolap mevcuttur. Kısıtlı sayıda dolap olmasından dolayı üye gelişlerinin yoğun olduğu saatlerde, dolapların tümü kullanımda olabilmekte ve yeni gelen üyeler için boş dolap kalmamaktadır. Böyle durumlarda gelen üyeler bekleme salonuna alınmakta ve antrenmanını bitirip çıkış yapacak olan bir üyenin dolabını boşaltmasını beklemektedirler. Boşalan dolap antrenör tarafından kontrol edilip, temizlenerek beklemekte olan üyeye tahsis edilmektedir. Ancak bekleme salonundaki bekleme süreleri bazen çok uzun sürebilmektedir. Böyle durumlarda bazı üyeler bir süre bekledikten sonra sıkılıp, antrenman yapmadan gidebilmektedirler. Buda müşteri memnuniyetsizliğine sebep olan başlıca nedenlerden biridir. Yapılan bu çalışmadaki başlıca amaçlardan biride bu bekleme süresini en aza indirmektir.

Aboneliğin ve mevcut kullanılabilir dolabın olduğu durumlarda, gelen üyenin üyelik kartı sisteme okutularak kendisine dolap anahtarı verilmekte ve soyunma odasına antrenman hazırlanmak üzere gönderilmektedir.

4.2.2. Antreman süreci

Üyelik kontrol sürecinden sonra, antreman için hazırlanan üyeler, antremana başlamadan önce antrenör ile görüşme yapmaktadırlar. Bu görüşmede antrenör tarafından üyelerin boy, kilo, vücut yağ oranı ölçümleri yapılmaktadır. Daha sonra, önceden geçirmiş veya hala devam eden sağlık sorunları hakkında üyelerden bilgiler alınmaktadır. Son olarakta üyenin amaçladığı vücut tipi ve günlük yaşantısı hakkında bir görüşme yapılır. Antrenör aldığı tüm bu bilgileri değerlendirerek, önce üye için uygun bir antreman türü belirler ve üyeye bir beslenme programı önerir. Daha sonraki süreçte ise antrenör üye için uygun bulduğu antreman programını, yapması gereken tüm hareketleri, fitness salonu içinde uygulamalı olarak gösterir.

Üyelerin, boy kilo oranları, vücut yağ oranları, spor geçmişleri, beslenme alışkanlıkları, yaşam biçimleri birbirlerinden farklılık gösterdiğinden dolayı üyeler farklı antreman programlarına tabi tutulmaktadırlar. İşte bu çerçevede spor merkezinde uygulanan birçok farklı antreman programı mevcuttur. Bu antreman programları, salonda görev yapan 1. ve 2. kademe fitness antrenörleri tarafından oluşturulmuş ve herbir üyeye uygulanacak olan antreman programı, bu programlar arasından seçilerek uygulanması sağlanmaktadır. Üyelerin kendileri için uygun olan program haricinde başka bir antreman programı uygulamalarına müsaade edilmemektedir. Ancak üyelerin bir aşama kaydetmeleri ve antrenörün bu konudaki görüşleri doğrultusunda, antreman programları yine antrenörler tarafından değiştirilmektedir.

Spor merkezinde erkek üyeler için uygulanan 6 farklı program, kadın üyeler için 4 farklı program mevcuttur. Ancak bu programlardan bazıları hergün farklı bir kas grubunu çalıştırmak amacıyla 2, 3, 4 ve 5 farklı güne bölünerek uygulanmaktadırlar. Erkekler için uygulanan antreman programlarında; 1. ve 2. antreman programları kardiyo içerikli ve bir güne yayılmış olarak, 3. antreman programı ise kardiyo ve ağırlık antremanları içermekte ve 2 güne yayılarak uygulanmaktadır. 4. antreman programı bir üst seviye kardiyo ve ağırlık antremanları içermekte ve 3 güne yayılarak uygulanmaktadır. 5. ve 6. antreman programları ise üst seviye programlar olup ikisinde 5' er güne yayılarak uygulanmaktadır. Kadınlarda uygulanan antreman programlarında ise 1. ve 2. program kardiyo (kilo verme) ve sıkılaştırma amaçlı olarak birer gün halinde uygulanmakta, 3. antreman programı ise ilk iki programın bir kademe daha zorlaştırılarak üzerine ağırlık antremanı eklenmiş halidir. Bu programda 2 güne yayılarak uygulanmaktadır. Son program olan 4. antreman programı ise üst seviye bir program olup toplamda 3 güne yayılarak uygulanmaktadır. Tüm bu programların içerikleri ve ayrıntıları 5. bölümde verilecektir.

Spor merkezindeki fitness antreman süreci profesyonel antrenörler ile etkileşimli olarak ve an az 5 en çok 10 hareketten oluşan antreman programlarıyla yürütülmektedir.

4.2.3. Üyenin ayrılış süreci

Antreman süreci sona eren üyeler, antreman hakkında düşünce ve soruları var ise bunları antrenörler ile paylaşarak gerekli cevap ve bilgileri alabilmektedirler. Bu esnada beslenme önerileri ve antreman performansları da üyeler ile paylaşılmaktadır.

Üyeler antreman sonrası soyunma odasına geçmekte, hazırlanarak (duş vb) dolabı boşaltmakta ve dolap anahtarını bırakarak spor merkezinden ayrılmaktadırlar.

4.3. Sistemdeki Problemler

Gözlemler ve görüşmeler sonucunda oluşturulan iş akış şeması temel alınarak bir sonraki bölümde iş akışı benzetim modeli ile modellenmiştir. Yapılan gözlemler ile spor merkezi fitness salonunda farklı bölgelerdeki kas gruplarını çalıştıracak toplamda 42 adet fitness makinesi olduğu ve 2 adet profesyonel fitness antrenörünün görev yaptığı anlaşılmıştır. Salondaki mevcut makinelerin listesi ve adetleri EK-1' de verilmiştir.

Çalışan personel ile yapılan görüşmelerde spor merkezinin açık olduğu saatler içerisinde gelen kişi sayısının farklılık gösterdiği bilgisi elde edilmiştir. Spor merkezi bilgi sisteminden alınan kayıtlar ile bu bilgi teyit edilmiş ve akşamüstü ile akşam saatlerinde üye gelişlerinin diğer saatlere göre artış gösterdiği görülmüştür. Bu saatlerde olan yoğunluktan dolayı, makinelerdeki bekleme sürelerinin 2-3 dakikadan 15 dakikaya kadar çıktığı ve antreman sürelerinin uzadığı, görevli antrenörün çok yoğun olarak çalıştığı ve rutin işlemlerin fazla zaman almasından(kilo, boy ölçümü ve antreman programları belirlenmesi, kayıt kontrol gibi) dolayı saha içinde daha az aktif olarak üyelere gerekli zamanı ve özeni ayıramadığı görülmüştür. Yoğun saatlerde yeni gelen üyelerin bekleme salonunda antreman yapabilmek için beklediği hatta uzun süren bekleme süreleri sonucu geri gittikleri görülmüştür. Tüm bunlar üyelere antreman motivasyonunu düşürmekte ve müşteri memnuniyetsizliğine yol açarak aboneliklerde düşüşe yol açmaktadır. Oluşan tüm bu durumların analizi ve sorunların çözülme aşamaları bu tez çalışması kapsamında incelenecektir.

Antreman esnasında fitness makinelerinin başlarında oluşan kuyruk sayıları ve bekleme süreleri antremanların çok uzamasına yol açarak büyük bir problem haline dönüşmektedir. Fitness salonundaki günlük akış ayrıntılı olarak incelendiğinde antremandaki üyelerin belirli makineler başında yığıldığı ve darboğazların oluştuğu görülmüştür. Bu süreler 15 dakikaya kadar çıkabilmektedir.

Sistemdeki hangi makinelerde darboğazların oluştuğunu, hangi kaynakların yetersiz kaldığını, görevli personelin çalışma yoğunluğunu ve geliştirilen çözümlerin nasıl faydalar sağladığını gözlemleyebilmek için benzetim yaklaşımı kullanılmıştır. Çalışmada bundan sonraki aşamada darboğaz oluşan makineleri belirleyerek kaynak artırımı ile bekleme zamanlarının ve antrenman sürelerinin azaltılması, personel artırımına giderek giriş, kontrol, ölçüm, program belirleme gibi işlemlerin daha hızlı yapılarak antrenörlerin üyelere antrenman esnasında da daha fazla vakit ayırabilmesi, dolayısıyla müşteri memnuniyetinin artırılması amaçlanmıştır.

4.4. Model Varsayımları

Modelin oluşturulması ve uygulanmasındaki varsayımlar aşağıdaki gibidir :

- Fitness makinelerinin bakımları yapılmış ve arıza yapmadıkları varsayılmıştır.
- Isı, sıcaklık, nem, havalandırma, ışıklandırma vb. şartlar antrenman için uygundur.
- Benzetim zamanı bittiğinde sistemde kalan üyeler, antrenmanlarını tamamlayamadıkları için sistem üye çıktısı olarak kabul edilmemektedir.
- Bekleme salonu kapasitesinin sınırsız olduğu varsayılmaktadır.
- Antrenörlerin mesai saatleri boyunca kesintisiz olarak hizmet verdikleri varsayılmaktadır.
- Uygulanan antrenman programlarının içerikleri ve uygulanma oranlarının sabit olduğu varsayılmaktadır.
- Mevcut sistemin iyileştirilmesi için oluşturulan senaryolarda fitness salonundaki boş ve kullanılabilir alanlara göre eklenebilecek kaynak sayıları ve maddi kısıtlar çerçevesinde görevlendirilebilecek yeni antrenör sayıları şu şekildedir : Üst vücut çalışma bölümündeki boş alana maksimum 2 adet makine alınabilir. 1 adet Shoulder Press, 1 adet Chest press, 2 adet Shoulder Press, 2 adet Chest Press veya 1 adet Shoulder+1 adet Chest press alınabilmektedir. Kardiyο çalışma alan kısıtına bakılarak alınabilecek maksimum makine sayıları : 1 adet Koşu Bandı alınırsa, ek olarak 2 adet bisiklet (dikey veya yatay) alınabilmektedir. 2 adet koşu bandı alınırsa, eliptik makinelerinde yerlerinin değişmesinden dolayı başka bir kardiyο makinesi alınamamaktadır. Koşu bandı alınmaz ise 4 adet bisiklet (yatay veya dikey) alınabilmektedir. Ayrıca yönetimin vermiş olduğu karar doğrultusunda aynı makineden 2 adetten fazla alınması istenilmemektedir.

Görevlendirilecek antrenör sayıları hakkında yönetimin vermiş olduğu karar maksimum 1 antrenörün daha görevlendirilebileceği yönündedir.

- Görevli antrenörlerin giriş kayıt işlemleri, üyelerin ölçümleri, antreman ve beslenme programlarının belirlenmesi gibi işlemlerin uygulanması dışında kalan sürelerde fitness salonu içinde aktif olarak üyelere antremanlarında yardım ettiği, antreman programlarını uygulamalı olarak gösterdiği ve salon içindeki düzeni sağladığı bilinmektedir.

4.5. Arena Benzetim Programı

Arena, Rockwell Automation şirketi tarafından çıkartılan, SIMAN kodlama dilini kullanan bir benzetim yazılımıdır. Arena, kod yazma gibi uzun ve zahmetli bir işi görselleştirerek kolaylaştıran ve modellerin kurulma sürecini kısaltan bir programdır.

Arena, Visual Basic ve C/C++ dilleriyle uyumlu olarak çalışabilmektedir. Ayrıca office yazılımları ile de uyumlu olup bu yazılımlar ile hazırlanan dosyalardan veri alışverişinde bulunabilmektedir.

Arena, görsel öğelerle desteklenerek girdi ve çıktı analizi yapabilmekte, süreçleri simüle ederek gerçek hayattaki yapılabilecekleri önceden deneyerek sonuçların görülebilmesini sağlar. Kullandığı veriler ile kuyruktaki varlık sayısını, kaynak kullanım oranlarını vb bilgileri sunabilir.

Bu tez çalışmasında benzetim modelinin oluşturulmasında, Dumlupınar Üniversitesinde lisanslı olarak bulunan Rockwell Arena 14.0 yazılımı kullanılmıştır.

4.6. Sistem Modellemesinde Kullanılan Veriler

Bu tez çalışmasında, sistemin analiz edilmesi ve oluşturulan iyileştirme senaryolarının karşılaştırılabilmesi amacıyla bir benzetim modeli oluşturulmuştur. Bu benzetim modeli için gerekli veriler 2 farklı kaynaktan elde edilmiş olup bunlardan ilki spor merkezinde kullanılan bilgi sistemi yazılımıdır. Diğer bir kaynak ise gözlemler ve zaman tutma çalışmalarıdır. Sistemin modellenmesinde kullanılan veriler ve kaynakları :

Çizelge 4.1. Sistem modellemede kullanılan veriler ve kaynakları.

Veriler	Kaynaklar	
	Bilgi Sistemi Veri Tabanı	Zaman Tutma Çalışması
Sisteme üye geliş gün ve saat bilgileri	✓	
Üye kayıt bilgileri	✓	
Bekleme salonunda bekleme süreleri		✓
Soyunma odası süreleri		✓
Giriş kontrol süreleri		✓
Üye ölçüm ve antrenman prog. belirleme süreleri		✓
Antreman prog. egzersizlerin uygulanma süreleri		✓
Üyelerin uyguladıkları antrenman programı kodları	✓	

Spor merkezinde kullanılan bilgi sistemi, geçmiş yıllara ait tüm verileri veri tabanında tutmaktadır. Veri tabanında, kayıtlı tüm üyelerin ad, soyad, telefon, adres bilgileri, üyelere ait salona giriş gün ve saat bilgileri, uyguladıkları program bilgileri gibi veriler kayıt altına alınmaktadır. Yapılan kayıt ve antrenman programı bilgileri sisteme antrenörler tarafından girilmekte ve güncellenmektedir.

Bu veri tabanında yer almayan veriler, zaman tutma çalışmaları ile elde edilmiştir. Bu veriler :

Bekleme salonunda maksimum bekleme süresi

Gelen üyeler, yoğun çalışma saatlerinde yaşanan doluluktan dolayı soyunma odası dolaplarının boşalması için bekleyebilmekte ancak bu sürenin uzaması halinde antrenman yapmadan salonu terk edebilmektedirler. Bu zaman etüdü çalışmasında, sadece antrenman yapmayıp giden müşterilerin, bekleme salonunda bekledikleri süreler kaydedilmiştir. Bekleyip antremana giren üyelerin bekleme süreleri dikkate alınmamıştır. Elde edilen bu veriye “Sabır süresi” denilmiştir.

Soyunma odası kullanım süresi

Spor merkezine gelen üyeler, kayıt kontrol sürecinden sonra boş bir dolabın olması halinde soyunma odasına geçerek antrenman için hazırlanmaktadırlar. Aynı şekilde antrenman bitişinde de soyunma odasını kullanarak salondan ayrılmaktadırlar. Soyunma odası kullanım süresi, giriş ve çıkışlardaki soyunma odasını kullanma sürelerinin gözlemi sonucu elde edilmiş bir veridir.

Giriş kontrol süresi

Antrenör tarafından gelen üyeye yapılan üyelik kontrolüdür. Spor merkezi giriş kartının sisteme okutularak kalan üyelik günü kontrolünün yapılması, biten üyeliklerin yenilenmesi veya yeni kayıtların açılması için harcanan süredir.

Ölçüm ve antreman programlarının belirlenme süresi

Antreman öncesinde üyenin, antreman programı, ölçümlerinin yapılması vb hakkında antrenör ile görüştüğü süreçtir. Bu süreç yeni başlayan üyeler için daha uzun sürebilmekte, profesyonel üyelerde kısa sürmektedir.

Antreman programlarının uygulanma süreleri

Spor merkezinde uygulanan erkek üyeler için 6 farklı, kadın üyeler için 4 farklı antreman grubu mevcuttur. Üyeler antrenörlerin uygun gördüğü antremanı uygulamakta ve antreman içeriğindeki hareketlerin uygulanma süreleri her antreman grubunda farklılık göstermektedir. Yani antremanlarda ortak hareketler bulunsa dahi farklı antremanları uygulayan üyelerin aynı hareketi ortalama yapma süreleri farklı olmaktadır. Bundan dolayı herbir antreman grubu için tüm hareketler ayrı ayrı gözlemlenmiş ve zaman tutma çalışması yapılmıştır. Verilerin elde edilmesi, çok fazla gözlem gerektirdiği için uzun ve zorlu bir süreç olmuştur. Bu süreç ile ilgili ayrıntılı bilgi bir sonraki bölümde verilmiştir.

5. SPOR MERKEZİNİN MODELLENMESİ

Yapılan bu tez çalışmasında, mevcut sistemin modellenmesi için üyelere ait çeşitli veriler, gerek bilgi sistemi veri tabanından gerekse gözlemler ve zaman tutma çalışmalarından elde edilmiş olup bu verilerin analizi yapılarak mevcut sistemin benzetim modeli geliştirilmiştir. Kurulan benzetim modeli ile kapasitelerdeki yetersizliklerin, bekleme zamanlarının ve darboğazların belirlenerek alternatif sistemlerin geliştirilmesi, süreçteki yapılabilecek değişikliklerin bilgisayar ortamında test edilerek sonuçlarının önceden görülebilmesi ile daha etkili ve etkin bir sistemin oluşturulması amaçlanmıştır.

5.1. Verilerin Toplanması ve İstatistiksel Analizi

5.1.1. Bilgi sistemi veri tabanındaki verilerin analizi

Spor merkezinin modellenmesinde kullanılan verilerin elde edildiği kaynaklardan bir tanesi aktif olarak kullanılan bilgi sistemidir. Bu bilgi sisteminin veri tabanından, üyelerin ad, soyad, yaş, telefon, cinsiyet vb kayıt bilgilerine, spor merkezine geliş gün ve saat bilgilerine, uyguladıkları program ve yapılan vücut ölçümlerinin sonuçlarına ilişkin bilgiler elde edilebilmektedir.

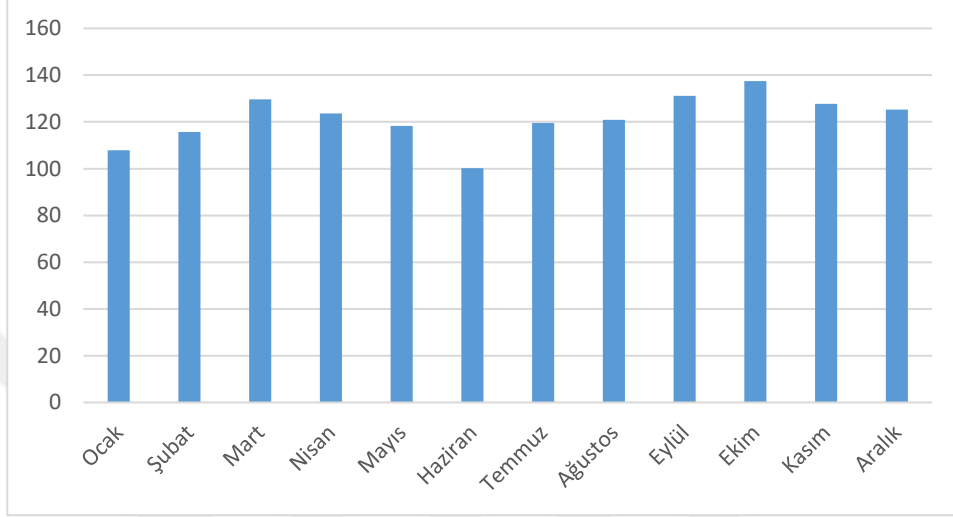
Veri tabanındaki veriler genel olarak incelendiğinde spor merkezine kayıtlı aktif olarak antrenmanlarına devam eden 336 adet üye olduğu ve bu üyelerin %56' sının erkek, %44' ünün kadın üyelerden oluştuğu görülmüştür.

Bilgi sisteminde son 3 yıla ait tutulan tüm veriler bulunmaktadır. Ancak ilk 2 yıla ait bilgiler, merkezlerine olan ilginin sürekli olarak artması, değişen talep miktarları, spor merkezinin işleyiş sistemindeki değişimler ve personelin bilgi sistemini öğrenme aşamasında yapmış olabileceği hatalar dikkate alınarak değerlendirilmeye alınmamıştır. Sistemin modellenmesinde 2018 yılına ait veriler güvenilir bulunmuş ve kullanılmıştır.

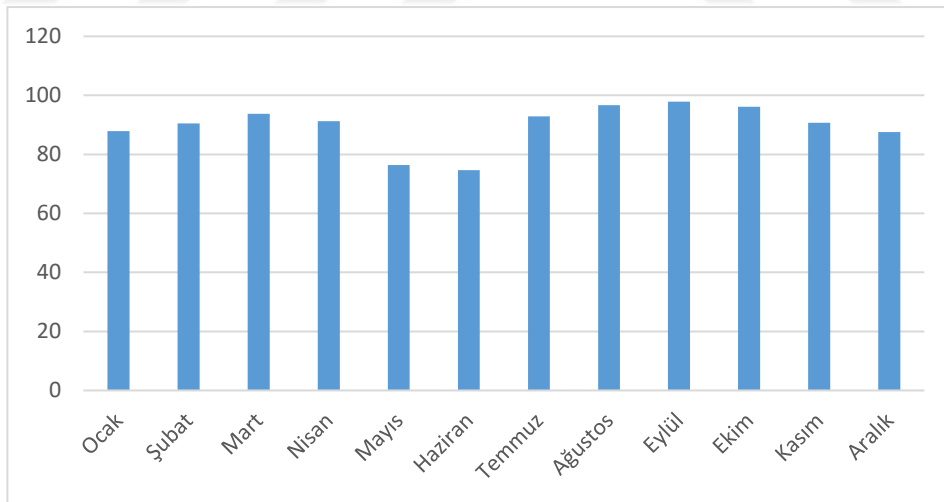
Üyelerin sisteme gelişlerinin analizi

Spor merkezine gelen üyeler için randevulu bir sistem olmayıp, üye gelişleri rassal bir şekilde gerçekleşmektedir. Üye gelişleri teker teker gerçekleşmekte, grup halinde olmamaktadır. Spor merkezinde kullanılan bilgi sistemi veri tabanından 2018 yılına ait bir yıllık üye geliş gün ve zaman bilgileri alınarak bu bilgiler ışığında modelde üye gelişleri oluşturulmuştur. 2018 yılı üye gelişlerine ait veriler aylık olarak değerlendirildiğinde, gelen üye sayılarındaki değişimlerde

mevsimselliğin, ülkede yaşanan bayram, ramazan gibi dönemlerin, eğitim-öğretim kurumlarının açık-kapalı olduğu dönemlerin etkili olduğu görülmüştür.

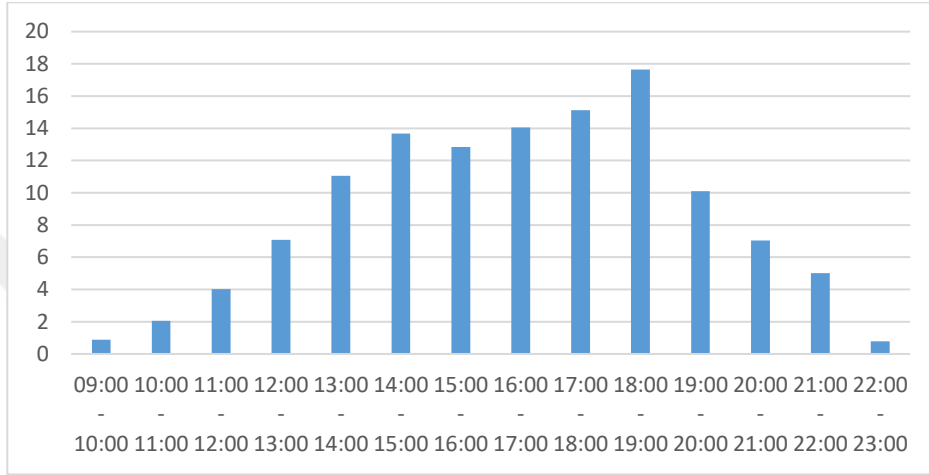
Şekil 5.1. 2018 yılı aylık ortalama erkek üye geliş sayısı grafiği.

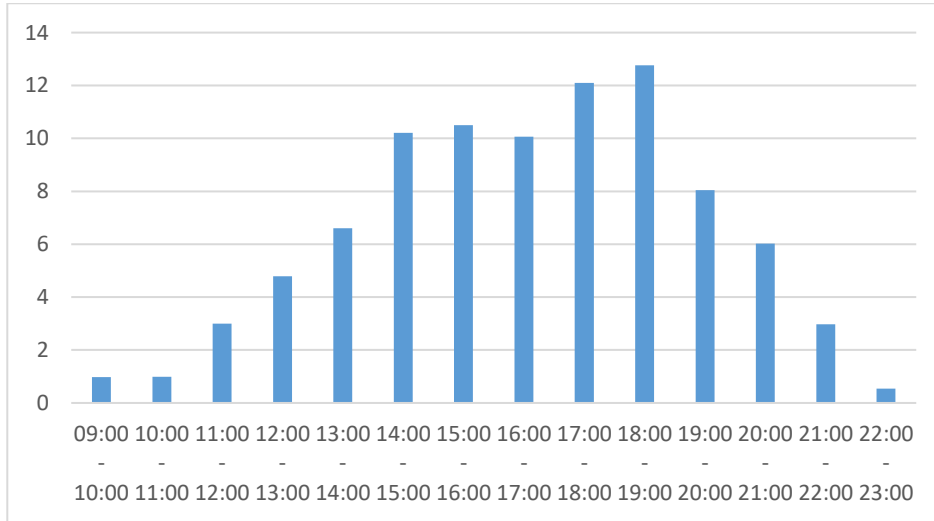
Şekil 5.2. 2018 yılı aylık ortalama kadın üye geliş sayısı grafiği.

Bilgi sisteminden alınan 2018 yılına ait üye geliş bilgileri günlük bazda analiz edildiğinde günün farklı saatlerinde farklı sayılarda üye gelişlerinin olduğu görülmüştür. Sabah saatlerindeki geliş sayılarının daha az olduğu, geliş yoğunluğunun öğlen saatlerinden itibaren başladığı gözlemlenmiştir. Antremanlarını iş, okul çıkışına bırakan üyelerin de spor merkezine gelişleri ile

birlikte akşam saatlerindeki üye geliş sayısı ve spor merkezindeki yoğunluk tepe noktalarına ulaşmaktadır. Spor merkezinin saat 23:00'de kapanması ve antrenörlerin gece geç saatlerde antrenman yapılmasını uygun bulmamalarından dolayı gece saatlerinde üye geliş sayıları azalmaktadır.

Şekil 5.3. Saatlik ortalama erkek üye geliş sayısı grafiği.

Şekil 5.4. Saatlik ortalama kadın üye geliş sayısı grafiği.

2018 yılına ait, spor merkezinin açık olduğu saatlerdeki kadın ve erkek üye geliş sayılarının ortalamaları ve aylar bazında günlük ortalama gelen üye sayıları EK-2'de verilmiştir.

Üye geliş verilerinin uzun bir dönemi kapsamından dolayı elde fazla veri bulunmasından ve herbir saatteki gelişlerin farklı sayı ve yoğunlukta olmasından dolayı, üye geliş verilerini bir dağılıma uydurmak çok sağlıklı sonuçlar vermeyecektir. Bundan dolayı yapılan benzetim modelinde bir yıllık üye gelişleri incelenmiş ve herbir saat dilimindeki ortalama üye geliş sayıları tespit edilerek saatlik üye gelişleri için bir çizelge oluşturulmuştur. Spor merkezinin gün içinde açık olduğu 09:00-23:00 saatleri arasındaki 14 saatlik zaman dilimi için oluşturulan bu çizelge benzetim modeline tanımlanarak, saatlik ortalama üye geliş sayısı miktarınca varlığın sisteme giriş yapması sağlanmıştır.

Antremanların uygulanma oranlarının analizi

Spor merkezi bilgi sisteminden elde edilen diğer bir bilgide uygulanmakta olan antreman programlarının hangi üyeler tarafından uygulandığıdır.

Erkek üyeler için hazırlanmış ve uygulanmakta olan 6 farklı antreman programı bulunmakta ve bu programlar oluşturulan benzetim modelinde P1, P2, P3, P4, P5 ve P6 olarak tanımlanmıştır. P1 antreman programı tek bir gün olarak uygulanmakta ve alınan verilere göre toplam erkek üye sayısının yaklaşık %10'u (19 kişi) bu programı uygulamaktadır. P2 antreman programı ise yine benzer şekilde bir gün olarak ve toplam erkek üye sayısının yaklaşık %10'u tarafından uygulanmaktadır (18 kişi). P3 antreman programı ilk iki programdan farklı olarak 2 farklı güne yayılarak uygulanmaktadır. Farklı günlerde farklı kas gruplarını çalıştırmak için oluşturulan bu programın ilk gün antremanı P31, ikinci gün antremanı P32 olarak tanımlanmış olup, bu iki program tamamen farklı antreman hareketleri içeren programlardır. Bu antremanı uygulayan bir kişi ilk gün P31 antremanını, daha sonraki gün P32 antremanını uygulayacağı için P31 ve P32 antremanlarının uygulanma oranları eşit olmaktadır. Alınan veriler ışığında P3 antremanını uygulayan erkek üye sayısı, toplam erkek üye sayısının yaklaşık %21'ini oluşturmaktadır (40 kişi). P4 antreman programı ise 3 farklı güne yayılarak uygulanmakta olup, modelde herbir günde yapılacak olan programlar P41, P42, P43 olarak tanımlanmıştır. P3 programındaki uygulamaya benzer olarak üç günde yapılacak olan antremanların herbiri tamamen farklı kas gruplarına odaklanarak farklı antreman hareketleri içermektedir. Yapılan antremanların birinin diğerinden sonra uygulanması ve üç farklı günde üç farklı antreman yapılması sebebiyle bu üç antremanında uygulanma oranları eşit olmaktadır. Genel olarak P4 programını uygulayan erkek üye sayısı, tüm erkek üye sayısının %18'ini oluşturmaktadır (34 kişi). P5 ve P6 antreman programlarını ileri seviye sporcular uygulamakta ve bu iki antremanda beşer güne yayılarak yapılmaktadır. İki programdada herbir gün farklı kas gruplarına odaklanılmakta ve farklı antreman hareketleri uygulanmaktadır. P5 programı herbir gün farklı program olacak şekilde P51,

P52, P53, P54, P55 olarak, P6 programı ise benzer şekilde P61, P62, P63, P64 ve P65 olarak modelde tanımlanmıştır. Herbir gün yapılan programların uygulanma oranları eşit olmakla birlikte, P5 programı genel olarak toplam erkek üyelerin %21'i tarafından (40 kişi), P6 programı ise %20'si (38 kişi) tarafından uygulanmaktadır.

Kadın üyeler için hazırlanmış ve uygulanmakta olan 4 farklı antreman programı bulunmakta ve bu programlar benzetim modelinde P7, P8, P9 ve P10 olarak tanımlanmıştır. P7 antreman programı tek bir gün olarak uygulanmakta ve bu antreman programını uygulayan kadın üyelerin sayısı, toplam kadın üyelerin sayısının yaklaşık %28'ini oluşturmaktadır (41 kişi). Benzer olarak P8 antreman programında bir gün olarak uygulanmakta ve bu programı uygulayan kadın üye sayısı oranında yaklaşık %20 dir (29 kişi). P9 antreman programı, farklı kas gruplarını çalıştırmak üzere hazırlanmış olan iki farklı antreman programından oluşmaktadır. P91 ve P92 olarak tanımlanan bu programlar, birbirini izleyen iki antremanda arka arkaya uygulanmak üzere tasarlandığından dolayı uygulanma oranları eşit olmaktadır. Genel olarak P9 antreman programını uygulayan kadın üyelerin oranı yaklaşık olarak %29 dur (43 kişi). P10 antreman programı daha profesyonel kadın üyeler için oluşturulmuş ve uygulanışı 4 güne yayılmıştır. Her antreman için farklı antreman hareketleri içeren bu dört program benzetim modelinde P101, P102, P103, P104 olarak tanımlanmıştır. Uygulanma oranları eşit olan bu programlar genel olarak toplam kadın üye sayısının %23'ü tarafından uygulanmaktadır (34 kişi).

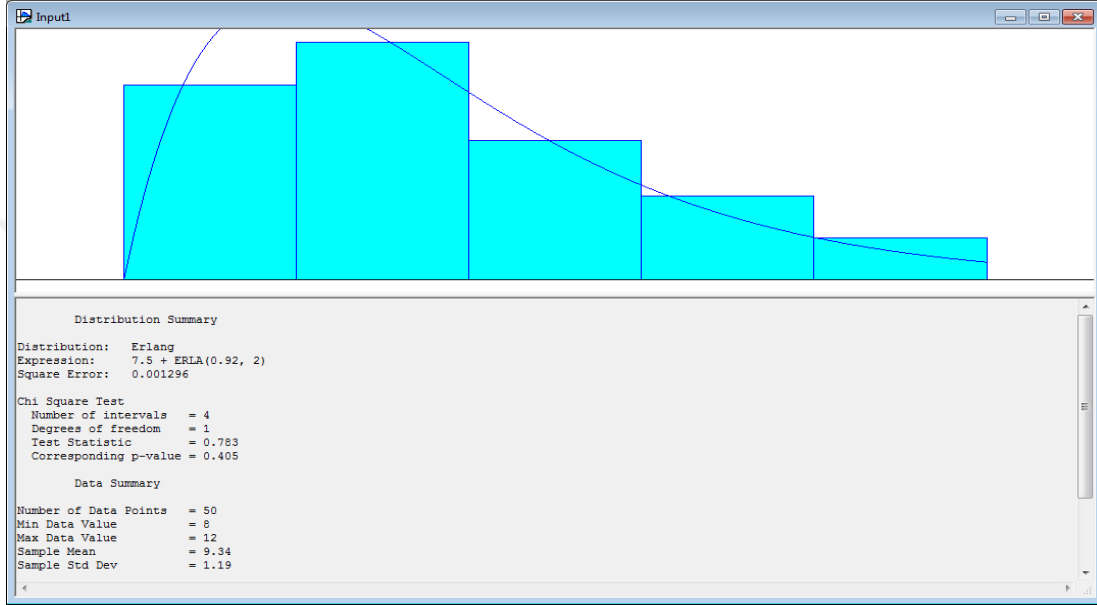
5.1.2. Zaman tutma çalışmasıyla elde edilen verilerin analizi

Bilgi sistemi veri tabanından elde edilemeyen verilerin temin edilebilmesi için gözlem yapma ve zaman tutma çalışmaları yapılmıştır. Zaman tutma ile elde edilen verilerin olasılık dağılımına uygunluğunun ve dağılım parametrelerinin belirlenmesi için Arena benzetim programının bir eklentisi olan "Input Analyzer" dan yararlanılmıştır. Belirlenen dağılımların uyum testlerinin yapılması için "Kolmogorov-Smirnov" ve "ki kare" uyum iyiliği testleri kullanılmıştır. Zaman tutma çalışması ve gözlemler ile elde edilen veriler aşağıdaki başlıklarda ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Giriş kayıt kontrol süresinin dağılımının belirlenmesi

Bu süreç, gelen üyenin spor merkezi dijital giriş kartını antrenöre vermesi ve antrenörün bu kartı bilgi sistemine okutarak gelen üyenin durumunu kontrol etmesiyle başlar. Eğer soyunma odasında boş dolap mevcut ise bu dolabın anahtarını üyeye verir. Ancak yoğunluktan dolayı boş dolap yok ise gelen üyeyi beklemesi için bekleme salonuna yönlendirir. Bu süreçte geçen sürenin olasılık dağılımının belirlenebilmesi amacıyla haftanın farklı günlerinde ve üye geliş

yoğunluğunun farklı olduğu saatlerde 50 adet gözlem yapılmış ve zaman tutma çalışmasıyla süreler kaydedilmiştir. Bu verilerin dağılıma uygunluğunu belirlemek için input analyzer programı kullanılmış ve ki-kare testi ile dağılım uygunluk testi yapılmıştır. Arena modelinde bu dağılıma “Kontrol” adı verilmiştir. Elde edilen sonuç çıktısı Şekil 5.5.’te verilmiştir.

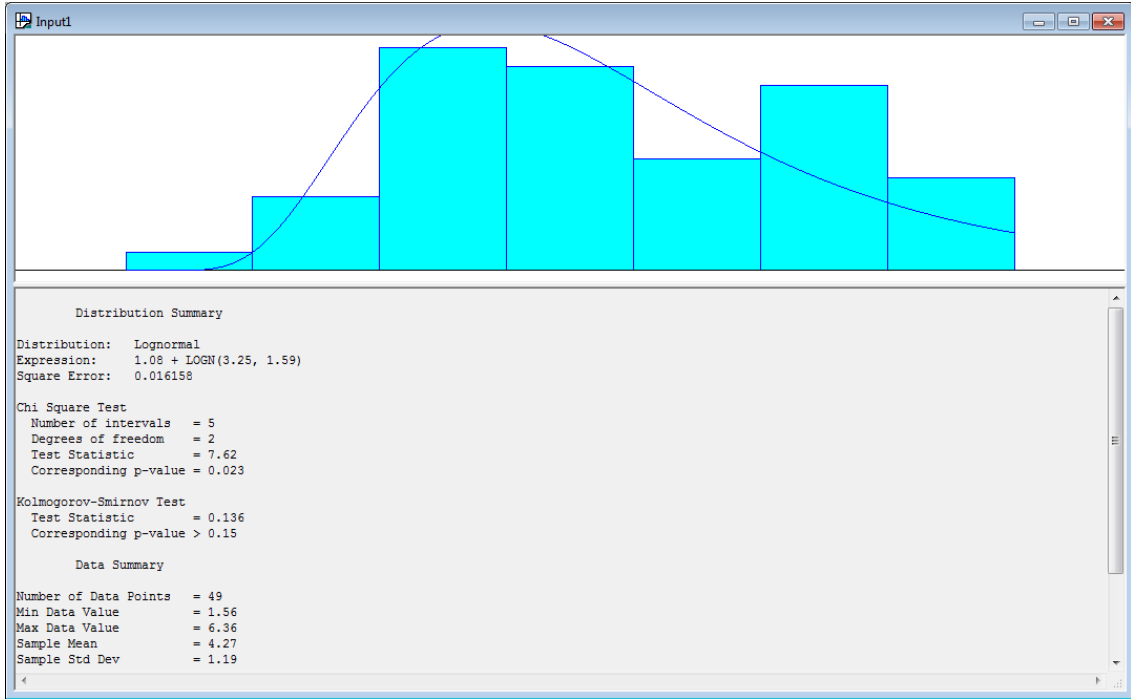

Şekil 5.5. Giriş kayıt-kontrol süresi olasılık dağılımı.

Soyunma odası kullanım süresi olasılık dağılımının belirlenmesi

Spor merkezine gelen üyeler, boş kullanılabilir dolap olması halinde soyunma odalarına yönlendirilmekte ve antreman için hazırlık yapmaktadırlar. Bu süreç aynı şekilde antreman bitimindedirde olmakta, antremanını bitiren üyeler soyunma odalarına geçerek duş alma vb işlemleri gerçekleştirmekte ve dolabını boşaltarak soyunma odasından ayrılmaktadır. Yapılan gözlemler sonucu bu işlemler için kullanılacak erkek soyunma odasında 36 adet kilitli dolap, kadın soyunma odasında ise 18 adet kilitli dolap olduğu verisine ulaşılmıştır.

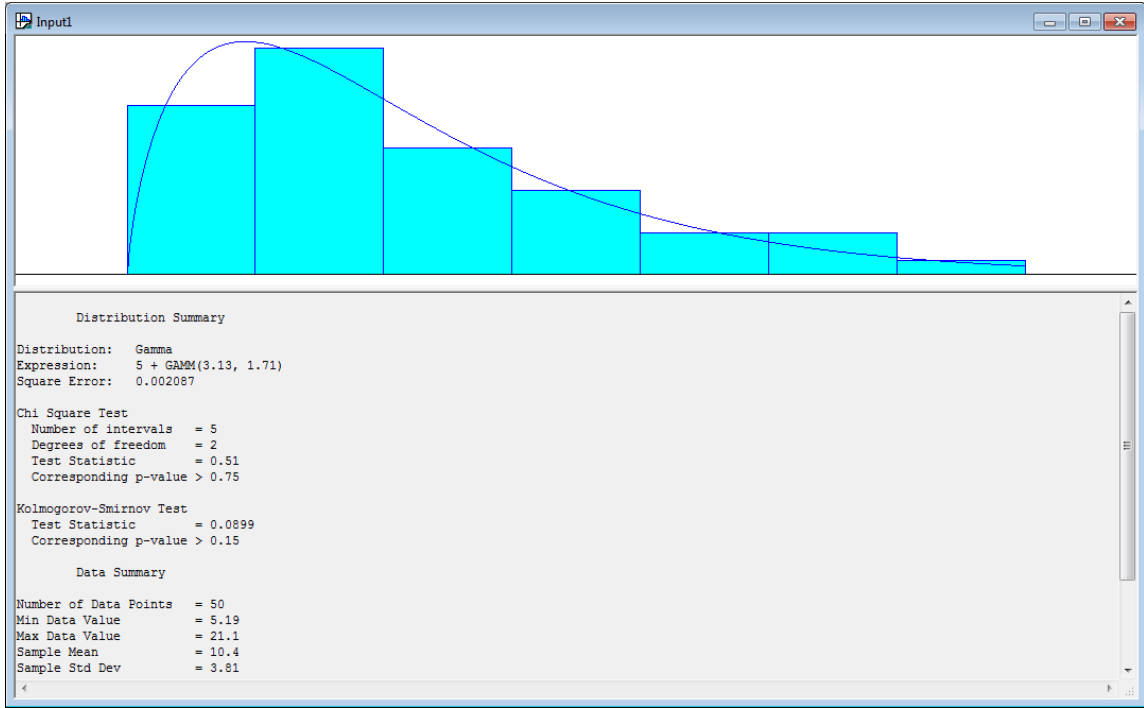
Bu süreç farklı zaman dilimlerinde gözlemlenmiş ve soyunma odası giriş ve çıkış anları arasında geçen süreler kaydedilmiştir. Farklı gün ve saatlerde alınan 50 gözlemin Input Analyzer ile olasılık dağılımına uygunluğu belirlenmiş ve ki kare, Kolmogoror-Smirnov iyi uyum testleri ile dağılıma uygunluğu test edilmiştir. Bu dağılıma “Antreman Hazırlık Süresi” adı verilmiştir. Sürece ilişkin elde edilen olasılık dağılımı program çıktısı Şekil 5.6.’da verilmiştir.

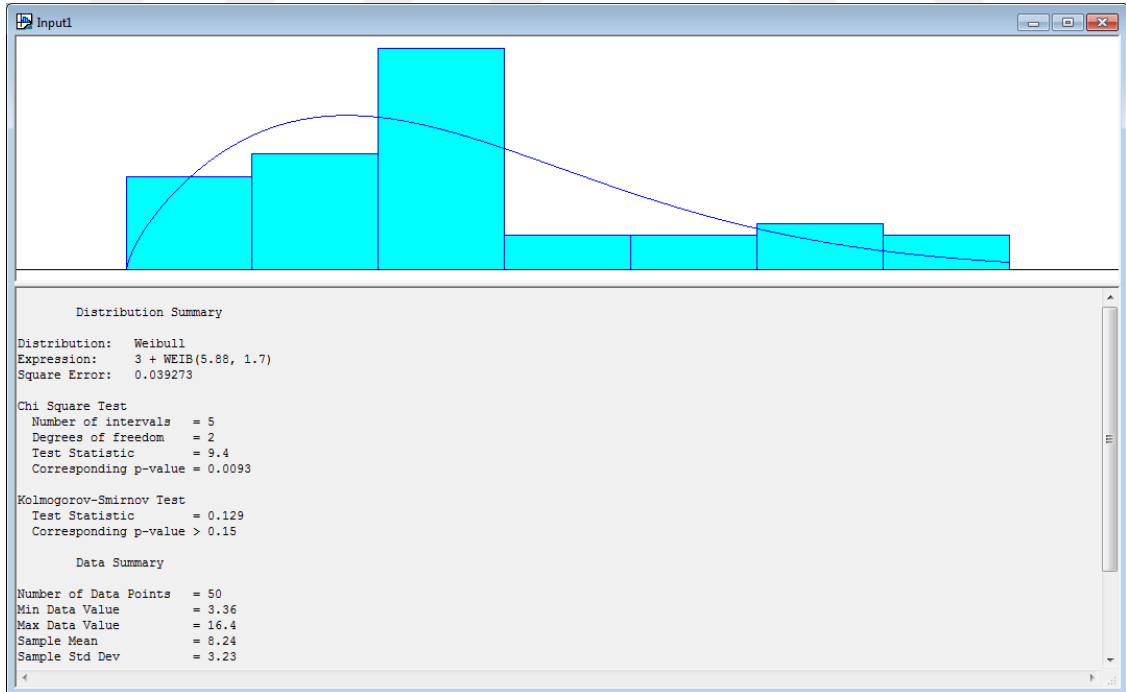
Şekil 5.6. Soyunma odası kullanım süresi olasılık dağılımı.

Bekleme salonu bekleme süresi olasılık dağılımının belirlenmesi

Spor merkezine gelen üyeler, geliş yoğunluğunun olduğu saatlerde soyunma odasında boş dolap bulamayıp çıkan kişilerin dolaplarını boşaltarak sistemden ayrılmasını, bekleme salonuna geçerek beklemektedirler. Bu süreç içerisindeki asıl gözlenen durum bir dolap boşaldığında, o dalabın anahtarını alarak bekleme salonundan ayrılan kişiler değil, bir süre bekleyip bir dolabın boşalmayacağını yada bu sürenin uzun olacağını düşünerek antreman yapmadan salondan ayrılan üyelerin, bekleme salonunda geçirdikleri zamanın ölçülmesidir. Yani başka bir deyişle bir dolabın boşalması maksimum kaç dakika beklenir sorusuna bir cevap aranmıştır. Bu sürenin olasılık dağılımını belirleyebilmek için farklı gün ve saatlerde erkek ve bayan müşteriler için ayrı ayrı 50’şer adet gözlem yapılmış ve bu süreler için olasılık dağılım belirleme işleme yapılmıştır. Bu süre Arena modelinde “Sabır Süresi” olarak adlandırılmıştır. Input analyzer program çıktıları Şekil 5.7. ve Şekil 5.8.’de verilmiştir.

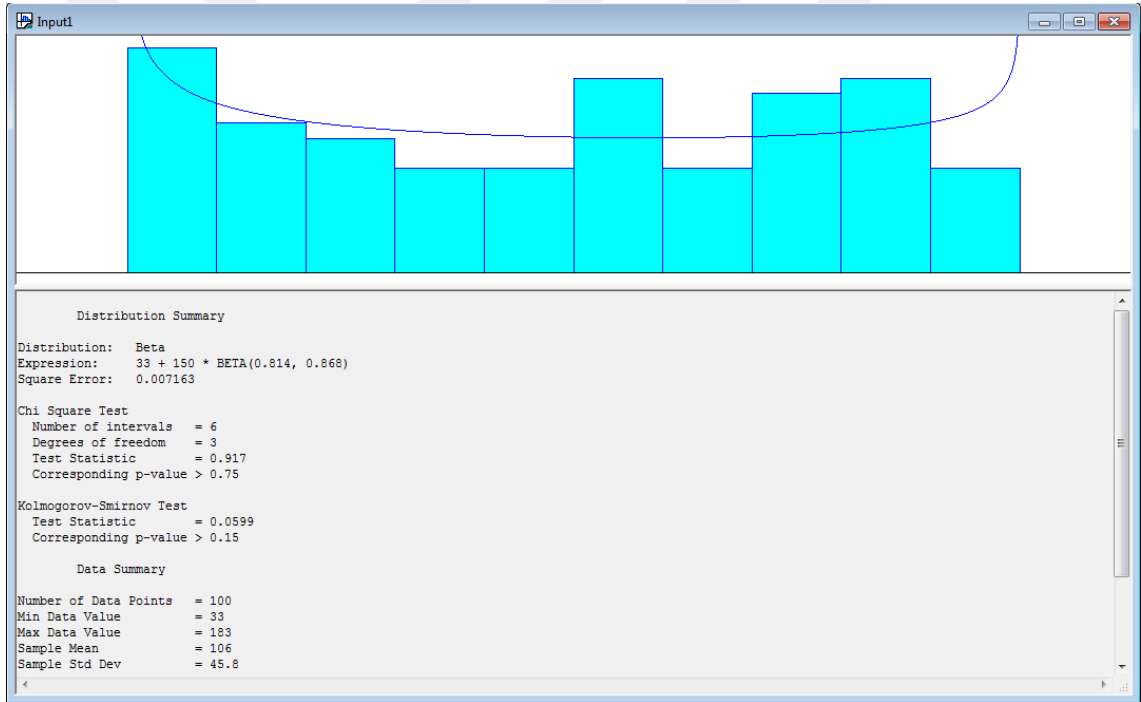
Şekil 5.7. Erkek üyeler için bekleme süresi olasılık dağılımı.

Şekil 5.8. Kadın üyeler için bekleme süresi olasılık dağılımı.

Ölçüm ve antreman programı belirleme süresi olasılık dağılımının belirlenmesi

Antreman öncesi üyeler, vücut ölçümlerinin yapılması, yağ oranlarının belirlenmesi ve amaçlarına yönelik antreman ve beslenme programlarının tespit edilmesi amacıyla antrenörler ile görüşmektedirler. Bu süreç doğru, amaca yönelik ve verimli bir antreman için en önemli adımdır. Bu süre yeni üyeler için uzun sürebilmekte olup profesyonel üyeler için çok kısa sürmektedir. Bu sürecin öneminden dolayı farklı gün ve saatlerde 100 adet gözlem alınmış, gözlemlerin doğruluğu antrenörler tarafından kontrol edilmiş ve gözlemlerin olasılık dağılımı belirlenmiştir. Oluşturulan Arena benzetim modelinde bu süre dağılımı “ölçüm ve program” olarak adlandırılmıştır. Dağılıma ve Ki Kare, Kolmogorov-Smirnov iyi uyum testlerine ilişkin input analyzer çıktısı Şekil 5.9.’da verilmiştir.

Şekil 5.9. Ölçüm ve antreman programı belirleme süresi olasılık dağılımı.

Antreman sürelerinin olasılık dağılımlarının belirlenmesi

Spor merkezinde kadın ve erkekler için uygulanan toplam 10 adet program bulunmakta ancak bazı programlar kendi içlerinde 2, 3, 4 veya 5 farklı antreman programı içermekte olduğundan dolayı toplamda, erkekler için 17, kadınlar için ise 7 adet olmak üzere 24 farklı antreman programı uygulanmaktadır. En az 5, en çok 10 hareketten oluşan bu 24 antreman programı, birbirinden farklı hareketler içerdiği gibi birbirleriyle aynı ancak ağırlıkların

değiştirilerek uygulandığı hareketleride içermektedir. Örneğin, P2 programı ile P51 programı yada P8 programı bir veya daha fazla sayıda aynı antreman hareketini içerebilmektedir. Ancak bu hareketi, P2 programındaki bir üyenin uygulama ağırlığı ve süresi ile P8 programındaki bir kişinin uygulama ağırlığı ve süresi aynı değildir. İşte bu sebepten dolayı herbir antreman grubunda yapılan herbir hareketin, o antreman grubuna taabi kişiler tarafından ne kadar sürede tamamlandığı belirlenmiştir.

Antreman sürelerinin belirlenebilmesi için, 24 farklı antreman grubundaki herbir egzersiz ve antreman grubunu uygulayan 10 farklı kişinin antreman içeriğindeki bu egzersizleri yapış süreleri tek tek gözlemlenmiştir. Toplamda 1280 gözlem yapılmış ve bu gözlemlerin Input Analyzer ile olasılık dağılımları belirlenmiştir. Ayrıca antreman programlarına dahil olan kardiyo hareketlerinin kaçar dakika uygulanacağı ve antreman içeriğindeki hareketler arasında dinlenme sürelerinin ortalama kaç dakika olması gerektiği ile ilgili bilgiler de antrenörlerden alınmıştır. Antreman içerikleri ve yapılan zaman etüdüleri ile herbir hareket için elde edilen süre dağılımları Çizelge 5.1’de verilmiştir.

Çizelge 5.1. Antreman süreleri olasılık dağılımları.

Prog No	Egzersiz	Süre Dağılımı	Prog No	Egzersiz	Süre Dağılımı
P1	Koşu Bandı	20 dk	P61	Incline Bench Press	$5.05 + 1.65 * BETA(1.24, 1.02)$
	Machine Chest Press_SBT	$5.24 + 2.32 * BETA(1.03, 0.679)$		Incline Machine Chest Press	$5 + LOGN(0.752, 0.734)$
	Yatay Bisiklet	10 dk		Cable Crossover	UNIF(3, 5.47)
	Machine Shoulder Press_SBT	NORM(7.13, 0.34)		Bench Press	$6.15 + 2.28 * BETA(1.22, 1.1)$
	Dikey Bisiklet	10 dk		Machine Chest Press_SRB	$4.09 + LOGN(0.69, 0.615)$
P2	Koşu Bandı	20 dk		Pectoral Machine	NORM(6.32, 0.356)
	Eliptic Machine	10 dk		Decline Bench Press	$5 + LOGN(0.576, 0.476)$
	Machine Chest Press_SBT	NORM(5.67, 0.592)		Machine Wide Chest Press	NORM(4.39, 0.454)
	Machine Shoulder Press_SBT	$6.19 + 1.48 * BETA(0.518, 0.574)$		Koşu Bandı	15 dk
	Machine Lat Pull Down_SBT	UNIF(4.1, 5.61)		P62	Dumbell Shoulder Press
	Machine Biceps	$4.12 + LOGN(0.494, 0.407)$	Machine Shoulder Press_SRB		NORM(5.42, 0.552)
	Cable Push Down	TRIA(3.43, 4.38, 5.32)	Cable Shoulder Front Raise		$3 + 3.4 * BETA(1.74, 1.81)$
	Machine Leg Extension	$3.21 + 1.35 * BETA(1.31, 1.12)$	Machine Shoulder Press_SBT		$4 + 1.62 * BETA(0.458, 0.449)$
	Mekik	$3.11 + 1.49 * BETA(0.64, 0.533)$	Military Press		TRIA(5.26, 6.48, 6.7)
	Yatay Bisiklet	10 dk	Koşu Bandı		15 dk

Çizelge 5.1. (devam) Antreman süreleri olasılık dağılımları.

Prog No	Egzersiz	Süre Dağılımı	Prog No	Egzersiz	Süre Dağılımı	
P31	Dikey Bisiklet	10 dk	P63	Barfiks	$4.03 + 1.66 * BETA(0.397, 0.676)$	
	Eliptic Machine	10 dk		Machine Lat Pull Down_SBT	NORM(4.19, 0.28)	
	Machine Chest Press_SBT	TRIA(5.09, 6.57, 7.2)		Machine Lat Pull Down_SRB	$4.2 + LOGN(0.49, 0.394)$	
	Pectoral Machine	$5.14 + 1.48 * BETA(1.28, 0.824)$		Cable Straight Arm Pulldown	UNIF(4, 5.73)	
	Machine Shoulder Press_SBT	$6.08 + 1.53 * BETA(0.545, 0.876)$		Machine Row_SBT	$4.16 + 0.37 * BETA(0.925, 0.769)$	
	Dumbell Lateral Raise	TRIA(5.26, 6.53, 7.81)		Machine Row_SRB	$4.15 + LOGN(0.478, 0.44)$	
	Machine Biceps	$3.45 + 1.24 * BETA(2.26, 1.13)$		Machine Low Row	$4 + 1.72 * BETA(0.897, 1.13)$	
	Koşu Bandı	10 dk		Kürek Machine	5 dk	
P32	Koşu Bandı	10 dk	P64	Koşu Bandı	15 dk	
	Eliptic Machine	10 dk		Cable Crunch	UNIF(2.46, 3.61)	
	Machine Lat Pull Down_SBT	$4 + LOGN(0.624, 0.528)$		Machine Biceps	$3.03 + LOGN(0.815, 0.654)$	
	Machine Row_SBT	$4.01 + LOGN(0.633, 0.512)$		Dumbell Triceps	$4.04 + 2.25 * BETA(1.32, 1.3)$	
	Cable Push Down	TRIA(3.38, 4.33, 5.28)		Dips	$3.45 + WEIB(0.765, 3.96)$	
	Machine Leg Press	$3.05 + 1.6 * BETA(0.69, 0.748)$		Mekik	$2.46 + 1.18 * BETA(1.12, 0.756)$	
	Mekik	$3.13 + 1.4 * BETA(1.08, 0.604)$		Koşu Bandı	15 dk	
	Yatay Bisiklet	10 dk		P65	Dikey Bisiklet	10 dk
Koşu Bandı	10 dk	Machine Leg Press	TRIA(3.24, 4.25, 5.27)			
Bench Press	$7.32 + 2.03 * BETA(0.565, 0.671)$	Squat	$8.12 + 2.62 * BETA(0.846, 1.02)$			
Cable Crossover	$4.4 + 1.03 * BETA(0.679, 0.677)$	Dumbell Leg Lunge	NORM(8.67, 0.556)			
Incline Machine Chest Press	UNIF(5, 7.51)	Machine Leg Extension	$3.16 + EXPO(0.463)$			
Incline Bench Press	NORM(6.6, 0.52)	Machine Leg Curl	$3.13 + 1.56 * BETA(0.54, 0.553)$			
Decline Bench Press	NORM(6.4, 0.617)	Machine Kalf	$3.27 + 1.17 * BETA(0.451, 0.623)$			
Machine Biceps	TRIA(3.39, 4.22, 4.58)	Koşu Bandı	15 dk			
P41	Yatay Bisiklet	10 dk	P7	Koşu Bandı	15 dk	
	Koşu Bandı	10 dk		Yatay Bisiklet	15 dk	
	Machine Shoulder Press_SRB	$5.35 + 2.43 * BETA(1.24, 0.538)$		Eliptic Machine	10 dk	
	Military Press	$6.06 + 1.48 * BETA(1.44, 1.3)$		Dikey Bisiklet	10 dk	
	Dumbell Lateral Raise	NORM(6.42, 0.462)		Kürek Machine	10 dk	
	Machine Lat Pull Down_SRB	$5.2 + 2.1 * BETA(0.938, 1.22)$		P8	Koşu Bandı	15 dk
	Machine Row_SBT	$4.1 + LOGN(0.378, 0.275)$			Machine Chest Press_SBT	TRIA(6.33, 7.28, 8.24)
	Cable Push Down	$3.11 + 1.53 * BETA(0.89, 0.679)$			Machine Shoulder Press_SBT	$6.1 + LOGN(0.508, 0.45)$
Mekik	$3.27 + EXPO(0.477)$	Machine Row_SBT	$4.08 + LOGN(0.606, 0.463)$			
Dikey Bisiklet	10 dk	Machine Leg Press	$4.09 + 1.4 * BETA(0.6, 0.773)$			
		Eliptic Machine	5 dk			
		Yatay Bisiklet	10 dk			

Çizelge 5.1. (devam) Antreman süreleri olasılık dağılımları.

Prog No	Egzersiz	Süre Dağılımı	Prog No	Egzersiz	Süre Dağılımı	
P43	Dikey Bisiklet	10 dk	P91	Koşu Bandı	10 dk	
	Machine Leg Extension	$3 + 1.73 * BETA(1.52, 1.25)$		Machine Chest Press_SBT	$6.04 + 1.59 * BETA(1.15, 0.924)$	
	Machine Leg Press	$4.17 + 1.42 * BETA(0.952, 0.723)$		Machine Shoulder Press_SBT	$6.06 + 1.67 * BETA(0.522, 0.537)$	
	Machine Leg Curl	$3.38 + 1.3 * BETA(0.772, 0.676)$		Machine Lat Pull Down_SBT	$4.15 + 1.19 * BETA(0.592, 0.64)$	
	Machine Kalf	TRIA(3.14, 4.35, 4.69)		Squat	$10.1 + 1.54 * BETA(0.603, 0.58)$	
	Squat	TRIA(8.06, 10.8, 11.7)		Biceps Machine	$4.14 + LOGN(0.616, 0.533)$	
	Dikey Bisiklet	10 dk		Yatay Bisiklet	10 dk	
P51	Multi Machine Chest Press	$5.33 + 1.92 * BETA(1.07, 1.15)$	P92	Koşu Bandı	10 dk	
	Incline Machine Chest Press	$4.38 + 2.4 * BETA(1.82, 1.42)$		Machine Leg Press	$4.27 + EXPO(0.389)$	
	Incline Bench Press	$5.14 + 1.56 * BETA(0.663, 0.72)$		Machine Leg Extension	$4.06 + LOGN(0.381, 0.249)$	
	Machine Chest Press_SRB	$3.29 + 2.4 * BETA(1.6, 1.26)$		Machine Leg Curl	$4.06 + EXPO(0.615)$	
	Bench Press	$7.06 + 2.23 * BETA(0.805, 1.54)$		Machine Kalf	$3 + 2.2 * BETA(0.784, 1.26)$	
	Pectoral Machine	$5.33 + 1.36 * BETA(1.15, 0.704)$		Cable Triceps	NORM(3.26, 0.416)	
	Decline Bench Press	$4.39 + ERLA(0.374, 3)$		Mekik	TRIA(4, 4.19, 4.62)	
	Machine Wide Chest Press	$4 + ERLA(0.381, 2)$		Dikey Bisiklet	10 dk	
	Cable Crossover	NORM(4.51, 0.425)		P101	Koşu Bandı	10 dk
Koşu Bandı	20 dk	Machine Chest Press_SBT	TRIA(5.18, 6.76, 7.43)			
P52	Military Press	$6 + 1.47 * BETA(0.622, 0.717)$	Pectoral Machine		$4.1 + 1.54 * BETA(0.579, 0.58)$	
	Machine Shoulder Press_SRB	$5 + LOGN(0.685, 0.527)$	Machine Shoulder Press_SBT		$5.35 + WEIB(1.34, 2.31)$	
	Dumbbell Lateral Raise	$5.2 + 1.24 * BETA(0.67, 0.634)$	Dumbbell Lateral Raise		$5.06 + LOGN(0.422, 0.347)$	
	Cable Shoulder Back Reverse	$4.11 + 1.54 * BETA(0.975, 1.04)$	Dikey Bisiklet		10 dk	
	Machine Shoulder Press_SBT	$5.25 + 1.38 * BETA(0.664, 0.629)$	P102		Koşu Bandı	10 dk
	Koşu Bandı	20 dk			Machine Lat Pull Down_SBT	$4.08 + LOGN(0.365, 0.259)$
P53	Barfiks	$4.09 + 1.44 * BETA(0.534, 0.488)$			Machine Row_SBT	$4.15 + EXPO(0.421)$
	Machine Lat Pull Down_SBT	NORM(4.23, 0.243)		Machine Low Row	$3.09 + 1.42 * BETA(0.648, 0.514)$	
	Machine Row_SBT	NORM(4.37, 0.116)		Cable Shoulder Back Reverse	TRIA(3.39, 5.02, 5.72)	
	Machine Low Row	$4 + 1.75 * BETA(0.637, 0.469)$		Biceps Machine	$3 + 1.71 * BETA(0.991, 1.07)$	
	Machine Lat Pull Down_SRB	$4 + 1.68 * BETA(0.787, 0.66)$		Mekik	$3.37 + 1.26 * BETA(1.56, 1.05)$	
	Machine Row_SRB	TRIA(4.32, 5.31, 6.29)		Yatay Bisiklet	10 dk	
	Kürek Machine	5 dk		P103	Dikey Bisiklet	10 dk
	Koşu Bandı	20 dk	Squat		$9.23 + 2.43 * BETA(1.55, 0.888)$	
		Machine Leg Extension	$3.4 + LOGN(0.901, 0.553)$			
		Machine Leg Curl	TRIA(3.35, 4.26, 5.18)			
		Machine Leg Press	TRIA(3.42, 4.4, 5.38)			
		Machine Kalf	TRIA(3.01, 4.36, 4.67)			
		Koşu Bandı	10 dk			

Çizelge 5.1. (devam) Antreman süreleri olasılık dağılımları.

Prog No	Egzersiz	Süre Dağılımı	Prog No	Egzersiz	Süre Dağılımı
P54	Machine Biceps	$3.22 + \text{LOGN}(0.541, 0.449)$	P55	Dikey Bisiklet	10 dk
	Cable Crunch	$2.4 + 1.91 * \text{BETA}(1.1, 0.979)$		Squat	$8.07 + 2.56 * \text{BETA}(1.02, 1.5)$
	Dumbell Triceps	$4 + 1.73 * \text{BETA}(0.612, 0.615)$		Machine Leg Press	$\text{TRIA}(3.38, 4.38, 5.38)$
	Mekik	$3 + 1.26 * \text{BETA}(0.496, 0.909)$		Machine Leg Extension	$3.03 + 1.47 * \text{BETA}(0.469, 0.716)$
	Dips	$3.35 + 1.28 * \text{BETA}(0.842, 0.678)$		Machine Leg Curl	$\text{UNIF}(3.09, 4.59)$
	Koşu Bandı	20 dk		Machine Kalf	$3.25 + 1.35 * \text{BETA}(1.49, 1.07)$
			Koşu Bandı	20 dk	

5.2.Arena Benzetim Programı ile Sistemin Modellenmesi

5.2.1. Benzetim modeli

Üye geliş sürecinin modellenmesi

Sisteme gelen üyeler bay ve bayan olarak 2'ye ayrılmış ve bu gelişleri sağlayabilmek için iki adet "Create" modülü kullanılmıştır. Modüllerdeki Entity Type, gelen bay üyeler için "BayMusteri", bayan üyeler için "BayanMusteri" olarak kodlanmıştır. Geçmiş yıllardaki verilere dayanarak, saatlik olarak değişen geliş yoğunluğundaki üye gelişlerini modelleyebilmek amacıyla saat dilimi değiştiricisi olarak 60 dakikada bir "Saat Dilimi" olarak tanımlanmış bir entity oluşturan ve ilk entity gelişini sıfır anında veren bir "Create" modülü oluşturulmuştur.

Şekil 5.10. Saat dilimi değiştiricisi "Create" modülü.

Daha sonra saat dilimi değiştiricisine bir “Assign” modülü eklenmiş ve “Saat” adında bir değişken tanımlanarak, “Saat=Saat+1” ataması yapılmıştır ve “Dispose” modülü ile “Saat Dilimi” entitysinin sitemden çıkması sağlanmıştır.

şekil 5.11. Saat dilimi değiştirme işlemi.

Üye geliş sayılarının saatlere göre belirlenmesi amacıyla “BayGelisDagilimleri” ve “BayanGelisDagilimleri” isimli iki adet “Expression” tanımlanmış ve herbiri için, spor merkezinin açık olduğu 14 saatlik dilimde (14 satır, 1 Sütun), saatlik ortalama geliş sayısı/60 olacak şekilde, gelişlerin kaç dakikada bir olacağı belirlenmiş ve herbir saat için bu veri girilmiştir.

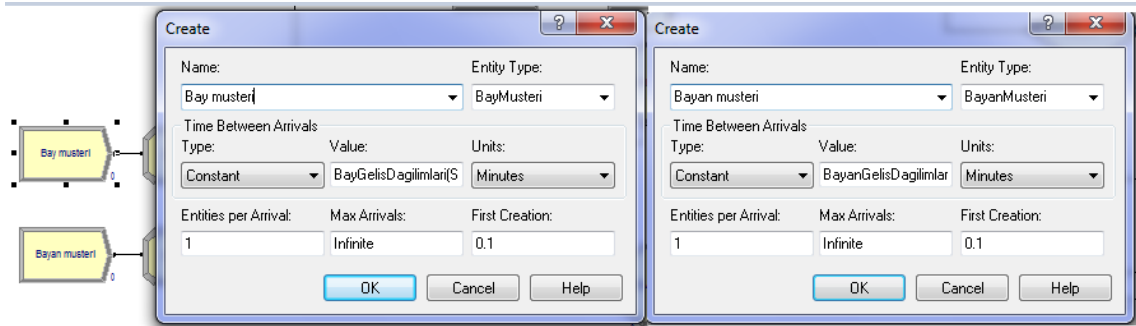
Expression - Advanced Process						
	Name	Rows	Columns	Data Type	File Name	Expression Values
1	BayGelisDagilimleri	14	1	Native		14 rows
2	BayanGelisDagilimleri	14	1	Native		14 rows

Expression Values	
	1
1	67.1837
2	29.2594
3	14.8876
4	8.4643
5	5.4323
6	4.3888
7	4.6705
8	4.2702
9	3.9654
10	3.3987
11	5.9450
12	8.5194
13	11.9620
14	75.5857

Expression Values	
	1
1	61.6183
2	60.5245
3	20
4	12.5342
5	9.0904
6	5.8744
7	5.7107
8	5.9602
9	4.9580
10	4.7004
11	7.4534
12	9.9666
13	20.1792
14	110.5525

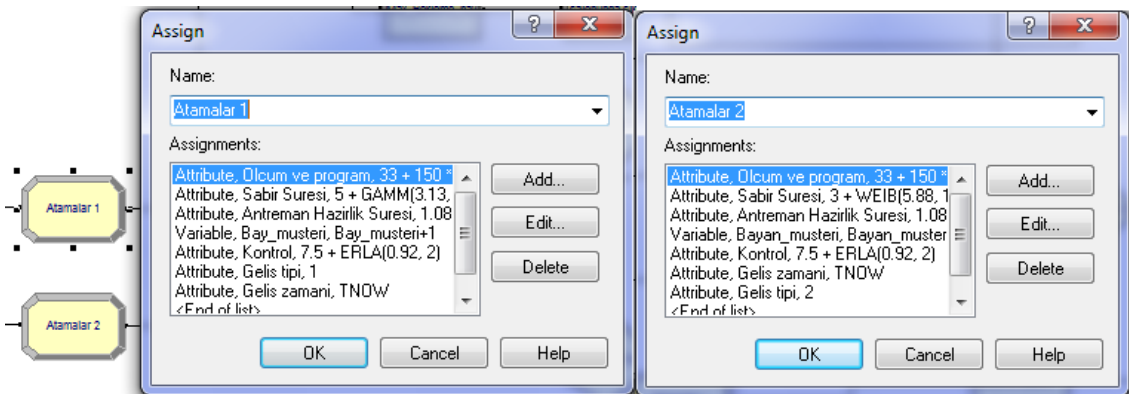
şekil 5.12. Saatlik gelişlerin belirlenmesi.

Sisteme belirli saatlerde belirli sayıda üyenin girebilmesi için “BayMusteri” ve “BayanMusteri” varlıklarını yaratan “Create “ modüllerinde, geliş tipi sabit, geliş değerleri bay üyeler için “BayGelisDagilimi(Saat,1)”, bayan üyeler için “BayanGelisDagilimi(Saat,1), geliş zaman birimi dakika ve ilk entity geliş zamanı 0,1 olacak şekilde tanımlanmıştır.

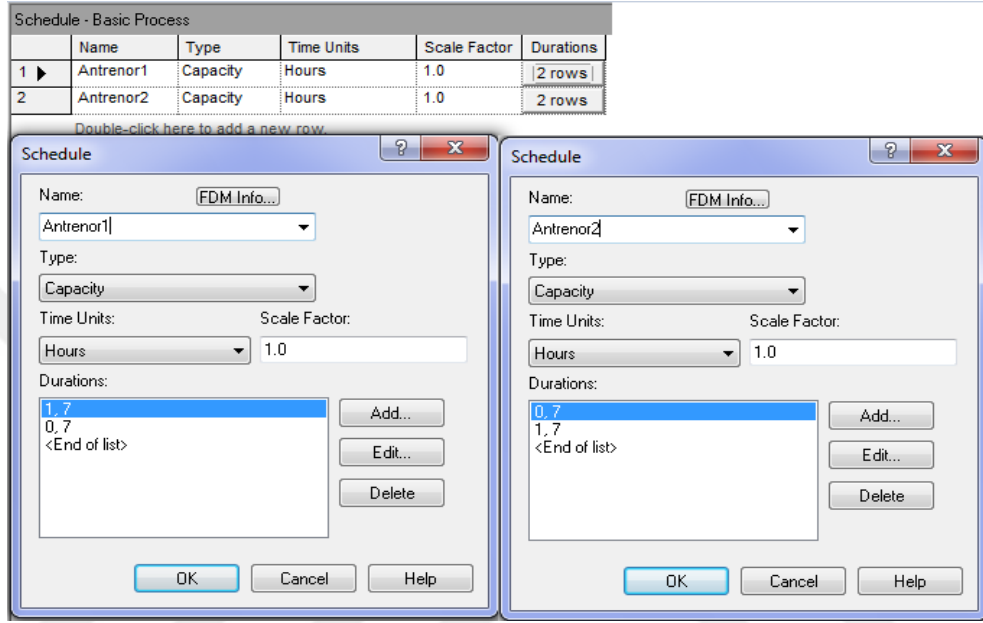
Şekil 5.13. Üye gelişî “Create” modülleri.

Sisteme üye gelişleri tanımlandıktan sonra, gelen üye entityleri için “Assign” modülleriyle başlangıç atamaları yapılmıştır. Bu ilk atamalarda, “BayMusterî” ve “BayanMusterî” entitylerine, ölçüm ve antreman programı belirleme süresi dağılımları “Olcum ve program”, bekleme salonu maksimum bekleme süresi dağılımları “Sabir Suresi”, soyunma odası kullanım süresi dağılımları “Antreman Hazirlik Suresi”, giriş kayıt-kontrol süresi dağılımları “Kontrol”, birer özellik olarak atanmıştır. Ayrıca bu atamalarda bay müşteriler için “Gelis tipi” 1 olarak, bayan müşteriler için “Gelis tipi” 2 olarak atanmış ve “Gelis zamanı” iki müşteri tipi içinde TNOW olarak belirlenmiştir. Bu atamalarda müşteri entitylerine atanan tüm bu özelliklerin dışında bir adette değişken atanmıştır. “Bay_musteri = Bay_musteri+1” ve “Bayan_musteri = Bayan_musteri+1” olarak atanan bu değişkenlerdeki amaç, sistemdeki müşteri sayısını sürekli olarak kontrol altında tutarak, yeni gelen bir müşteriye mevcut boş dolabın olup olmadığını ve bu duruma göre müşterinin soyunma odasına mı yoksa bekleme salonuna mı geçeceğine karar verebilmektir. Başlangıç atamalarının yapıldığı “Assign” modüllerini Şekil 5.14.’te verilmiştir.

Şekil 5.14. Başlangıç atamaları “Assign” modülleri.

14 saatlik süreçte 7’şer saatlik vardiyalar halinde çalışandan 2 antrenörü sisteme tanımlayabilmek için iki adet çizelge oluşturulmuş ve bu çizelgelere “Antrenor1” ve “Antrenor2” adları verilmiştir. Bu çizelgelerde antrenörlerin 7’şer saatlik iki dilim için çalışma kapasiteleri belirlenmiştir.

Şekil 5.15. Antrenör çalışma çizelgeleri.

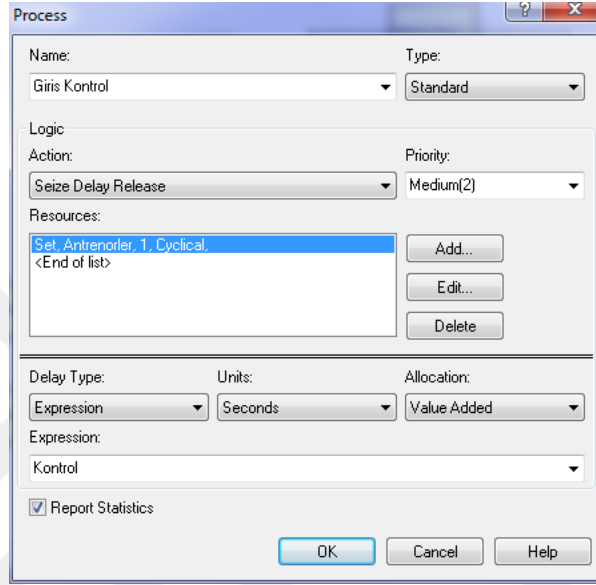
Daha sonraki süreçte, çalışma saatleri çizelgelenen personel antrenörlerin süreçlerde kullanılabilmesi için kaynak olarak tanımlanması gerekmektedir. Bunun için “Personel_antrenor_1” ve “Personel_antrenor_2” adlarında iki adet kaynak oluşturulmuş ve bu kaynakların çalışmaları antrenör çalışma çizelgeleri temelli olarak ayarlanmıştır.

Resource - Basic Process											
	Name	Type	Capacity	Schedule Name	Schedule Rule	Busy / Hour	Idle / Hour	Per Use	StateSet Name	Failures	Report Statistics
1	Personel_antrenor_1	Based on Schedule	Antrenor1	Antrenor1	Wait	0.0	0.0	0.0		0 rows	✓
2	Personel_antrenor_2	Based on Schedule	Antrenor2	Antrenor2	Wait	0.0	0.0	0.0		0 rows	✓

Şekil 5.16. Antrenör kaynakları.

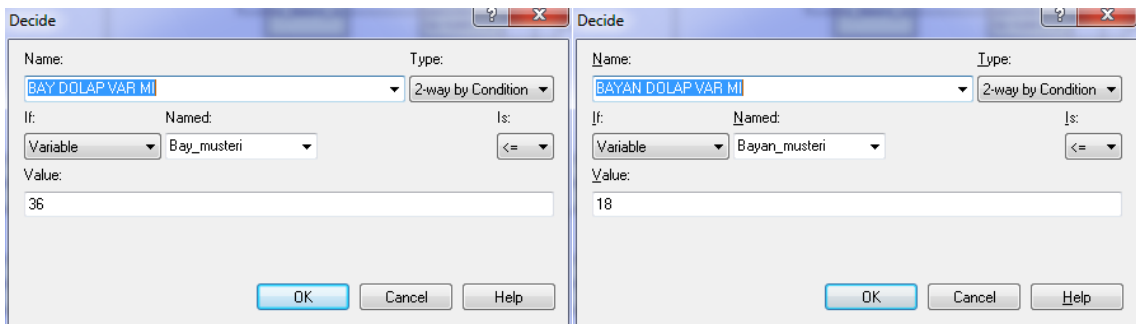
Bu kaynaklar için “Antrenorler” adında bir “Set” oluşturularak “Personel_antrenor_1” ve “Personel_antrenor_2” kaynakları bu set in üyeleri olarak kaydedilmiştir. Oluşturulan Set antrenörlerin görev yaptığı proseslerde kaynak olarak kullanılmıştır.

Sisteme giriş yapan müşterilerin giriş kontrol işlemine tabi tutulabilmesi için “Giris Kontrol” olarak adlandırılan bir proses oluşturulmuştur. “Size Delay Release” olarak oluşturulan bu modülde kaynak olarak “Antrenorler” kümesi kullanılmıştır. Proses süresi olarak başlangıç atamalarında tanımlanan “Kontrol” dağılımı kullanılmış ve zaman birimi saniye olarak ayarlanmıştır.

Şekil 5.17. Giriş kontrol “Process” i.

Sisteme girerek “Giris Kontrol” ü geçen müşteriler, “Geliş tipi” ne göre bir “Decide” modülü ile bay, bayan olarak ayrılmakta ve soyunma odalarında boş dolap olup olmadığı kontrol edilmektedir. Bu kontrol için “Decide” modülleri kullanılmış ve “Bay_musteri \leq 36” ve “Bayan_musteri \leq 18” sorgulamalarının sonuçlarına göre müşteriler soyunma odalarına veya bekleme salonlarına yönlendirilmektedirler.

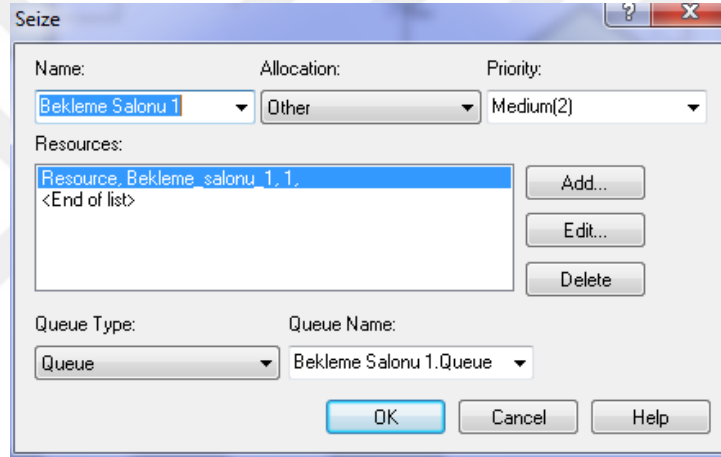

Şekil 5.18. Boş dolap kontrolü “Decide” modülleri.

Bekleme salonu sürecinin modellenmesi

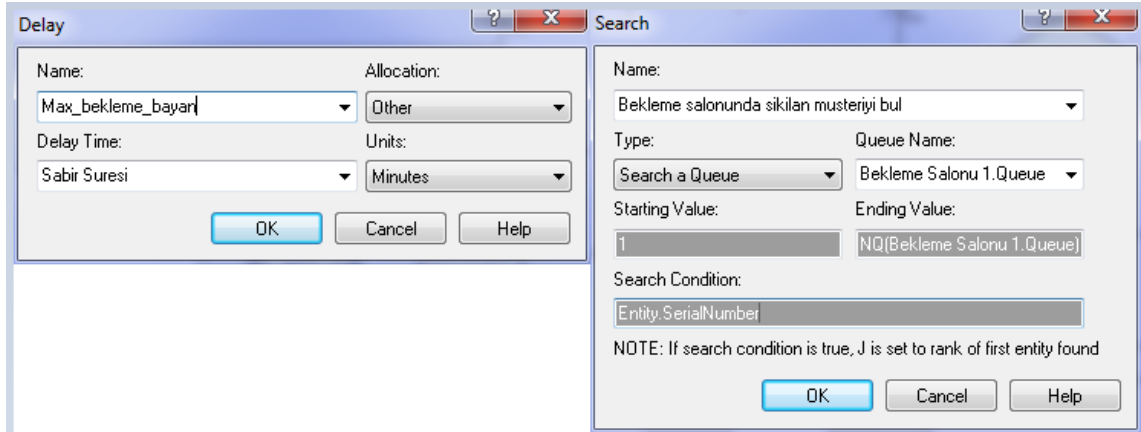
Sisteme gelen müşteri için soyunma odasında boş bir dolabın bulunmaması durumunda, müşteri bekleme salonuna geçmekte ve burada bir dolabın boşalmasını bir süre beklemektedir. Bu süreç Arena benzetim modelinde şu şekilde modellenmiştir:

“Dicede” modülünden çıkan müşteri entity si “Separate” modülü kullanılarak kopyalanmakta ve orijinal olan entity, “Bekleme Salonu 1” ismiyle oluşturulan bir “Seize” modülüne gelerek burada tutulmaktadır. Oluşturulan “Seize” modülünün kaynağı “Bekleme_salonu_1”, kuyruk adı ise “Bekleme Salonu 1.Queue” olarak tanımlanmıştır.

Şekil 5.19. Bekleme salonu “Seize” modülü.

“Separate” modülünden çıkan kopya entity “Max_bekleme_bayan(bay)” olarak adlandırılmış olan bir “Delay” modülüne gelmekte ve burada gecikme zamanı olarak tanımlanan “Sabir Suresi” olasılık dağılımı kadar geciktirilmektedir. Bu sürenin sonunda “Delay” modülünden çıkan çıkan entity “Bekleme salonunda sıkılan musteriye bul” adı verilmiş olan “Search” modülüne gelerek burada araştırma kısıtı olan “Entity.SerialNumber” kısıtına göre eşi olan entity i “Bekleme Salonu 1.Queue” isimli kuyrukta aramaktadır.

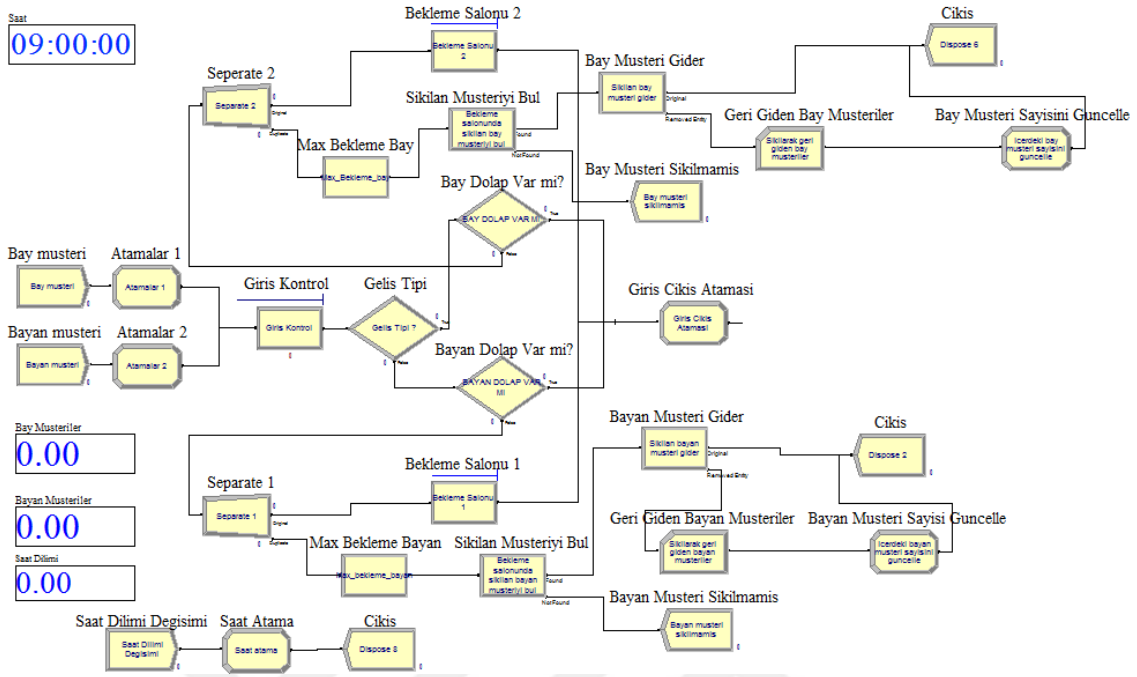

Şekil 5.20. Bekleme salonu “Delay” ve “Seize” modülleri.

Bu işlemler esnasında modelin son kısmına yerleştirilen ve kaynak olarak “Bekleme_salonu_1” tanımlanmış olan bir “Release” modülü ve onun öncesine konumlandırılmış “Bekleme Salonu 1” de bekleyen bir müşteri entitysi olup olmadığını kontrol eden bir “Decide” modülü ve “NQ(Bekleme Salonu 1.Queue)>0” karar kısıtı sayesinde, eğer “Bekleme Salonu 1” de bekleyen bir müşteri entitysi varsa, çıkışa gelen başka bir entity “Release” modülünden geçecek şekilde yönlendirilmekte ve “Release” modülünden geçen her bir entity için “Bekleme Salonu 1.Queue” kuyruğunda bekleyen bir entity serbest bırakılarak sisteme girmektedir.

“Sabir Suresi” içinde Bekleme Salonu kuyruğundaki bir entity, “Release” ile serbest bırakıldığında, “Search” modülündeki kopya entity işini bulamamakta ve “Musteri sıkılmaması” adlı “Dispose” ile sistemi terketmektedir. Ancak kuruktaki entity serbest bırakılmadıysa kopya entity eşini bulmakta ve found çıkışından çıkarak “Remove” modülüne girmektedir. Bu modül ile kuyruktaki eş olan orijinal entity silinmekte, kopya entity ise istatistik tutma amaçlı “Sıkılarak geri giden müşteriler” adlı “Record” modülünden geçmekte ve konumlandırılan bir “Assign” modülü ile de “Bayan_musteri = Bayan_musteri-1” ataması yapılarak sistemdeki üye sayısı güncellenmektedir. Sonrasında entity sistemden ayrılmaktadır.

Buraya kadar, bayan müşteriler için anlatılan bekleme salonu sürecinin aynısı bay müşteriler içinde yapılmıştır. Sisteme üye gelişi, kayıt-kontrol ve bekleme salonu süreçlerini içeren arena benzetim modeli görüntüsü Şekil 5.21.’de verilmiştir.

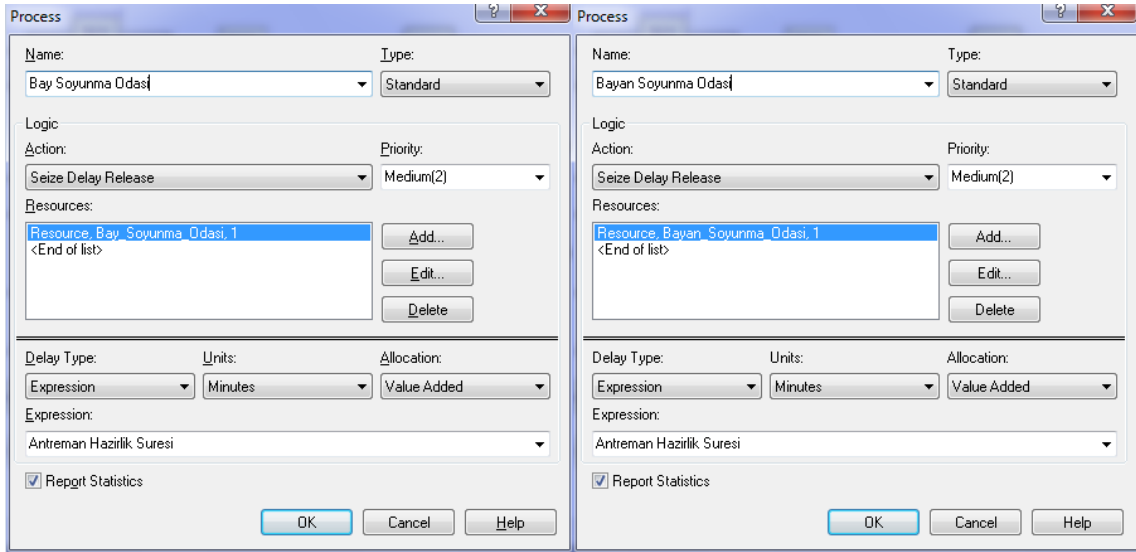

Şekil 5.21. Üye geliş ve bekleme salonu süreci Arena modeli.

Modelde, bekleme salonundan veya direkt olarak giriş kontrolden soyunma odasına geçen müşteri entityleri, soyunma odasına yönlendirilmeden önce, çıkışta da aynı soyunma odasını kullanabilmeleri için “Assign” modülü ile bir “Giris Cikis” özellik ataması yapılmıştır. Bu değer antremana girişte soyunma odasını kullanacak üyeler için 24 olarak atanmış, antreman çıkışında soyunma odasını kullanacak olan üyeler içinse, sistem çıkışına konulan başka bir “Assign” modülü ile bu değer 25 olarak atanmıştır.

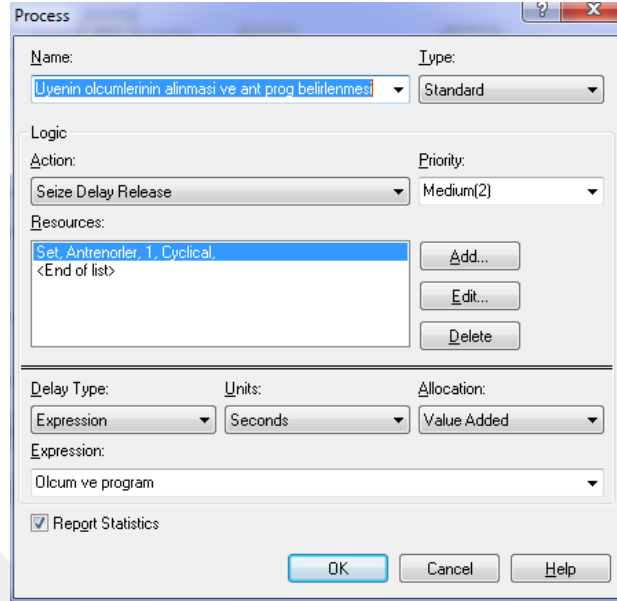
Soyunma odasına geçiş sürecinde entityler bir “Decide” modülü ile “Gelis tipi” özelliklerine göre ayrılmakta ve bay, bayan soyunma odalarına yönlendirilmektedirler. Bu yönlendirme soyunma odası proseslerinin önüne yerleştirilen “Route” ve “Station” modülleri ile yapılmaktadır. Bunun sebebi sistemden çıkış yapacak olan müşteri entitylerinin sistemin çıkışına yerleştirilen “Route” ve “Station” modülleri ile soyunma odalarına tekrar gelip bu kaynakları kullanabilmeleridir. Soyunma odası proseslerinin çıkışlarına yerleştirilen “Giris mi Cikis mi” adlı “Decide” modülleri ile entityler “Giris Cikis” özelliklerine göre ayrılmakta, bu değeri 24 olan ve sisteme yeni gelen entityler antreman sürecine geçmekte, sistemden çıkış yapacak entitylerin bu özellik değeri sistem sonunda 25 olarak atanmış olduğundan “Route” modülleriyle tekrar çıkışa yönlendirilmektedirler.

Bay ve bayan soyunma odaları benzetim modelinde iki adet “Process” modülü kullanılarak modellenmiş ve bu süreçlerdeki kullanılacak kaynaklar “Bay_Soyunma_Odasi” ve “Bayan_Soyunma_Odasi” olarak tanımlanmıştır. Gelen müşteri entitylerinin bu proseslerde işlem görecekları süreler, başlangıç atamalarında tanımlanan “Antreman Hazirlik Suresi” olasılık dağılımına göre belirlenmiştir.

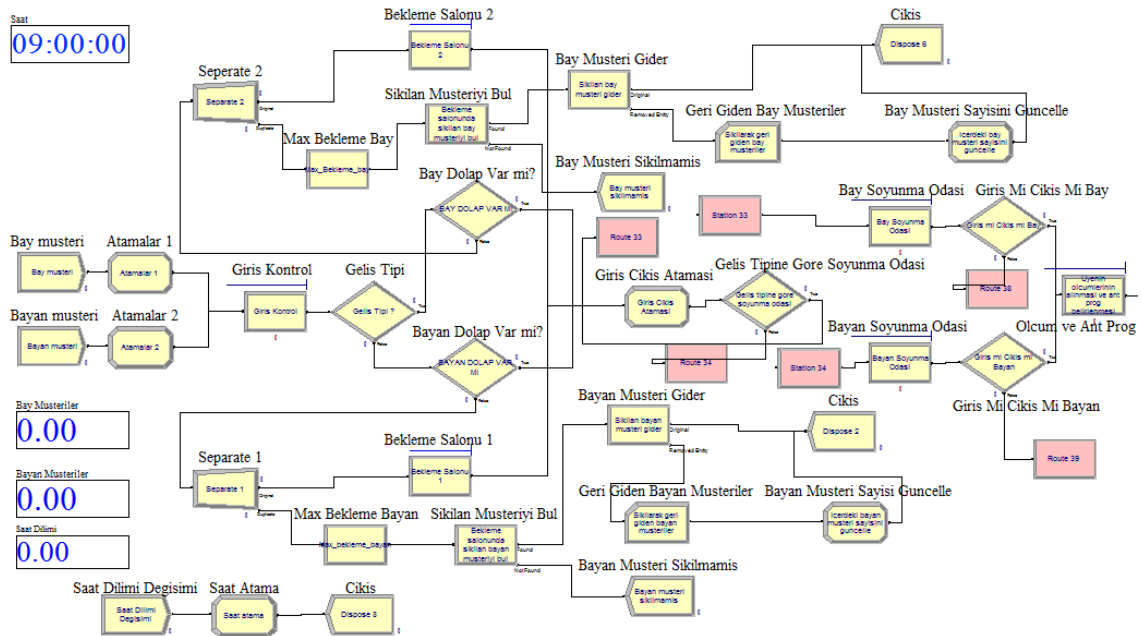
Şekil 5.22. Soyunma odaları “Process” modülleri.

Modelde, soyunma odasından çıkan müşteri entityleri “Decide” modülü ile “Giris Cikis” özelliklerine göre ayrılmakta ve bu özellik değeri 24 olan entityler “Uyenin olcumlerinin alınması ve ant prog belirlenmesi” olarak adlandırılmış olan, üyenin antrenör ile görüşüp ölçümlerinin yapıldığı ve antreman programlarının belirlendiği, “Process” modülüne girer. Bu proses “Giris Kontrol” prosesi ile aynı olarak “Antrenorler” kaynağını kullanır. “Giris Cikis” prosesinden farklı olarak burada işlem görecekları sürenin, başlangıç atamasında tanımlanan “Olcum ve program” olasılık dağılımına göre belirlenecek olmasıdır.

Şekil 5.23. Ölçüm ve antrenman programı belirleme “Process” modülü.

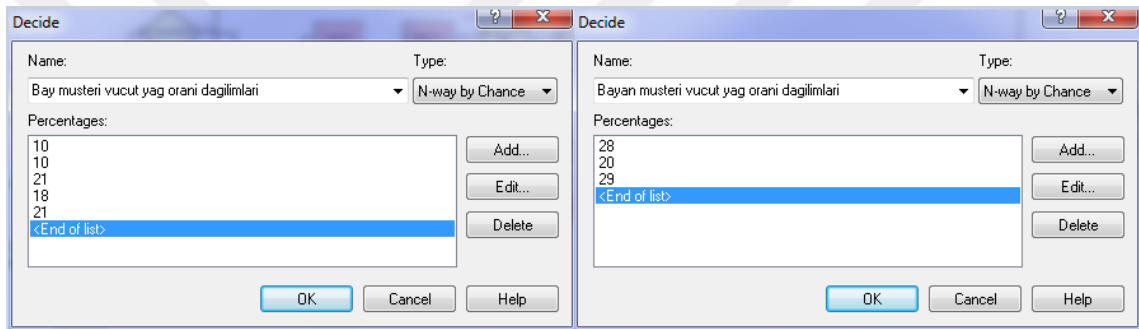
Sistemin tüm giriş sürecinin Arena modeli Şekil 5.24.’te verilmiştir.

Şekil 5.24. Giriş süreci Arena modeli.

Antreman sürecinin modellenmesi

Modeldeki antreman süreci, üyenin ölçümlerinin alınması ve antreman programının belirlenmesinden sonra, müşteri entitylerine bir “Assign” modülü ile “Antremana Baslama Ani” özelliğinin ve bu özelliğin değerinin TNOW olarak atanması ile başlamaktadır. Antremana başlama anları atanmış müşteri entityleri “Gelis tipi” özelliklerine göre bir “Decide” modülü ile “BayMusteri” ve “BayanMusteri” olarak ayrılmaktadırlar. Spor merkezi bilgi sisteminden, bay antreman programları ve bayan antreman programlarının uygulanma yüzdelerinin kayıtları alınarak “Decide” modülleri ile bu oranlar sisteme tanımlanmıştır.

Şekil 5.25. Antreman programlarının uygulanma oranları “Decide” modülleri.

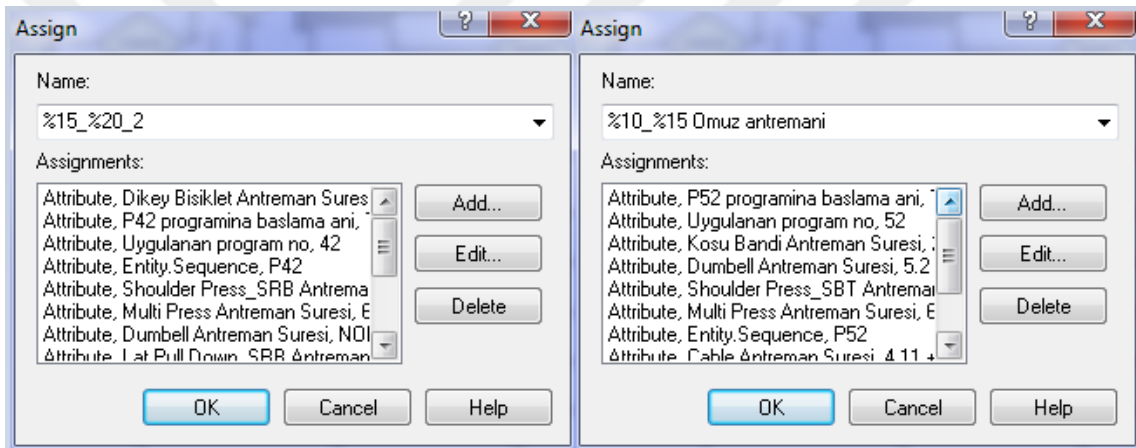
Antremanların uygulanma oranlarının belirlenmesinden sonra bazı programların kendi içerisinde 2, 3, 4 ve 5 güne yayılmış olarak uygulanması ve herbir günde yapılan antremanların uygulanma oranlarının eşit olmasından dolayı, bu türde olan programlarına eklenen “Decide” modülleriyle herbir gündeki antremanların eşit oranda yapılması sağlanmıştır.

Bay ve bayan müşteri entityleri, antreman uygulanma yüzdelerini tanımlamakta kullanılan “Decide” modülleri yardımıyla uygulayacakları antreman programlarına yönlendirilmekte ve uygulanacak antreman programının içerdiği özelliklerin tanımlanması, herbir programa özel olarak hazırlanmış “Assign” modüllerinde yapılmaktadır.

Önceki bölümlerde de açıklandığı üzere spor merkezide toplam 24 farklı antreman programı uygulanmaktadır. Bu antremanların içeriğindeki hareketlerin ortalama uygulanma süreleri olasılık dağılımları Çizelge 5.1.’de verilmiştir. Söz konusu antremanlardaki hareketlerin ortalama yapılma süreleri ve bunlardan başka üç özellik ataması daha, herbir antreman programı için ayrı ayrı oluşturulan “Assign” modülleriyle yapılmıştır. Herbir antreman programı için olmak

üzere toplamda 24 adet “Assign” modülü tanımlanmıştır. Bu modüller ile müşteri entitylerine atanan özellikler :

- Yapılacak antreman içeriğindeki hareketlerin uygulanma süreleri olasılık dağılımları,
- Uygulanacak antreman programına başlama anı, TNOW,
- Uygulanacak program no, 1, 2, 32, 54, 92, 103 gibi,
- Uygulanacak antreman kapsamındaki hareketlerin ve uygulanma sıralarının tanımlanması, Entity.Sequence, P1, P53, P8, P101 gibi

Şekil 5.26. Antreman hareket süre dağılımları ve diğer özelliklerin atanması.

Müşteri entitylerine tüm bu atamalar yapıldıktan sonra herbir programı uygulayan kişi sayısı istatistiğinin tutulabilmesi için “Assign” modülleri çıkışına “Record” modülleri yerleştirilmiş ve programların kaçar kişi tarafından uygulandığı verisi elde edilmiştir.

Antremanların içerdikleri hareketleri ve bu hareketlerin hangü sırada yapılması gerektiğini benzetim modeline tanımlayabilmek için “Sequence” modülü kullanılmıştır. Bu modüle 24 antreman programının kodları girilerek herbir proramın içerdiği hareketler sırası ile tanımlanmıştır. Yapılan bu uygulamanın örnekleri Şekil 5.27.’de verilmiştir.

Sequence - Advanced Transfer		
	Name	Steps
1	P1	6 rows
2	P2	11 rows
3	P32	9 rows
4	P43	8 rows
5	P51	11 rows
6	P52	7 rows
7	P53	9 rows
8	P54	7 rows
9	P55	8 rows
10	P61	10 rows
11	P62	7 rows
12	P63	10 rows
13	P64	7 rows
14	P65	9 rows
15	P7	6 rows
16	P8	8 rows
17	P92	9 rows
18	P103	8 rows
19	P31	9 rows
20	P41	9 rows
21	P42	10 rows
22	P91	8 rows
23	P101	7 rows
24	P102	9 rows

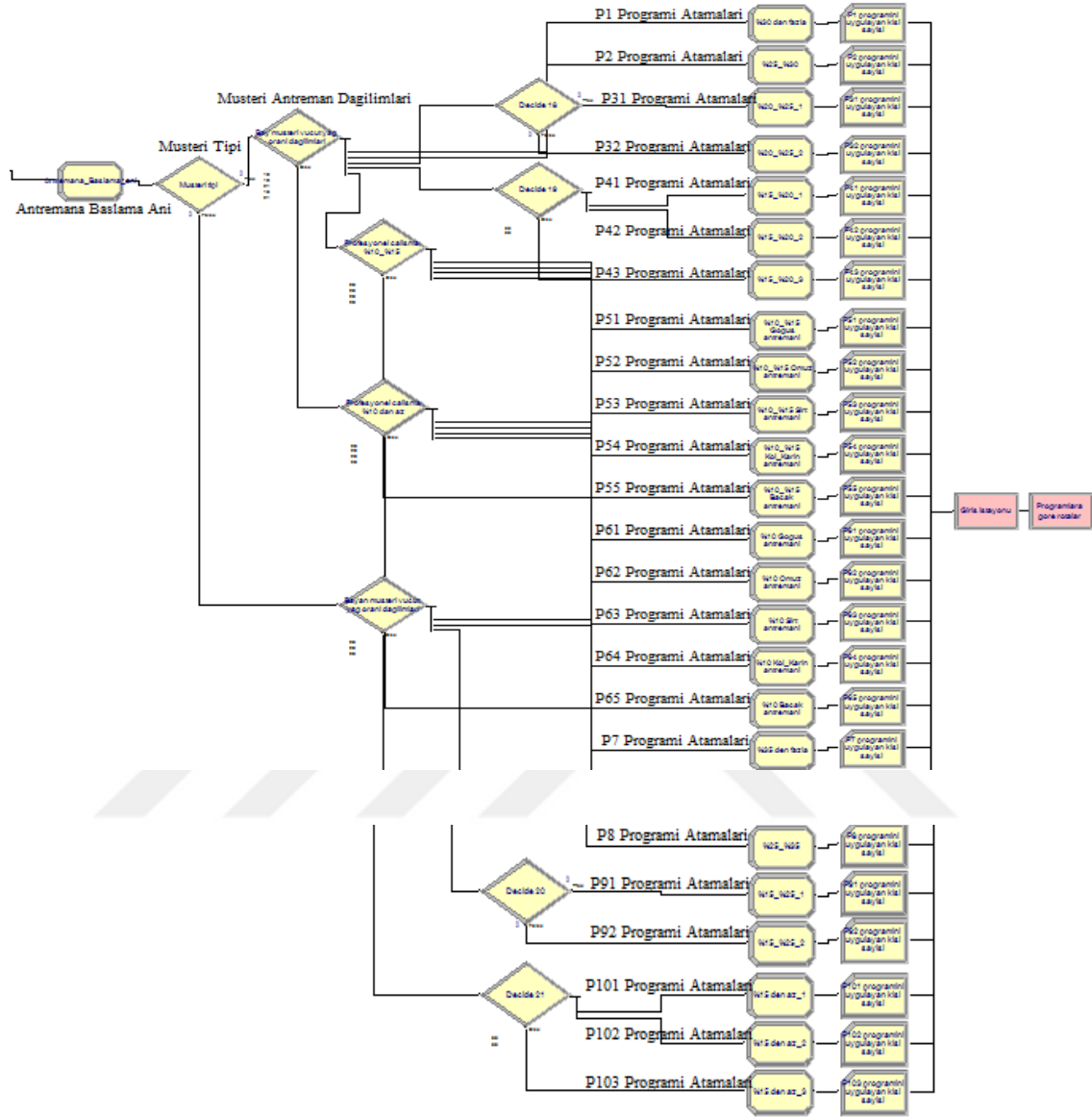
Steps				
	Station Name	Step Name	Next Step	Assignments
1	Multi Press Machine			0 rows
2	Incline Chest Press Machine			0 rows
3	Incline Bench Press			0 rows
4	Chest Press Machine_SRB			0 rows
5	Bench Press			0 rows
6	Pectoral Machine			0 rows
7	Decline Bench Press			0 rows
8	Wide Chest Press Machine			0 rows
9	Cable			0 rows
10	Kosu Bandi			0 rows
11	Çıkis			0 rows

Double-click here to add a new row.

Şekil 5.27. Antreman içerikleri ve hareket sıralarının tanımlanması.

Antreman programları, antreman içerikleri ve içeriğin uygulanma sıraları, hareketlerin yapılma sürelerinin olasılık dağılımları ve antreman programına başlama anları atanmış müşteri entitileri “Giris istasyonu” adı verilen bir “Enter” modülünde toplanmakta ve “Sequence” modülü ile tanımlanan antreman hareketlerini belirlenmiş sırada yapmak amacıyla ”Programlara göre rotalar” olarak adlandırılmış olan “Route” modülüne geçerek rotalanmaktadır. Buradaki dikkat edilmesi gereken en önemli nokta bu modüldeki hedef tipinin “By Sequence” olarak ayarlanmış olmasıdır.

Antreman sürecinin bu ana kadar anlatılan bölümünün arena modeli görüntüsü aşağıdaki gibidir.

Şekil 5.28. Antremanların yapılma oranı ve içeriklerinin belirlenmesi Arena modeli.

Spor merkezindeki fitness makinelerinin modellenmesi amacıyla 31 farklı fitness makinesinin herbiri için, makine isimleriyle aynı isimlerde olan bir “Process” tanımlanmıştır. Bu proseslerdeki kullanılacak olan ve yine fitness makinesiyle aynı ismi taşıyan kaynaklar proseslere tanımlanmıştır. Aynı makineden birden fazla olması durumunda “Resource” modülünden makine sayısınınca kaynak artırımı yapılmıştır.

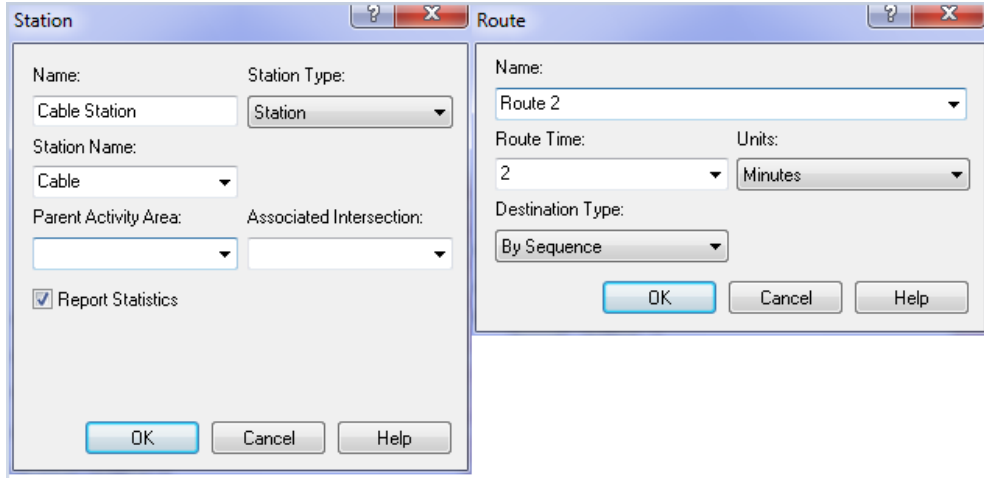
Proseslerde işlem gören entitylerin kaynakları kullanma süreleri her bir programda farklılık göstermektedir. Antreman programı içindeki her bir hareketin uygulanma süresi olasılık dağılımı gelen entitylere, aynı hareketler için aynı isimlerle fakat farklı dağılımlarla önceden

atandığı için, söz konusu proseslerdeki gecikme zamanları “Expression” olarak tanımlanmış ve dağılımları tanımlayan isimler kullanılmıştır.

Şekil 5.29. Fitness makine kaynaklarının tanımlanması “Process” modülü.

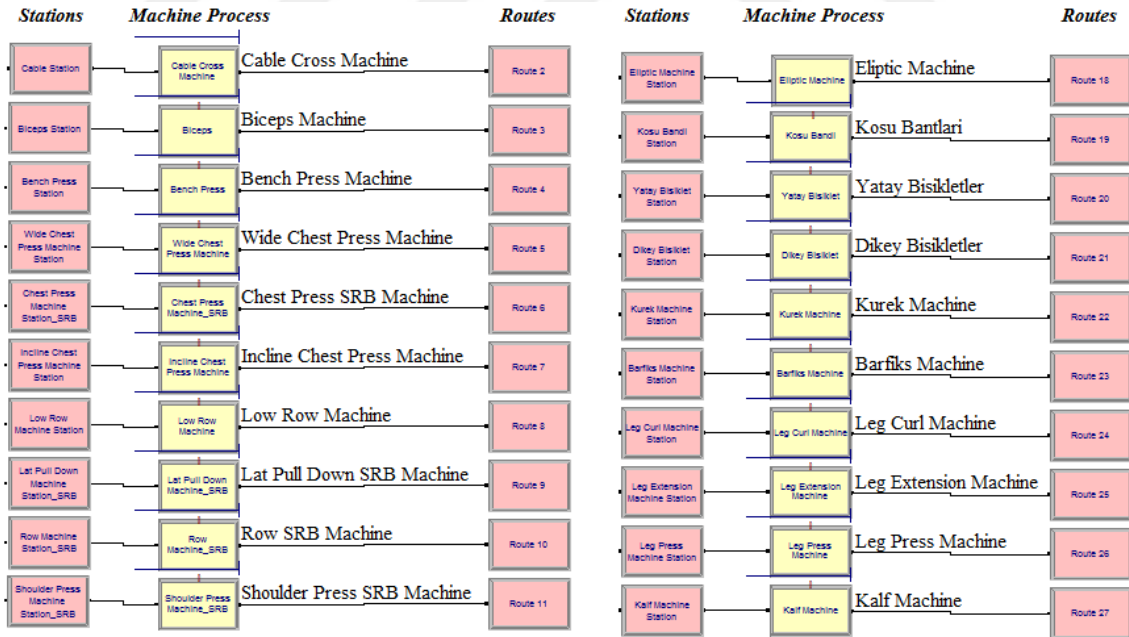
Rotalanan müşteri entitylerinin fitness makinelerini temsil eden proseslere, belirlenen programlarda uygulanacak hareket sırasına göre gidebilmeleri için, proseslerin önlerine proses ile aynı ismi taşıyan (makine isimleri) “Station” modülleri eklenmiş ve proses çıkışlarına da gitmesi gereken bir sonraki istasyona gidebilmeleri için “Route” modülleri eklenmiştir. Ayrıca en sona eklenen ve “Cikis” adı verilen bir istasyon ile antremanını tamamlayan müşteri entitysinin antremandan çıkışının yapılması amaçlanmıştır. Antreman sonunda entitynin çıkış istasyonuna gitmesi, “sequence” modülünde yapılan antreman ve hareket uygulama sıra atamasında her antreman bitişine bir çıkış eklenmesiyle sağlanmıştır.

Proses çıkışlarına konulan “Route” modüllerinde dikkat edilmesi gereken nokta hedef tipinin “By Sequence” olarak ayarlanmış olmasıdır ki buda entitynin tanımlanan rotaya göre hareket edebilmesi için gereklidir. Diğer önemli bir nokta ise rotalama zamanının 2 dakika olarak ayarlanmış olmasıdır. Bunun sebebi hareketler arasında dinlenme süresinin ortalama 2 dakika olmasıdır. Böylelikle hareketini tamamlayıp sıradaki hareketine geçecek bir üyenin 2 dakika dinlenmesi sağlanmıştır.

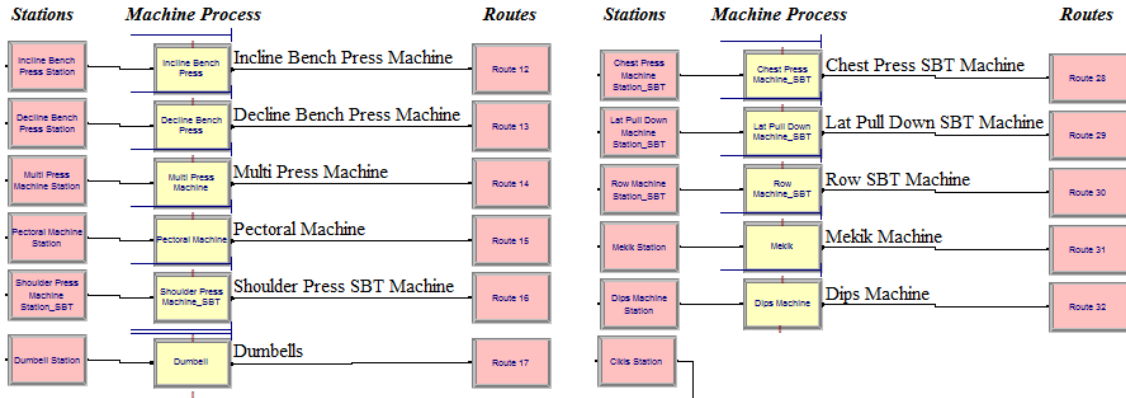

Şekil 5.30. Entity rotalama “Station” ve “Route” modülleri.

Spor merkezindeki fitness makinelerinin modellendiği Arena modeli Şekil 5.31.’de veilmiştir.

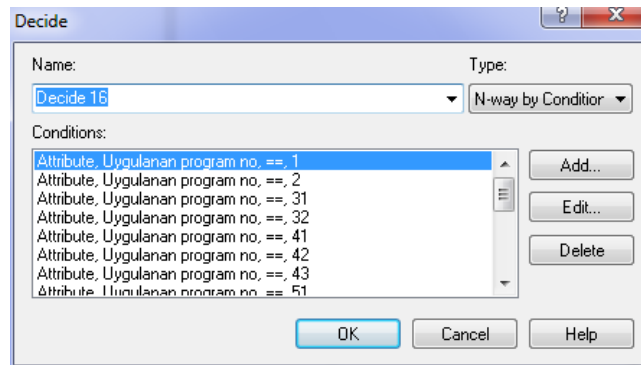
Şekil 5.31. Fitness makineleri Arena modeli.

Şekil 5.31. (devam) Fitness makineleri Arena modeli.

Sistemden çıkış sürecinin modellenmesi

Antremanı sonlanıp sistemden çıkış yapacak olan müşteri entityleri antreman sonuna konumlandırılan “Cikis” istasyonuna gelmekte ve bu istasyonun çıkışına konumlandırılan “Antremanda Gecen Toplam Sure” olarak adlandırılan bir “Record” modülünden geçmektedirler. Bu kayıt modülünde kayıt başlangıç zamanı “Antremana Baslama Ani” olarak belirlenmiş ve antremanda geçen ortalama toplam süre verisi elde edilmiştir. Bu kayıt alındıktan sonra entityler “Gelis tipi” ne göre ayrılmakta ve antreman çıkışı soyunma odalarını kullanmak üzere “Giris Cikis” özelliği 25 olarak atanmaktadır. Daha sonra entityler kendilerine atanmış olan “Uygulanan program no” özelliği ile uyguladıkları programlara ayrılmakta ve atanmış olan “Programa baslama ani” özelliklerine göre de programların ortalama uygulanma süreleri, herbir program için ayrı ayrı oluşturulan “Record” modülleriyle kayıt altına alınmaktadır.

Şekil 5.32. Entitylerin uyguladıkları programlara göre ayrılması “Decide” modülü.

Sitemin çıkış bölümünde kullanılan “Route” ve “Station” modülleriyle, Soyunma odası sürecinin anlatıldığı bölümde de açıklandığı üzere, sistemden çıkan müşteri entitylerinin soyunma odalarını kullanmaları sağlanmış ve kullanılan “Giriş Cıkis” özelliğiyle tekrar çıkışa yönlendirilmişlerdir.

Sistem çıkışındaki diğer bir veri kayıt süreci, bay ve bayan müşterilerin antremanlarda geçirdikleri ortalama toplam sürenin “Antremana Baslama Ani” ataması ile, sistemde geçirdikleri ortalama toplam sürenin “Gelis zamani” ataması ile oluşturulan “Record” modülleriyle kayıt altına alınmasıdır. Ayrıca hizmet verilen ortalama bay ve bayan üye sayıları da “Record” modülleriyle kayıt altına alınmıştır.

Son olarak sistemdeki bay ve bayan müşteri sayılarının güncellemeleri “Assign” modülleriye yapılmakta ve müşteri entityleri sistemi terketmektedir. Oluşturulan, Spor Merkezi Arena Benzetim Modeli EK-3’te verilmiştir.

5.2.2. Benzetim modelinin doğrulanması ve geçerliliği

Benzetim modelinin kurulmasından sonraki aşama, model gerçek sistem ile ne kadar uyumlu olduğunun test edilmesidir. Bu tez çalışmasında sistemin kurulan benzetim modeli çalıştırılmış, elde edilen sonuçlar ile gerçekteki sonuçlar karşılaştırılmıştır.

İlk olarak modelin ürettiği sisteme gelişler ile gerçekte meydana gelen spor merkezine gelişlerin sayıları karşılaştırılmıştır. Sistemde üye geliş sayıları toplamı 233 kişi olarak gerçekleşmiş, gözlemde ise bu sayı 221 kişi olarak gerçekleşmiştir.

İkinci olarak üyenin antremanda geçirdiği süreler gözlemlenerek, sistem çıktıları ile karşılaştırılmıştır. Oluşturulan benzetim modeli verisine göre ortalama antreman süresi 99 dakika olarak hesaplanmış olup, yapılan gözlemlerde bu değer ortalama 94 dakika olarak bulunmuştur. Bu karşılaştırmada da oluşturulan model ile gerçek sistem arasında farklı sonuçların olmadığı gözlemlenmiştir.

Benzetim modelinin doğrulanması için sistem yavaş çalıştırılmış ve sistemin davranışları gözlemlenmiştir. Bu gözlemler çalışan personel ile paylaşılmış ve sistemin işleyişi çalışanlar tarafından onaylanmıştır. Ayrıca varsayımlar da ele alınarak incelenmiş ve bu varsayımlar hakkında çalışan personelin görüşleri alınmıştır.

5.2.3. Modelin çıktı analizi

Bu bölümde benzetim modelinin 10 günlük çalıştırma süresinin sonunda elde edilen sonuçlar analiz edilmiştir. Sonuçların listelenmesinde temel alınacak zaman birimi dakika olarak ayarlanmıştır.

Modelin verdiği sonuçların analizinde öncelikle üyelerin ortalama sistemde kalma süresi ve ortalama antremanı tamamlama süresi belirlenmeye çalışılmıştır. İlgili süreler yapılan analizde; antremanda geçen ortalama toplam süre 99,33 dakika, bay üyelerin antremanda geçirdikleri ortalama toplam süre 100,7 dakika, bayan üyelerin antremanda geçirdikleri ortalama toplam süre 97,29 dakika, bay üyelerin sistemde geçirdikleri ortalama toplam süre 111,24 dakika, bayan üyelerin sistemde geçirdikleri ortalama toplam süre 108,37 dakika olarak bulunmuştur.

Spor Salonu Benzetimi						
Replications: 10		Time Units: Minutes				
User Specified						
Tally						
Interval	Average	Half Width	Minimum Average	Maximum Average	Minimum Value	Maximum Value
Antremanda Gecen Sure_BAY	100.70	5,01	88.6302	113.79	44.3814	252.32
Antremanda Gecen Sure_BAYAN	97.2874	2,99	87.8273	101.97	55.0253	250.53
Antremanda Gecen Toplam Sure	99.33	4,03	88.3043	108.28	44.3814	252.32
P1 programinin uygulanma suresi	109.58	8,79	95.3457	136.33	62.8329	244.22
P101 programinin uygulanma suresi	97.3296	7,65	81.8633	112.74	55.0253	146.93
P102 programinin uygulanma suresi	86.4254	6,38	72.2127	98.2288	61.1508	143.19
P103 programinin uygulanma suresi	81.6134	5,08	73.9526	95.0730	61.3709	132.60
P2 programinin uygulanma suresi	148.24	12,90	129.07	181.65	92.6748	252.32
P31 programinin uygulanma suresi	119.12	12,67	98.1371	151.74	75.3460	183.96
P32 programinin uygulanma suresi	95.8258	5,85	86.0817	109.91	65.7556	152.80
P41 programinin uygulanma suresi	98.2468	6,16	85.4370	116.22	72.9765	142.91
P42 programinin uygulanma suresi	101.31	8,60	81.9003	116.00	74.7966	149.72
P43 programinin uygulanma suresi	80.3716	10,18	67.1804	107.50	59.4391	140.59
P51 programinin uygulanma suresi	110.67	6,21	101.55	127.52	89.8689	155.23
P52 programinin uygulanma suresi	84.8478	6,68	68.0535	99.08	60.1006	148.05
P53 programinin uygulanma suresi	82.6083	3,82	75.3939	88.9927	69.2777	107.34
P54 programinin uygulanma suresi	65.3199	5,75	57.6751	81.3965	49.7293	106.24
P55 programinin uygulanma suresi	89.4909	7,44	79.5617	114.39	67.7722	127.69

Şekil 5.33. Arena program çıktısı 1.

P61 programinin uygulanma suresi	93.1982	6,57	78.8397	106.88	74.6358	128.89
P62 programinin uygulanma suresi	86.9402	9,82	73.0450	106.99	52.7767	141.09
P63 programinin uygulanma suresi	86.1284	6,41	73.7517	100.14	68.3328	127.18
P64 programinin uygulanma suresi	56.6599	4,22	45.2346	65.2361	44.3814	92.8731
P65 programinin uygulanma suresi	87.3698	23,01	0.00	111.56	0.00	135.78
P7 programinin uygulanma suresi	94.3150	4,92	82.8042	103.51	70.0000	142.37
P8 programinin uygulanma suresi	106.66	10,59	87.3621	129.58	65.5165	247.01
P91 programinin uygulanma suresi	113.44	9,38	91.6863	135.98	66.3396	250.53
P92 programinin uygulanma suresi	85.1364	7,25	76.6138	106.56	60.0736	131.49
Toplam Gececi Sure_BAY	111.24	4,74	99.84	123.30	52.5066	265.55
Toplam Gececi Sure_BAYAN	108.37	3,09	99.10	113.43	63.8496	259.42

Şekil 5.33. (devam) Arena program çıktısı 1.

Model çıktısının analizine devam edilmiş ve günlük hizmet verilen ortalama üye sayılarının tespit edilmesine çalışılmıştır. Hizmet verilen ortalama bay ve bayan üye sayıları, antreman programlarının günde ortalama kaç kişi tarafından uygulandığı ve yoğun saatlerde bekleyerek antreman yapmayı giden ortalama bay ve bayan üye sayıları Şekil 5.34.' te verilmiştir.

Spor Salonu Benzetimi				
Replications: 10 Time Units: Minutes				
User Specified				
Counter				
Count	Average	Half Width	Minimum Average	Maximum Average
Antreman Yapan Bay üye Sayısı	115.90	2,42	108.00	119.00
Antreman Yapan Bayan üye Sayısı	78.3000	2,13	74.0000	82.0000
P1 programini uygulayan kişi sayısı	11.2000	2,28	6.0000	17.0000
P101 programini uygulayan kişi sayısı	6.8000	1,87	2.0000	11.0000
P102 programini uygulayan kişi sayısı	5.1000	1,45	3.0000	9.0000
P103 programini uygulayan kişi sayısı	7.3000	1,51	3.0000	10.0000
P2 programini uygulayan kişi sayısı	13.3000	2,96	5.0000	19.0000
P31 programini uygulayan kişi sayısı	11.1000	2,32	5.0000	16.0000
P32 programini uygulayan kişi sayısı	14.1000	2,32	8.0000	19.0000
P41 programini uygulayan kişi sayısı	7.2000	1,21	4.0000	9.0000
P42 programini uygulayan kişi sayısı	6.3000	1,82	2.0000	12.0000
P43 programini uygulayan kişi sayısı	7.8000	1,30	5.0000	10.0000

Şekil 5.34. Arena program çıktısı 2.

P51 programini uygulayan kisi sayisi	5.7000	1,69	2.0000	9.0000
P52 programini uygulayan kisi sayisi	5.0000	2,08	2.0000	11.0000
P53 programini uygulayan kisi sayisi	4.6000	1,85	2.0000	10.0000
P54 programini uygulayan kisi sayisi	5.0000	1,78	1.0000	9.0000
P55 programini uygulayan kisi sayisi	4.6000	1,27	2.0000	7.0000
P61 programini uygulayan kisi sayisi	4.7000	1,69	1.0000	9.0000
P62 programini uygulayan kisi sayisi	5.6000	1,52	3.0000	10.0000
P63 programini uygulayan kisi sayisi	4.9000	1,49	3.0000	8.0000
P64 programini uygulayan kisi sayisi	5.2000	1,61	1.0000	8.0000
P65 programini uygulayan kisi sayisi	4.2000	1,65	0.00	7.0000
P7 programini uygulayan kisi sayisi	20.8000	2,71	12.0000	26.0000
P8 programini uygulayan kisi sayisi	18.6000	3,08	14.0000	27.0000
P91 programini uygulayan kisi sayisi	12.5000	2,32	8.0000	17.0000
P92 programini uygulayan kisi sayisi	10.5000	1,08	8.0000	12.0000
Sikilarak geri giden bay musteriler	0.5000	1,13	0.00	5.0000
Sikilarak geri giden bayan musteriler	8.4000	1,02	6.0000	11.0000

Şekil 5.34. (devam) Arena program çıktısı 2.

Benzetim modelinin verdiği sonuçlardan elde edilen personel ve fitness makineleri kaynaklarının kullanım oranları Şekil 5.35.'te gösterildiği gibidir.

Spor Salonu Benzetimi

Replications: 10 Time Units: Minutes

Resource

Usage

Scheduled Utilization	Average	Half Width	Minimum Average	Maximum Average
Barfiks_Machine	0.05459198	0,02	0.02943251	0.1013
Bay_Soyunma_Odasi	0.03348536	0,00	0.03142865	0.03533675
Bayan_Soyunma_Odasi	0.04586334	0,00	0.04155838	0.04893299
Bekleme_salonu_1	0.4203	0,02	0.3825	0.4522
Bekleme_salonu_2	0.0909	0,11	0.00	0.3310
Bench_Press	0.1638	0,02	0.0933	0.2045
Biceps_Machine	0.3007	0,02	0.2561	0.3537
Cable_Cross	0.4625	0,02	0.4235	0.5033
Chest_Press_SBT	0.5764	0,03	0.5071	0.6560
Chest_Press_SRB	0.05839162	0,01	0.02795376	0.08707742
Decline_Bench_Press	0.1221	0,02	0.06959812	0.1497
Dikey_Bisiklet	0.5758	0,03	0.4940	0.6332
Dips_Machine	0.04922678	0,01	0.02414833	0.08369912
Dumbbells	0.02219981	0,00	0.01705553	0.02391500
Eliptic_Machine	0.2031	0,01	0.1682	0.2292
Incline_Bench_Press	0.1291	0,02	0.07432762	0.1603
Incline_Chest_Press	0.1244	0,02	0.06840618	0.1547
Kalf_Machine	0.1621	0,01	0.1227	0.1854
Kosu_Bandi	0.6542	0,01	0.6405	0.6643

Şekil 5.35. Arena program çıktısı 3.

Kurek_Machine	0.1484	0,02	0.0923	0.1805
Lat_Pull_Down_SBT	0.2968	0,04	0.2448	0.4199
Lat_Pull_Down_SRB	0.1006	0,02	0.05582269	0.1432
Leg_Curl_Machine	0.1748	0,01	0.1395	0.1933
Leg_Extension_Machine	0.2281	0,02	0.1767	0.2802
Leg_Press_Machine	0.3544	0,03	0.2851	0.4097
Low_Row	0.07953347	0,02	0.04791472	0.1274
Mekik_Machine	0.1361	0,01	0.1250	0.1550
Multi_Press_Machine	0.3082	0,02	0.2656	0.3437
Pectoral_Machine	0.1966	0,03	0.1500	0.2638
Personel_antrenor_1	0.1977	0,01	0.1839	0.2070
Personel_antrenor_2	0.2687	0,01	0.2405	0.2930
Row_Machine_SBT	0.2895	0,02	0.2208	0.3291
Row_Machine_SRB	0.05610943	0,02	0.02841882	0.0999
Shoulder_Press_SBT	0.6560	0,03	0.5826	0.7454
Shoulder_Press_SRB	0.1222	0,03	0.05097930	0.1855
Soyunma_odasi	0.00	0,00	0.00	0.00
Wide_Chest_Press	0.05674432	0,01	0.02591965	0.07810953
Yatay_Bisiklet	0.6571	0,03	0.5976	0.7193

Şekil 5.35. (devam) Arena program çıktısı 3.

Son olarak süreçlerdeki kaynaklardaki meydana gelen kuyruklar incelenmiştir. Kuyruklardaki ortalama bekleme süreleri incelendiğinde, en çok beklemenin meydana geldiği ve darboğazların olduğu 5 makine belirlenmiştir. Bu makineler ve oluşan bekleme zamanları şu şekilde gerçekleşmiştir :

Sabit Ağırlıklı Chest Press Makinesi – 8,05 dakika; Koşu Bantları – 9,27 dakika; Sabit ağırlıklı Shoulder Press Makinesi – 15 dakika; Yatay Bisikletler – 10,13 dakika; Dikey Bisikletler – 7,41 dakika.

Modeldeki kaynaklarda oluşan bekleme sürelerinin Arena program çıktısı Şekil 5.36.'da verilmiştir.

Spor Salonu Benzetimi

Replications: 10 Time Units: Minutes

Queue

Time

Waiting Time	Average	Half Width	Minimum Average	Maximum Average	Minimum Value	Maximum Value
Barfiks Machine.Queue	0.0991	0,13	0.00	0.5777	0.00	2.4872
Bay Soyunma Odasi.Queue	0.00	0,00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bayan Soyunma Odasi.Queue	0.00	0,00	0.00	0.00	0.00	0.00
Bekleme Salonu 1.Queue	2.8901	0,38	2.1377	3.7409	0.00	11.0684
Bekleme Salonu 2.Queue	0.2683	0,49	0.00	2.1796	0.00	5.1372
Bench Press.Queue	0.8593	0,39	0.07227246	1.9078	0.00	15.2589
Biceps.Queue	1.0143	0,30	0.3622	1.7805	0.00	11.9090
Cable Cross Machine.Queue	2.8108	0,67	1.7070	4.8377	0.00	20.0471
Chest Press Machine_SBT.Queue	8.0589	4,06	3.2991	19.6431	0.00	50.5717
Chest Press Machine_SRB.Queue	0.0956	0,12	0.00	0.4940	0.00	4.9403
Decline Bench Press.Queue	0.3559	0,32	0.00	1.4491	0.00	7.4147
Dikey Bisiklet.Queue	7.4117	4,39	1.9489	19.5407	0.00	48.2083
Dips Machine.Queue	0.02684390	0,06	0.00	0.2684	0.00	2.6844
Dumbel.Queue	0.00	0,00	0.00	0.00	0.00	0.00
Elliptic Machine.Queue	0.00193819	0,00	0.00	0.01634798	0.00	1.2915
Girls Kontrol.Queue	0.0920	0,02	0.05812420	0.1494	0.00	2.9506
Incline Bench Press.Queue	0.2705	0,23	0.00	0.7697	0.00	8.7922
Incline Chest Press Machine.Queue	0.5594	0,29	0.04440732	1.1362	0.00	6.6563
Kalf Machine.Queue	0.2916	0,12	0.04536573	0.6028	0.00	5.3305
Kosu Bandi.Queue	9.2789	2,52	3.9343	17.9555	0.00	52.9221
Kurek Machine.Queue	0.04899433	0,10	0.00	0.4301	0.00	6.8346
Lat Pull Down Machine_SBT.Queue	1.0303	0,54	0.4188	2.9575	0.00	18.8387
Lat Pull Down Machine_SRB.Queue	0.2454	0,18	0.00	0.5787	0.00	5.7709
Leg Curl Machine.Queue	0.3234	0,06	0.1940	0.4511	0.00	6.0662
Leg Extension Machine.Queue	0.6496	0,11	0.3545	0.8421	0.00	7.5375
Leg Press Machine.Queue	1.3447	0,34	0.6804	2.3672	0.00	22.0657
Low Row Machine.Queue	0.2138	0,25	0.00	0.9758	0.00	5.2915
Mekik.Queue	0.03386648	0,02	0.00	0.08857143	0.00	2.4147
Multi Press Machine.Queue	0.9895	0,37	0.1559	1.6620	0.00	13.9374
Pectoral Machine.Queue	0.5037	0,26	0.00767015	1.2665	0.00	11.8065
Row Machine_SBT.Queue	0.8125	0,35	0.2889	1.9995	0.00	11.2811
Row Machine_SRB.Queue	0.08430513	0,11	0.00	0.3755	0.00	4.4082
Shoulder Press Machine_SBT.Queue	15.0632	7,88	5.3919	34.4809	0.00	74.5717
Shoulder Press Machine_SRB.Queue	0.3626	0,20	0.00	0.6640	0.00	6.7017
Uyenin ölçümlerinin alınması ve ant prog belirlenmesi.Queue	0.02438229	0,01	0.00903187	0.05921049	0.00	1.9079
Wide Chest Press Machine.Queue	0.00	0,00	0.00	0.00	0.00	0.00
Yatay Bisiklet.Queue	10.1377	3,38	4.4915	16.6958	0.00	58.8081

Şekil 5.36. Arena program çıktısı 4.

6. VERİ ZARFLAMA ANALİZİ İLE ETKİNLİK ÖLÇÜMÜ

6.1. Senaryoların Belirlenmesi

Veri zarflama analizinin ilk aşaması karar verme birimlerinin seçilmesidir. Karar verme birimleri seçilirken, benzer girdi ve çıktı değerlerine sahip olup olmadıklarına dikkat edilmelidir. Seçilecek olan karar verme birimleri kümesi homojen olmalıdır.

Yapılan bu tez çalışmasında önceki bölümlerde de anlatıldığı üzere bir spor merkezini analiz etmek amacıyla benzetim modeli oluşturulmuş ve mevcut durumdaki kaynak kullanımları, bekleme süreleri ve oluşan darboğazlar, ortalama antrenman süreleri, hizmet verilen ortalama üye sayıları gibi veriler elde edilmiştir. İncelenen spor merkezindeki mevcut durumu iyileştirmek amacıyla veri zarflama analizinde karar verme birimi olarak kullanılacak olan iyileştirme senaryoları oluşturulmuştur. Sonraki süreçte bu senaryoların göreceli etkinlik analizlerinin yapılarak en verimli senaryoların tespiti ile spor merkezindeki oluşan darboğazların giderilmesi, bekleme sürelerinin azalmasıyla antrenman sürelerinin kısaltılması ve kaynak kullanımlarının azaltılması amaçlanmıştır. Bu senaryolar oluşturulurken;

- Öncelikle darboğazların olduğu makineler göz önünde bulundurulmuş ve buralarda oluşan darboğazları gidermek ve bekleme sürelerini kısaltmak için, oluşacak maliyetlerde göz önünde bulundurularak, bu kaynakların sayılarını artırma yoluna gidilmiştir.
- Görevli antrenör kaynaklarının mevcut durumdaki kullanım oranlarının azaltılarak, antrenörün boş kalma oranlarının artırılması amaçlanmıştır. Bunun sebebi antrenörün kayıt, kontrol, ölçüm, program belirleme gibi işlerinin haricinde, boş kaldığı zamanlarda saha içinde daha aktif olması, antremandaki kişilere yardım etmesi ve hareketlerin uygulanışlarını göstererek kontrol etmesi gibi durumlara daha çok vakit ayırabilmesidir.

Senaryolar oluşturulurken kaynak artırımına gidilecek olan darboğaz oluşturan makinelerin fiyatları araştırılmış (www.voitbayi.com) ve yapılacak olan makine kombinasyonlarının fiyatları belirlenmiştir. Spor merkezinin mali bir kısıtı olduğundan, belirli bir fiyatın üzerinde olan makine kombinasyonları dikkate alınmamıştır. Ayrıca antrenör kaynağı artırımını ile ilgili olarak, yönetimin aldığı karar doğrultusunda artırılacak antrenör sayısı 1 kişi olarak belirlenmiş ve bu kaynak artırımını, senaryolarda kaynak artırımını yapılmaması; sabah vardiyasında 1 antrenör kaynak artırımını yapılması; akşam vardiyasında 1 antrenör kaynak artırımını yapılması olarak, makine kaynağı artırımları ile kombine edilmiş ve senaryolar oluşturulmuştur.

Bu kısıtların ve mevcut durumun değerlendirilmesi ile 177 adet senaryo oluşturulmuştur. Herbir senaryo için kaynak miktarlarında değişiklikler yapılarak benzetim modeli 10 günlük süre için çalıştırılmış ve model çıktıları kaydedilmiştir. Oluşturulan benzetim modeli toplamda 1770 defa çalıştırılarak senaryo sonuçlarına ulaşılmıştır. Oluşturulan iyileştirme senaryoları ve maliyetleri EK-4'te verilmiştir.

6.2. Girdi ve Çıktıların Belirlenmesi

Veri zarflama analizinde karar birimlerinin oluşturulmasından sonraki adım, karar birimlerinin karşılaştırılmasında kullanılacak olan girdi ve çıktıların belirlenmesidir. Girdi ve çıktı, sistemin etkinliğini yansıtacak şekilde seçilmelidir. Birbirinden farklı ve yanlış girdi çıktı seçimi, analizin çok farklı ve yanıltıcı sonuçlar vermesine sebep olacağından girdi çıktı seçimi önemli bir adımdır.

Bu çalışmadaki oluşturulan senaryoların etkinlik analizlerinin yapılabilmesi için sistemi temsil edebilecek 2 adet girdi ve 3 adet çıktı belirlenmiştir.

Analizde kullanılan girdiler :

- Antrenör sayısı : Spor merkezinde sabah ve akşam vardiyalarında görev yapan toplam antrenör sayısıdır. (Girdi 1 – G1)
- Makine Maliyeti : Senaryolardaki kaynak sayısı artırılacak olan makinelerin veya makine kombinasyonlarının satın alma maliyetidir. (Girdi 2 – G2)

Analizde kullanılan çıktılar :

- Ortalama antreman Süresi : Üyelerin, uyguladıkları antremanları ortalama tamamlama süresidir. (Çıktı 1 – Ç1)
- Hizmet verilen üye sayısı : Spor merkezine gelerek antremanını tamamlayıp çıkan üye sayısıdır. (Çıktı 2 – Ç2)
- Ortalama antrenör kullanım oranı : görevli antrenörlerin üye kayıt ve kontrol, üyelerin vücut ölçümleri, antreman programlarının belirlenmesi süreçlerinde geçirdikleri sürenin toplam mesai süresine oranıdır. (Çıktı 3 – Ç3)

Karar verme birimlerinin (senaryoların) etkinlik ölçümünde kullanılan girdiler – çıktılar ve aldıkları değerler Çizelge 6.1.'dedir.

Çizelge 6.1. Girdi ve çıktı değerleri.

SENAR-YOLAR	GİRDİLER		ÇIKTILAR			SENAR-YOLAR	GİRDİLER		ÇIKTILAR		
	G1	G2	Ç1	Ç2	Ç3		G1	G2	Ç1	Ç2	Ç3
S1	2	6972	97,3724	195,2	0,2337	S51	3	28294	91,8098	195,7	0,1676
S2	3	6972	96,5173	195,6	0,1842	S52	2	28700	93,435	196,6	0,2311
S3	3	6972	96,8615	196,4	0,165	S53	3	28700	94,562	196,3	0,1829
S4	2	8368	96,7761	196	0,2336	S54	3	28700	91,1283	198,1	0,1673
S5	3	8368	96,1481	198,3	0,1855	S55	2	29690	86,4381	200,6	0,2364
S6	3	8368	93,8604	199	0,1656	S56	3	29690	85,5611	202	0,1891
S7	2	13944	97,0075	194	0,2328	S57	3	29690	86,7528	200,5	0,1676
S8	3	13944	96,8375	194,3	0,1836	S58	2	30680	93,0017	197,7	0,2347
S9	3	13944	96,5152	195,6	0,1659	S59	3	30680	91,8163	199,5	0,187
S10	2	14350	95,6949	195,6	0,2319	S60	3	30680	92,2283	197	0,1676
S11	3	14350	96,3258	194,3	0,1847	S61	2	31086	91,4812	198,1	0,2337
S12	3	14350	95,4837	195,3	0,166	S62	3	31086	89,129	200,6	0,1885
S13	2	15340	93,1376	198,1	0,2356	S63	3	31086	88,8031	199,6	0,1675
S14	3	15340	94,01	200	0,1871	S64	2	31966	96,9821	196,4	0,2337
S15	3	15340	92,015	199,5	0,168	S65	3	31966	96,9132	194,9	0,1848
S16	2	16736	94,7677	197,4	0,2335	S66	3	31966	95,0343	197,5	0,1667
S17	3	16736	95,1774	198,1	0,1857	S67	2	31966	94,7982	197,9	0,2366
S18	3	16736	94,5589	198,4	0,1661	S68	3	31966	94,3052	197,7	0,1866
S19	2	18022	97,9068	195,1	0,2334	S69	3	31966	93,8061	198,4	0,1666
S20	3	18022	99,83	194,3	0,182	S70	2	32372	94,5595	197,5	0,2347
S21	3	18022	97,0152	196,6	0,1659	S71	3	32372	94,7529	195,7	0,1851
S22	2	18022	94,4595	198,6	0,2342	S72	3	32372	93,5306	197,6	0,1657
S23	3	18022	96,3504	197	0,183	S73	2	32372	91,3697	199,1	0,2343
S24	3	18022	95,336	198,1	0,167	S74	3	32372	92,6103	196,7	0,1848
S25	2	21322	91,6019	197,8	0,2334	S75	3	32372	91,9532	198,2	0,1682
S26	3	21322	90,794	198,9	0,187	S76	2	33362	92,355	199,3	0,2369
S27	3	21322	92,0717	196,5	0,1667	S77	3	33362	90,8818	200,6	0,1885
S28	2	22312	93,4758	196,1	0,2367	S78	3	33362	91,9402	199,4	0,167
S29	3	22312	91,6647	200,1	0,1877	S79	2	33362	89,4467	202,1	0,236
S30	3	22312	93,1104	198,3	0,167	S80	3	33362	90,0919	200	0,1876
S31	2	22718	91,0953	198,2	0,2346	S81	3	33362	88,6339	201,6	0,168
S32	3	22718	88,6105	201,4	0,1888	S82	2	34758	94,7047	196,8	0,2335
S33	3	22718	87,9782	200,7	0,1677	S83	3	34758	93,2553	199,9	0,1868
S34	2	23708	93,2669	198	0,2345	S84	3	34758	92,5827	200,5	0,1672
S35	3	23708	93,0765	199,8	0,185	S85	2	34758	91,0081	200,5	0,2346
S36	3	23708	92,4612	199,3	0,1677	S86	3	34758	92,1716	200,3	0,1869
S37	2	24994	97,1556	195,5	0,2347	S87	3	34758	92,3735	200,4	0,1669
S38	3	24994	97,18	196,2	0,1827	S88	2	36044	98,279	196,4	0,2336
S39	3	24994	94,6925	197,9	0,1663	S89	3	36044	99,23	194,6	0,1836
S40	2	24994	93,435	197,8	0,2362	S90	3	36044	97,8833	195,8	0,1665
S41	3	24994	94,7311	196,5	0,1871	S91	2	36044	92,4866	199,5	0,2339
S42	3	24994	93,988	199	0,1669	S92	3	36044	96,1618	196,1	0,1858
S43	2	26390	94,3966	197,6	0,2344	S93	3	36044	94,7179	198,7	0,1683
S44	3	26390	93,3373	199,7	0,1847	S94	2	36044	95,0854	197	0,2342
S45	3	26390	92,3703	200,1	0,1671	S95	3	36044	96,5793	196	0,1834
S46	2	26390	92,1448	200	0,2339	S96	3	36044	95,2939	197,6	0,1671
S47	3	26390	91,8349	200,7	0,1854	S97	2	39344	91,0894	198,2	0,2357
S48	3	26390	91,8017	199,9	0,167	S98	3	39344	91,9842	197,7	0,1858
S49	2	28294	92,2366	198,5	0,2361	S99	3	39344	91,7386	197,3	0,1665
S50	3	28294	92,2823	197,5	0,1838	S100	2	39344	87,1571	200,6	0,237

Çizelge 6.1. (devam) Girdi ve çıktı değerleri.

SENAR-YOLAR	GİRDİLER		ÇIKTILAR			SENAR-YOLAR	GİRDİLER		ÇIKTILAR		
	G1	G2	Ç1	Ç2	Ç3		G1	G2	Ç1	Ç2	Ç3
S101	3	39344	88,4644	199,4	0,1867	S140	3	46316	90,7084	198,9	0,1871
S102	3	39344	88,8696	200,4	0,1673	S141	3	46316	92,4465	197,5	0,1661
S103	2	40334	91,7614	199,9	0,2337	S142	2	46316	87,4106	200,5	0,2369
S104	3	40334	91,1054	200,2	0,1882	S143	3	46316	88,7613	199	0,1863
S105	3	40334	90,9637	199,9	0,1669	S144	3	46316	89,5511	200,3	0,1675
S106	2	40334	89,1122	201,5	0,2355	S145	2	46722	95,416	194,9	0,2337
S107	3	40334	90,2718	202,4	0,1861	S146	3	46722	94,2123	197	0,1851
S108	3	40334	90,2826	200,8	0,1679	S147	3	46722	92,252	196,1	0,1654
S109	2	40740	90,183	199,1	0,2354	S148	2	46722	90,174	198,5	0,2386
S110	3	40740	88,9295	201,4	0,188	S149	3	46722	91,6806	197,7	0,1856
S111	3	40740	88,1945	200,8	0,1679	S150	3	46722	90,0274	198,5	0,1677
S112	2	40740	84,96	202,2	0,2376	S151	2	47712	85,0533	202,3	0,2391
S113	3	40740	85,5091	201,7	0,1893	S152	3	47712	83,6901	203,4	0,1878
S114	3	40740	83,362	203,2	0,169	S153	3	47712	85,0541	202	0,1686
S115	2	41730	91,6144	199,8	0,2367	S154	2	47712	80,4066	205,6	0,2398
S116	3	41730	90,5692	200,8	0,1882	S155	3	47712	80,5372	204,4	0,191
S117	3	41730	91,9302	199,8	0,1685	S156	3	47712	80,4894	204,6	0,1688
S118	2	41730	88,6108	201,8	0,2376	S157	2	48702	92,1194	198,5	0,2343
S119	3	41730	88,771	202	0,1866	S158	3	48702	90,3709	208,8	0,1866
S120	3	41730	88,9854	202,2	0,1679	S159	3	48702	90,6894	199,8	0,1676
S121	2	43016	91,9561	199,4	0,2345	S160	2	48702	88,3734	201,8	0,2353
S122	3	43016	93,6925	196,3	0,1868	S161	3	48702	89,9167	200,7	0,1876
S123	3	43016	92,6139	198,8	0,1663	S162	3	48702	89,2978	202,2	0,1679
S124	2	43016	97,8472	194	0,2337	S163	2	49108	85,4855	202,2	0,2358
S125	3	43016	97,57	195,5	0,1835	S164	3	49108	84,7438	202,9	0,1883
S126	3	43016	95,6056	197,5	0,1657	S165	3	49108	83,4911	202,6	0,1693
S127	2	43016	94,6789	196,6	0,2366	S166	2	49108	90,2515	199,4	0,2359
S128	3	43016	95,1232	196,4	0,1838	S167	3	49108	88,8616	200,4	0,1879
S129	3	43016	93,9821	198	0,1673	S168	3	49108	87,7222	200,5	0,1674
S130	2	44412	89,9988	201,3	0,2367	S169	2	49998	91,3515	200,1	0,2342
S131	3	44412	90,2639	202,1	0,1862	S170	3	49998	91,5464	199	0,1875
S132	3	44412	90,4033	201,4	0,1674	S171	3	49998	92,671	198,3	0,1666
S133	2	44412	94,1073	199	0,2339	S172	2	49998	99,05	193,1	0,2344
S134	3	44412	92,8155	199,7	0,1832	S173	3	49998	97,0589	195,3	0,1849
S135	3	44412	93,1722	199,6	0,1674	S174	3	49998	96,9202	196,7	0,1647
S136	2	44412	92,4792	200	0,2345	S175	2	49998	94,7094	197,3	0,2357
S137	3	44412	92,3085	200,6	0,1862	S176	3	49998	94,6089	197,1	0,1849
S138	3	44412	91,5679	200,8	0,1676	S177	3	49998	93,7025	196,9	0,167
S139	2	46316	90,952	197,7	0,236						

6.3. Veri Zarflama Analizi Modelinin Belirlenmesi ve Etkinlik Ölçümü

Veri zarflama analizi modelinin seçiminde, karar verme birimlerinin yapısı ve bu karar verme birimlerinin etkinliklerinin analizinde kullanılacak girdi ve çıktılar göz önünde tutulmalıdır. Eğer girdiler üzerinde kontrol az yada yok ise çıktı yönelimli bir model, çıktılar üzerinde kontrol az yada yok ise girdi yönelimli bir model kullanılmalıdır. Aynı zamanda karar verici birimlerde ölçek büyüklüğü artıyor iken getiri de sabit oranda artıyor ise ölçeğe göre sabit getiri modeli olan CCR modeli, ölçek büyüklüğü değiştikçe getiri de değişken oranlarda değişiyorsa ölçeğe göre değişken getiri modeli olan BCC modeli kullanılabilir (Özden, 2008).

Yapılan bu uygulamada, istenilen çıktıların elde edilebilmesi için en az girdinin kullanılması amaçlandığından, girdi yönelimli model kullanılmıştır. Ayrıca hem CCR modeli hemde BCC modeli ile senaryoların etkinlik skorları belirlenmiş ve herbir karar verme biriminin ölçek etkinlikleri hesaplanmıştır. Analizin yapılmasında bir VZA bilgisayar yazılımı olan DEAP programı kullanılmıştır. Senaryoların, DEAP programı detaylı etkinlik analizi sonuçları Çizelge 6.2.'de verilmiştir.

Çizelge 6.2. Etkinlik analizi sonuçları.

Senaryo	crste	vrste	scale		Senaryo	crste	vrste	scale		Senaryo	crste	vrste	scale	
S1	1000	1000	1000	-	S42	0.669	0.716	0.934	drs	S83	0.668	0.687	0.972	drs
S2	0.998	1000	0.998	irs	S43	0.997	1000	0.997	irs	S84	0.669	0.707	0.947	drs
S3	1000	1000	1000	-	S44	0.670	0.745	0.900	drs	S85	0.998	1000	0.998	irs
S4	1000	1000	1000	-	S45	0.672	0.769	0.873	drs	S86	0.668	0.694	0.963	drs
S5	0.844	1000	0.844	drs	S46	0.999	1000	0.999	irs	S87	0.669	0.700	0.955	drs
S6	0.847	1000	0.847	drs	S47	0.674	0.811	0.830	drs	S88	1000	1000	1000	-
S7	0.995	1000	0.995	irs	S48	0.671	0.755	0.889	drs	S89	0.674	0.834	0.808	drs
S8	0.663	0.667	0.994	irs	S49	0.998	1000	0.998	irs	S90	0.666	0.667	1000	-
S9	0.665	0.667	0.998	irs	S50	0.662	0.667	0.993	irs	S91	0.998	1000	0.998	irs
S10	0.994	1000	0.994	irs	S51	0.656	0.667	0.984	irs	S92	0.663	0.667	0.995	irs
S11	0.662	0.667	0.992	irs	S52	0.989	1000	0.989	irs	S93	0.667	0.675	0.989	drs
S12	0.663	0.667	0.995	irs	S53	0.661	0.667	0.992	irs	S94	0.996	1000	0.996	irs
S13	1000	1000	1000	-	S54	0.664	0.667	0.996	irs	S95	0.664	0.667	0.996	irs
S14	0.678	0.986	0.688	drs	S55	0.996	1000	0.996	irs	S96	0.665	0.667	0.998	irs
S15	0.677	0.896	0.755	drs	S56	0.676	0.855	0.791	drs	S97	0.993	1000	0.993	irs
S16	0.997	1000	0.997	irs	S57	0.671	0.755	0.890	drs	S98	0.660	0.667	0.990	irs
S17	0.671	0.772	0.869	drs	S58	0.994	1000	0.994	irs	S99	0.658	0.667	0.988	irs
S18	0.672	0.789	0.852	drs	S59	0.667	0.681	0.980	drs	S100	0.995	1000	0.995	irs
S19	1000	1000	1000	-	S60	0.659	0.667	0.989	irs	S101	0.663	0.667	0.994	irs
S20	0.682	1000	0.682	drs	S61	0.991	1000	0.991	irs	S102	0.666	0.667	0.999	irs
S21	0.668	0.761	0.878	drs	S62	0.671	0.744	0.901	drs	S103	0.997	1000	0.997	irs
S22	1000	1000	1000	-	S63	0.668	0.682	0.978	drs	S104	0.665	0.667	0.998	irs
S23	0.668	0.694	0.962	drs	S64	0.998	1000	0.998	irs	S105	0.664	0.667	0.996	irs
S24	0.670	0.755	0.888	drs	S65	0.662	0.667	0.994	irs	S106	0.997	1000	0.997	irs
S25	0.992	1000	0.992	irs	S66	0.665	0.667	0.997	irs	S107	0.672	0.757	0.889	drs
S26	0.671	0.749	0.895	drs	S67	1000	1000	1000	-	S108	0.667	0.672	0.992	drs
S27	0.662	0.667	0.994	irs	S68	0.664	0.667	0.996	irs	S109	0.993	1000	0.993	irs
S28	1000	1000	1000	-	S69	0.665	0.667	0.997	irs	S110	0.669	0.697	0.959	drs
S29	0.674	0.827	0.815	drs	S70	0.997	1000	0.997	irs	S111	0.667	0.667	1000	-
S30	0.668	0.690	0.967	drs	S71	0.660	0.667	0.990	irs	S112	0.996	1000	0.996	irs
S31	0.994	1000	0.994	irs	S72	0.662	0.667	0.994	irs	S113	0.670	0.714	0.938	drs
S32	0.678	0.921	0.736	drs	S73	0.994	1000	0.994	irs	S114	0.675	0.795	0.848	drs
S33	0.676	0.866	0.780	drs	S74	0.659	0.667	0.988	irs	S115	0.999	1000	0.999	irs
S34	0.996	1000	0.996	irs	S75	0.662	0.667	0.994	irs	S116	0.666	0.667	1000	-
S35	0.672	0.785	0.856	drs	S76	1000	1000	1000	-	S117	0.665	0.667	0.998	irs
S36	0.670	0.747	0.897	drs	S77	0.670	0.721	0.929	drs	S118	1000	1000	1000	-
S37	1000	1000	1000	-	S78	0.666	0.667	0.999	irs	S119	0.670	0.721	0.929	drs
S38	0.667	0.670	0.996	drs	S79	1000	1000	1000	-	S120	0.671	0.732	0.917	drs
S39	0.666	0.667	0.999	irs	S80	0.668	0.685	0.975	drs	S121	0.996	1000	0.996	irs
S40	0.999	1000	0.999	irs	S81	0.673	0.781	0.861	drs	S122	0.659	0.667	0.989	irs
S41	0.662	0.667	0.994	irs	S82	0.994	1000	0.994	irs	S123	0.664	0.667	0.996	irs

Çizelge 6.2. (devam) Etkinlik analizi sonuçları.

S124	0.997	1000	0.997	irs
S125	0.664	0.667	0.996	irs
S126	0.665	0.667	0.998	irs
S127	1000	1000	1000	-
S128	0.662	0.667	0.993	irs
S129	0.664	0.667	0.996	irs
S130	1000	1000	1000	-
S131	0.669	0.709	0.945	drs
S132	0.667	0.674	0.990	drs
S133	1000	1000	1000	-
S134	0.666	0.667	0.999	-
S135	0.667	0.667	1000	-
S136	0.999	1000	0.999	irs
S137	0.668	0.686	0.974	drs
S138	0.667	0.673	0.991	drs
S139	0.993	1000	0.993	irs
S140	0.661	0.667	0.991	irs
S141	0.660	0.667	0.990	irs
S142	0.995	1000	0.995	irs
S143	0.658	0.667	0.987	irs
S144	0.663	0.667	0.994	irs
S145	0.991	1000	0.991	irs
S146	0.662	0.667	0.992	irs
S147	0.656	0.667	0.984	irs
S148	1000	1000	1000	-
S149	0.659	0.667	0.989	irs
S150	0.658	0.667	0.988	irs
S151	1000	1000	1000	-
S152	0.672	0.741	0.906	drs
S153	0.667	0.671	0.994	drs
S154	1000	1000	1000	-
S155	0.675	0.791	0.853	drs
S156	0.676	0.801	0.843	drs
S157	0.994	1000	0.994	irs
S158	0.689	1000	0.689	drs
S159	0.663	0.667	0.994	irs
S160	0.997	1000	0.997	irs
S161	0.664	0.667	0.996	irs
S162	0.668	0.680	0.981	drs
S163	0.994	1000	0.994	irs
S164	0.669	0.705	0.950	drs
S165	0.668	0.690	0.969	drs
S166	0.995	1000	0.995	irs
S167	0.662	0.667	0.992	irs
S168	0.662	0.667	0.992	irs
S169	0.997	1000	0.997	irs
S170	0.662	0.667	0.993	irs
S171	0.662	0.667	0.993	irs
S172	1000	1000	1000	-
S173	0.662	0.667	0.993	irs
S174	0.665	0.667	0.998	irs
S175	0.997	1000	0.997	irs
S176	0.662	0.667	0.994	irs
S177	0.660	0.667	0.991	irs

Çizelgede kullanılan kısaltmaların açıklamaları :

Crs – te : Ölçeğe göre sabit getiri – Teknik etkinlik

Vrs – te : Ölçeğe göre değişken getiri – Teknik etkinlik

drs : ölçeğe göre azalan getiri

irs : ölçeğe göre artan getiri

Yapılan analiz sonucu, CCR modeli sonuçlarına göre S1, S3, S4, S13, S19, S22, S28, S37, S67, S76, S79, S88, S118, S127, S130, S133, S148, S151, S154 ve S172 senaryoları etkin olarak bulunmuş, BCC modeli sonuçlarına göre S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S10, S13, S16, S19, S20, S22, S25, S28, S31, S34, S37, S40, S43, S46, S49, S52, S55, S58, S61, S64, S67, S70, S73, S76, S79, S82, S85, S88, S91, S94, S97, S100, S103, S106, S109, S112, S115, S118, S121, S124, S127, S130, S133, S136, S139, S142, S145, S148, S151, S154, S157, S158, S160, S163, S166, S169, S172 ve S175 senaryoları etkin bulunmuştur. Her iki model içinde etkin olan senaryolar, S1, S3, S4, S13, S19, S22, S28, S37, S67, S76, S79, S88, S118, S127, S130, S133, S148, S151, S154 ve S172 senaryolarıdır. CCR modelinde etkin olmayan senaryolar için referans grupları Çizelge 6.3.'te verilmiştir.

CCR modelinde etkin olmayan senaryoların referans grupları Çizelge 6.3.'te verilmiştir.

Çizelge 6.3. CCR modelinde etkin olmayan KVB için referans grupları.

Etkin olmayan KVB	Referanslar				Etkin olmayan KVB	Referanslar				Etkin olmayan KVB	Referanslar			
S2	S1	S3			S62	S154	S13			S120	S22	S154	S13	
S5	S1	S3			S63	S13	S154			S121	S88	S67	S79	
S6	S1	S3			S64	S4	S67	S22	S88	S122	S22	S88	S79	
S7	S1	S172	S37		S65	S1	S88	S4		S123	S22	S88	S79	
S8	S1	S88	S4		S66	S4	S88	S22		S124	S37	S67	S88	S172
S9	S88	S22	S4		S68	S22	S88	S79		S125	S1	S4	S88	
S10	S4	S88	S22		S69	S22	S88	S79		S126	S22	S88	S79	
S11	S1	S88	S4		S70	S22	S67	S79	S88	S128	S22	S88	S79	
S12	S4	S13			S71	S4	S88	S22		S129	S22	S88	S79	
S14	S4	S13			S72	S22	S88	S79		S131	S22	S79	S154	
S15	S4	S13			S73	S88	S67	S22	S79	S132	S22	S154	S79	
S16	S4	S67	S22	S88	S74	S22	S88	S79		S134	S22	S88	S79	
S17	S4	S13			S75	S22	S154	S13		S135	S22	S88	S79	
S18	S4	S13			S77	S22	S154	S13		S136	S79	S88		
S20	S19	S1			S78	S22	S154	S13		S137	S22	S88	S79	
S21	S4	S88	S22		S80	S154	S13			S138	S22	S88	S79	
S23	S4	S88	S22		S81	S154	S13			S139	S67	S148	S154	
S24	S4	S13			S82	S88	S79	S67		S140	S22	S88	S79	
S25	S22	S13	S154	S79	S83	S22	S88	S79		S141	S22	S88	S79	
S26	S4	S13			S84	S22	S79	S154		S142	S67	S148	S154	
S27	S4	S13			S85	S79	S88			S143	S22	S79	S154	
S29	S4	S13			S86	S22	S154	S13		S144	S22	S154	S79	
S30	S4	S13			S87	S22	S79	S154		S145	S67	S88	S172	
S31	S79	S13	S154	S67	S89	S19	S172			S146	S22	S88	S79	
S32	S4	S13			S90	S1	S19	S88		S147	S22	S88	S79	
S33	S4	S13			S91	S79	S88			S149	S22	S88	S79	
S34	S22	S67	S13	S79	S92	S4	S88	S22		S150	S22	S88	S79	
S35	S13	S154			S93	S22	S88	S79		S152	S154	S13		
S36	S13	S154			S94	S88	S67	S79		S153	S154	S13		
S38	S4	S88	S22		S95	S4	S88	S22		S155	S154	S13		
S39	S4	S88	S22		S96	S22	S88	S79		S156	S154	S13		
S40	S13	S154	S28	S67	S97	S67	S154	S148		S157	S79	S88	S67	
S41	S4	S88	S22		S98	S22	S88	S79		S158	S13	S22	S154	
S42	S22	S154	S13		S99	S22	S88	S79		S159	S22	S88	S79	
S43	S22	S67	S79	S88	S100	S28	S67	S154	S148	S160	S79	S154		
S44	S22	S154	S13		S101	S22	S154	S13		S161	S22	S88	S79	
S45	S13	S154			S102	S22	S154	S13		S162	S22	S79	S154	
S46	S22	S88	S79		S103	S79	S88			S163	S79	S154		
S47	S154	S13			S104	S22	S79	S154		S164	S154	S13		
S48	S154	S13			S105	S22	S79	S154		S165	S154	S13		
S49	S79	S13	S154	S67	S106	S67	S118	S79		S166	S118	S67	S79	
S50	S22	S154	S13		S107	S13	S22	S154		S167	S22	S79	S154	
S51	S22	S154	S13		S108	S13	S22	S154		S168	S22	S79	S154	
S52	S22	S88	S79		S109	S79	S118	S67		S169	S88	S79		
S53	S4	S88	S22		S110	S22	S154	S13		S170	S22	S88	S79	
S54	S154	S13			S111	S154	S13			S171	S22	S88	S79	
S55	S154	S13			S112	S13	S67	S154	S79	S173	S4	S88	S22	
S56	S154	S13			S113	S154	S13			S174	S22	S88	S79	
S57	S154	S13			S114	S154	S13			S175	S67	S79	S88	
S58	S22	S67	S79	S88	S115	S79	S67	S118		S176	S22	S88	S79	
S59	S22	S154	S13		S116	S22	S79	S154		S177	S22	S88	S79	
S60	S22	S154	S13		S117	S22	S88	S79						
S61	S88	S22	S67	S79	S119	S22	S154	S13						

CCR modelinde etkin olan senaryoların referans gösterilme sıklıkları Çizelge 6.4.'te verilmiştir.

Çizelge 6.4. CCR modelinde etkin KVB referans sıklıkları.

Etkin KVB	Referans Sıklığı
1	10
3	3
4	31
13	59
19	3
22	86
28	2
37	2
67	31
76	0
79	75
88	72
118	5
127	0
130	0
133	0
148	6
151	0
154	65
172	4

Etkin olan KVB leri arasında S22, 86 kere referans alınmış olmakla en çok referans gösterilen senaryo olmuştur. S76, S127, S130, S133 S151 yapılan analiz sonucunda etkin bulunmuş ancak hiç referans gösterilmemişlerdir.

BCC modeli kullanılarak yapılan analizde etkin olmayan senaryolar için referans grupları Çizelge 6.5.'te verilmiştir.

Çizelge 6.5. BCC modelinde etkin olmayan KVB için referans grupları.

Etkin olmayan KVB	Referanslar
S8	S1
S9	S1 S4
S11	S1
S12	S1 S4
S14	S158 S5 S6 S13
S15	S158 S13 S6
S17	S4 S158 S6 S22
S18	S4 S158 S6 S22
S21	S1 S88 S5 S158
S23	S1 S88 S158 S4
S24	S4 S22 S158 S6
S26	S158 S6 S13
S27	S4 S13
S29	S158 S13 S6
S30	S13 S158 S6

Etkin olmayan KVB	Referanslar
S32	S158 S5 S6 S13
S33	S13 S158 S6
S35	S22 S158 S6 S13
S36	S6 S13 S158
S38	S1 S88 S158 S4
S39	S4 S22 S13
S41	S4 S13
S42	S6 S22 S158 S13
S44	S22 S13 S158 S6
S45	S13 S158 S6
S47	S158 S13 S6
S48	S6 S13 S158
S50	S4 S13
S51	S1 S4
S53	S4 S13

Etkin olmayan KVB	Referanslar
S54	S13
S56	S158 S6 S13
S57	S13 S158 S6
S59	S22 S154 S158 S13
S60	S4 S13
S62	S13 S154 S158
S63	S154 S158 S13
S65	S1
S66	S4 S22 S13
S68	S4 S22 S13
S69	S22 S154 S13
S71	S1 S4
S72	S4 S13
S74	S4 S13
S75	S154 S13

Çizelge 6.5. (devam) BCC modelinde etkin olmayan KVB için referans grupları.

Etkin olmayan KVB	Referanslar			
S77	S154	S158	S13	
S78	S22	S154	S13	
S80	S154	S158	S13	
S81	S13	S158	S6	
S83	S22	S88	S158	S79
S84	S22	S154	S158	S13
S86	S22	S154	S158	S13
S87	S22	S154	S158	S13
S89	S19	S88	S172	S20
S90	S1	S88	S19	
S92	S4	S13		
S93	S22	S88	S158	S79
S95	S4			
S96	S4	S22	S13	
S98	S4	S13		
S99	S4	S13		
S101	S154	S13		
S102	S154	S13		
S104	S13	S22	S154	
S105	S13	S22	S154	
S107	S22	S158	S13	S154
S108	S13	S22	S158	S154

Etkin olmayan KVB	Referanslar			
S110	S154	S158	S13	
S111	S154	S13		
S113	S154	S13	S158	
S114	S158	S13	S154	
S116	S22	S79	S154	
S117	S22	S154	S13	
S119	S154	S13	S158	
S120	S158	S13	S154	
S122	S4	S13		
S123	S22	S154	S13	
S125	S1	S88	S4	
S126	S4	S88	S22	
S128	S4	S13		
S129	S4	S22	S13	
S131	S79	S22	S154	S158
S132	S79	S154	S158	S22
S134	S154	S22	S79	
S135	S22	S88	S79	
S137	S88	S22	S79	S158
S138	S88	S22	S79	S158
S140	S13	S154		
S141	S4	S13		

Etkin olmayan KVB	Referanslar			
S143	S154	S13		
S144	S22	S154	S13	
S146	S4	S13		
S147	S4	S13		
S149	S4	S13		
S150	S154	S13		
S152	S158	S13	S154	
S153	S154	S13	S158	
S155	S158	S13	S154	
S156	S158	S13	S154	
S159	S22	S154	S13	
S161	S13	S22	S154	
S162	S22	S158	S79	S154
S164	S158	S154	S13	
S165	S158	S154	S13	
S167	S154	S13		
S168	S13	S154		
S170	S154	S13		
S171	S154	S13		
S173	S1	S4		
S174	S4	S88	S22	
S176	S4	S13		
S177	S4	S13		

BCC modelinde etkin olan senaryoların referans gösterilme sıklıkları Çizelge 6.6.'da verilmiştir.

Çizelge 6.6. BCC modelinde etkin KVB referans sıklıkları.

Etkin KVB	Referans Sıklığı
S1	20
S2	0
S3	1
S4	48
S5	3
S6	20
S7	0
S10	0
S13	113
S16	0
S19	3
S20	1
S22	53
S25	0
S28	7
S31	0

Etkin KVB	Referans Sıklığı
S34	0
S37	0
S40	0
S43	0
S46	0
S49	0
S52	0
S55	0
S58	0
S61	0
S64	0
S67	9
S70	0
S73	0
S76	0
S79	19

Etkin KVB	Referans Sıklığı
S82	0
S85	0
S88	16
S91	0
S94	0
S97	0
S100	0
S103	0
S106	0
S109	0
S112	0
S115	0
S118	1
S121	0
S124	0
S127	0

Etkin KVB	Referans Sıklığı
S130	0
S133	0
S136	0
S139	0
S142	0
S145	0
S148	1
S151	0
S154	72
S157	0
S158	51
S160	0
S163	0
S166	0
S169	0
S172	2
S175	0

BCC modelinde etkin KVB arasında S13, 113 kez referans alınmış ve en çok referans gösterilen senaryo olmuştur. Toplamda 47 senaryo etkin olmasına rağmen hiç referans gösterilmemiştir.

Analizlerin sonucunda karar verme birimlerinin (senaryoların) görelî etkinlik değerleri, kullanılan VZA modellerine göre farklılık gösterebilmektedir. Sonuçlara bakıldığında etkinlik sınırının yapısı iki modelde de farklılık gösterdiğinden dolayı bir modelde etkin olmayan bir senaryo diğer modelde etkin olabilmektedir. CCR modelinde toplam 20 senaryo etkin bulunurken, BCC modelinde toplamda 65 senaryo etkin bulunmuştur. Her iki modeldede etkin bulunan senaryo sayısı 20 dir.

6.4. Etkin Olmayan Senaryolar İçin Hedef Değerlerin Belirlenmesi

Bu bölümde analizlerde etkin bulunmayan KVB (senaryolar) nin etkin olabilmeleri için yapılması gereken iyileştirme miktarları belirlenmiştir.

CCR modelinde etkin olmayan senaryoların girdi değerleri için belirlenen hedef değerleri Çizelge 6.7.'de verilmiştir.

Çizelge 6.7. CCR modelinde etkin olmayan KVB için girdi hedef değerleri.

Senaryo No	Skor	Gerçekleşen		Hedeflenen	
		G1	G2	G1	G2
S2	0,998	3	6972	2,708	6955,745
S5	0,844	3	8368	2,531	7061,04
S6	0,847	3	8368	2,54	7085,966
S7	0,995	2	13944	1,99	13876,152
S8	0,663	3	13944	1,989	9244,731
S9	0,665	3	13944	1,995	9273,313
S10	0,994	2	14350	1,988	14262,716
S11	0,662	3	14350	1,985	9494,84
S12	0,663	3	14350	1,989	9514,973
S14	0,678	3	15340	2,035	10405,652
S15	0,677	3	15340	2,03	10379,638
S16	0,997	2	16736	1,994	16688,378
S17	0,671	3	16736	2,013	11228,744
S18	0,672	3	16736	2,016	11245,748
S20	0,682	3	18022	2,045	12287,133
S21	0,668	3	18022	2,004	12039,674
S23	0,668	3	18022	2,003	12032,132
S24	0,67	3	18022	2,01	12075,722
S25	0,992	2	21322	1,984	21150,275
S26	0,671	3	21322	2,012	14296,533
S27	0,662	3	21322	1,987	14124,025
S29	0,674	3	22312	2,022	15035,478
S30	0,668	3	22312	2,003	14900,226
S31	0,994	2	22718	1,988	22578,571
S32	0,678	3	22718	2,034	15402,187
S33	0,676	3	22718	2,027	15348,654
S34	0,996	2	23708	1,992	23615,767
S35	0,672	3	23708	2,016	15932,297
S36	0,67	3	23708	2,011	15892,426
S38	0,667	3	24994	2	16665,034
S39	0,666	3	24994	1,997	16638,022
S40	0,999	2	24994	1,999	24976,258
S41	0,662	3	24994	1,987	16556,793
S42	0,669	3	24994	2,007	16717,096
S43	0,997	2	26390	1,993	26299,61
S44	0,670	3	26390	2,011	17691,4
S45	0,672	3	26390	2,015	17724,245
S46	0,999	2	26390	1,998	26366,025
S47	0,674	3	26390	2,021	17777,391
S48	0,671	3	26390	2,013	17706,53
S49	0,998	2	28294	1,995	28229,981
S50	0,662	3	28294	1,986	18733,977
S51	0,656	3	28294	1,968	18564,98
S52	0,989	2	28700	1,978	28387,403
S53	0,661	3	28700	1,984	18977,83
S54	0,664	3	28700	1,991	19048,826
S55	0,996	2	29690	1,992	29568,449
S56	0,676	3	29690	2,029	20078,432
S57	0,671	3	29690	2,014	19929,334
S58	0,994	2	30680	1,988	30491,506
S59	0,667	3	30680	2,002	20478,462
S60	0,659	3	30680	1,978	20229,842
S61	0,991	2	31086	1,982	30799,223
S62	0,671	3	31086	2,013	20854,222
S63	0,668	3	31086	2,003	20750,263
S64	0,998	2	31966	1,996	31894,358
S65	0,662	3	31966	1,987	21176,758
S66	0,665	3	31966	1,994	21249,581
S68	0,664	3	31966	1,992	21224,462
S69	0,665	3	31966	1,995	21255,234
S70	0,997	2	32372	1,993	32258,756
S71	0,660	3	32372	1,98	21361,027
S72	0,662	3	32372	1,987	21443,594
S73	0,994	2	32372	1,988	32174,76
S74	0,659	3	32372	1,976	21319,258
S75	0,662	3	32372	1,987	21445,918
S77	0,670	3	33362	2,009	22341,971
S78	0,666	3	33362	1,998	22217,226

Çizelge 6.7. (devam) CCR modelinde etkin olmayan KVB için girdi hedef değerleri.

Senaryo No	Skor	Gerçekleşen		Hedeflenen	
		G1	G2	G1	G2
S80	0,668	3	33362	2,003	22274,867
S81	0,673	3	33362	2,019	22453,066
S82	0,994	2	34758	1,987	34013,868
S83	0,668	3	34758	2,003	23210,861
S84	0,669	3	34758	2,007	23252,97
S85	0,998	2	34758	1,995	33821,996
S86	0,668	3	34758	2,005	23227,907
S87	0,669	3	34758	2,006	23240,413
S89	0,674	3	36044	2,023	24300,78
S90	0,666	3	36044	1,999	24021,087
S91	0,998	2	36044	1,995	34269,86
S92	0,663	3	36044	1,99	23909,95
S93	0,667	3	36044	2,001	24045,371
S94	0,996	2	36044	1,991	33757,526
S95	0,664	3	36044	1,992	23932,337
S96	0,665	3	36044	1,996	23978,345
S97	0,993	2	39344	1,987	35182,01
S98	0,66	3	39344	1,98	25963,327
S99	0,658	3	39344	1,975	25906,897
S100	0,995	2	39344	1,99	39146,206
S101	0,663	3	39344	1,988	26070,442
S102	0,666	3	39344	1,998	26200,936
S103	0,997	2	40334	1,995	34048,024
S104	0,665	3	40334	1,996	26830,824
S105	0,664	3	40334	1,993	26790,583
S106	0,997	2	40334	1,994	34119,913
S107	0,672	3	40334	2,017	27113,28
S108	0,667	3	40334	2,001	26903,791
S109	0,993	2	40740	1,986	37121,876
S110	0,669	3	40740	2,006	27237,24
S111	0,667	3	40740	2	27154,797
S112	0,996	2	40740	1,992	40581,282
S113	0,67	3	40740	2,009	27276,506
S114	0,675	3	40740	2,024	27479,356
S115	0,999	2	41730	1,998	35873,791
S116	0,666	3	41730	1,999	27810,355
S117	0,665	3	41730	1,995	27756,02
S119	0,67	3	41730	2,01	27960,288
S120	0,671	3	41730	2,012	27988,846
S121	0,996	2	43016	1,992	33814,802
S122	0,659	3	43016	1,977	28350,408
S123	0,664	3	43016	1,991	28548,671
S124	0,997	2	43016	1,993	42865,514
S125	0,664	3	43016	1,993	28570,715
S126	0,665	3	43016	1,996	28619,764
S128	0,662	3	43016	1,985	28463,952
S129	0,664	3	43016	1,992	28558,537
S131	0,669	3	44412	2,008	29728,079
S132	0,667	3	44412	2,001	29628,485
S134	0,666	3	44412	1,999	29590,833
S135	0,667	3	44412	2	29605,843
S136	0,999	2	44412	1,999	34279,432
S137	0,668	3	44412	2,003	29655,739
S138	0,667	3	44412	2,001	29623,708
S139	0,993	2	46316	1,986	38196,919
S140	0,661	3	46316	1,982	30599,583
S141	0,660	3	46316	1,98	30567,543
S142	0,995	2	46316	1,989	39528,609
S143	0,658	3	46316	1,975	30486,412
S144	0,663	3	46316	1,988	30687,201
S145	0,991	2	46722	1,983	36438,38
S146	0,662	3	46722	1,985	30912,556
S147	0,656	3	46722	1,968	30652,274
S149	0,659	3	46722	1,978	30799,327
S150	0,658	3	46722	1,975	30766,434
S152	0,672	3	47712	2,015	32041,881
S153	0,667	3	47712	2,001	31821,338
S155	0,675	3	47712	2,025	32199,413
S156	0,676	3	47712	2,027	32230,919
S157	0,994	2	48702	1,987	33158,956
S158	0,689	3	48702	2,067	33558,407
S159	0,663	3	48702	1,989	32283,596
S160	0,997	2	48702	1,994	34535,721
S161	0,664	3	48702	1,992	32333,207
S162	0,668	3	48702	2,003	32512,182
S163	0,994	2	49108	1,988	38588
S164	0,669	3	49108	2,008	32863,227
S165	0,668	3	49108	2,005	32814,637
S166	0,995	2	49108	1,989	37844,844
S167	0,662	3	49108	1,985	32485,34
S168	0,662	3	49108	1,985	32491,812
S169	0,997	2	49998	1,994	33922,015
S170	0,662	3	49998	1,987	33109,858
S171	0,662	3	49998	1,987	33113,846
S173	0,662	3	49998	1,986	33096,246
S174	0,665	3	49998	1,996	33262,738
S175	0,997	2	49998	1,994	32208,039
S176	0,662	3	49998	1,987	33121,516
S177	0,660	3	49998	1,981	33020,428

CCR ve BCC modelleri program çıktılarında antrenör sayısının hedef değerli ondalık olarak belirlenmiş fakat bu mümkün olmadığı için ondalık değerler bir üst tam sayı değerine yuvarlanarak değerlendirme yapılış gerekmektedir. BCC modelinde etkin olmayan senaryoların girdi değerleri için belirlenen hedef değerleri Çizelge 6.8.'de verilmiştir.

Çizelge 6.8. BCC modelinde etkin olmayan KVB için girdi hedef değerleri.

Senaryo No	Skor	Gerçekleşen		Hedeflenen	
		G1	G2	G1	G2
S8	0,67	3	13944	2	6972
S9	0,67	3	13944	2	7670
S11	0,67	3	14350	2	6972
S12	0,67	3	14350	2	7146,5
S14	0,99	3	15340	2,959	15130,386
S15	0,9	3	15340	2,689	13748,582
S17	0,77	3	16736	2,315	12916,155
S18	0,79	3	16736	2,367	13202,786
S21	0,76	3	18022	2,282	13710,451
S23	0,69	3	18022	2,083	12510,461
S24	0,76	3	18022	2,264	13599,448
S26	0,75	3	21322	2,248	15980,324
S27	0,67	3	21322	2	10028
S29	0,83	3	22312	2,48	18445,528
S30	0,69	3	22312	2,071	15403,711
S32	0,92	3	22718	2,762	20913,256
S33	0,87	3	22718	2,597	19666,624
S35	0,79	3	23708	2,355	18614,209
S36	0,75	3	23708	2,241	17708,188
S38	0,67	3	24994	2,009	16738,018
S39	0,67	3	24994	2	15240,37
S41	0,67	3	24994	2	10028
S42	0,72	3	24994	2,148	17891,99
S44	0,75	3	26390	2,234	19648,993
S45	0,77	3	26390	2,307	20293,884
S47	0,81	3	26390	2,434	21409,426
S48	0,76	3	26390	2,265	19922,037
S50	0,67	3	28294	2	13348
S51	0,67	3	28294	2	7844,5
S53	0,67	3	28700	2	9364
S54	0,67	3	28700	2	15340
S56	0,86	3	29690	2,564	25372,594
S57	0,76	3	29690	2,264	22402,763
S59	0,68	3	30680	2,044	20905,774
S60	0,67	3	30680	2	11688
S62	0,74	3	31086	2,233	23140,483
S63	0,68	3	31086	2,047	21211,349
S65	0,67	3	31966	2	6972
S66	0,67	3	31966	2	13748,321
S68	0,67	3	31966	2	14233,639
S69	0,67	3	31966	2	16919,119
S71	0,67	3	32372	2	7844,5
S72	0,67	3	32372	2	13680
S74	0,67	3	32372	2	10692
S75	0,67	3	32372	2	15771,627
S77	0,72	3	33362	2,162	24047,811
S78	0,67	3	33362	2	21194,736
S80	0,69	3	33362	2,054	22844,946
S81	0,78	3	33362	2,344	26069,681
S83	0,69	3	34758	2,06	23869,852
S84	0,71	3	34758	2,12	24562,927
S86	0,69	3	34758	2,083	24132,67
S87	0,7	3	34758	2,101	24347,435
S89	0,83	3	36044	2,502	30064,747
S90	0,67	3	36044	2	22780,277
S92	0,67	3	36044	2	8700
S93	0,68	3	36044	2,024	24317,084
S95	0,67	3	36044	2	8368
S96	0,67	3	36044	2	14282,488
S98	0,67	3	39344	2	14012
S99	0,67	3	39344	2	12684
S101	0,67	3	39344	2	20951,147
S102	0,67	3	39344	2	25267,413
S104	0,67	3	40334	2	24774,013
S105	0,67	3	40334	2	23322,033
S107	0,76	3	40334	2,27	30512,797
S108	0,67	3	40334	2,017	27123,257
S110	0,7	3	40740	2,092	28406,629
S111	0,67	3	40740	2	26993,92
S113	0,71	3	40740	2,141	29072,656
S114	0,8	3	40740	2,386	32402,789
S116	0,67	3	41730	2	27482,525
S117	0,67	3	41730	2	23082,697
S119	0,72	3	41730	2,163	30085,309
S120	0,73	3	41730	2,195	30534,502
S122	0,67	3	43016	2	9364
S123	0,67	3	43016	2	18521,765
S125	0,67	3	43016	2	13804,859
S126	0,67	3	43016	2	16275,951
S128	0,67	3	43016	2	9696
S129	0,67	3	43016	2	15321,501
S131	0,71	3	44412	2,126	31471,687
S132	0,67	3	44412	2,021	29925,944
S134	0,67	3	44412	2	22826,292
S135	0,67	3	44412	2	28401,511
S137	0,69	3	44412	2,058	30459,659
S138	0,67	3	44412	2,019	29888,228
S140	0,67	3	46316	2	18793,013
S141	0,67	3	46316	2	13348
S143	0,67	3	46316	2	19224,64
S144	0,67	3	46316	2	24871,488
S146	0,67	3	46722	2	11688
S147	0,67	3	46722	2	8700
S149	0,67	3	46722	2	14012
S150	0,67	3	46722	2	17066,507
S152	0,74	3	47712	2,223	35355,867
S153	0,67	3	47712	2,013	32010,324
S155	0,79	3	47712	2,373	37745,541
S156	0,8	3	47712	2,403	38223,476
S159	0,67	3	48702	2	22783,239
S161	0,67	3	48702	2	26850,098
S162	0,68	3	48702	2,041	33125,802
S164	0,71	3	49108	2,114	34600,058
S165	0,69	3	49108	2,069	33873,942
S167	0,67	3	49108	2	25267,413
S168	0,67	3	49108	2	25699,04
S170	0,67	3	49998	2	19224,64
S171	0,67	3	49998	2	16203,253
S173	0,67	3	49998	2	7146,5
S174	0,67	3	49998	2	21782,661
S176	0,67	3	49998	2	12020
S177	0,67	3	49998	2	11356

7. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sağlıklı yaşam, kilo kontrolü, fiziksel aktivite gibi terimler gün geçtikçe hayatımıza daha çok girmekte ve bu konudaki bilinç hızla artmaktadır. Bundan dolayı spor merkezlerine olan talep sürekli olarak artmakta ve insanlar sağlıklı yaşam için spor merkezlerine üye olmaktadır. Rekabetin üst seviye olduğu bu pazarda müşterilerine iyi hizmet vermek isteyen spor merkezleri sürekli olarak kendilerini yenilemeli, rekabete ayak uydurmalı ve müşteri memnuniyetini en üst seviyede tutmalıdırlar.

Bu çalışmanın ilk bölümünde, ele alınan spor merkezinin müşterilerinin taleplerine daha iyi hizmetler sunarak karşılık vermesi amacıyla analizler yapılmış ve iyileştirme önerilerinde bulunulmuştur. Spor merkezinin mevcut durum analizinin yapılmasında, benzetim modeli kullanılması tercih edilmiştir. Bunun sebebi matematiksel modeller ile çözülmesi çok zor olan karmaşık sistemlerin, benzetim modeli ile rahat bir şekilde modellenerek analiz edilebilmesidir. Bu benzetim modelinin oluşturulmasında Arena simülasyon programı kullanılmıştır.

Spor merkezinin mevcut sisteminin benzetim modelinin kurulabilmesi amacıyla süreç akış şeması oluşturulmuş, süreçlerin süreleri zaman tutma çalışmalarıyla belirlenmiş ayrıca bilgi sistemindeki mevcut bilgiler alınmıştır. Tüm bu veriler bilgisayar ortamında işlenerek benzetim modeli ortaya konulmuştur.

Benzetim modelinin çalıştırılması sonucu ortalama toplam antreman süresi 99,33 dakika, ortalama antrenör kullanım oranı 0,23 , günde ortalama hizmet verilen üye sayısı 194,2 olarak elde edilmiştir. Bunun yanında darboğazların yaşandığı 5 fitness makinesi tespit edilmiş ve bekleme süreleri elde edilmiştir. Oluşan bekleme sürelerini dolayısıyla ortalama toplam antreman süresini kısaltmak ve antrenör kullanım oranını azaltarak antrenörün saha içinde daha aktif olmasını sağlayabilmek amacıyla olabilecek tüm iyileştirme senaryoları oluşturulmuştur. Bu iyileştirme senaryolarında maddi ve kullanılabilir alan kısıtları göz önüne alınmış, darboğaz oluşan makinelerde ve antrenör sayısında kaynak artırımına gidilmiştir. Bu şekilde oluşturulan toplam 177 adet senaryonun benzetim modeli sonuçları elde edilmiştir.

Senaryoların analizi, birden fazla girdi ve çıktıyı aynı anda analiz edebilen doğrusal programlama temelli parametrik bir yöntem olmayan veri zarflama analizi yöntemiyle yapılmıştır. VZA'nde karar verme birimi olarak kullanılacak olan senaryolar spor merkezindeki mevcut kullanılabilir alan ve maddi kısıtlar çerçevesinde oluşturulmuştur. Toplam 177 adet senaryonun görelî etkinlik analizi yapılmıştır. Senaryoların etkinliklerinin ölçülebilmesi için 2 adet girdi ve 3 adet çıktı değişkeni belirlenmiştir. Girdi değişkenleri antrenör sayısı ve makine

alım maliyetleri olarak, çıktı değişkenleri ise ortalama antreman süresi, hizmet verilen ortalama üye sayısı ve ortalama antrenör kullanım oranı olarak seçilmiştir.

Etkinlik analizi DEAP 2.1 veri zarflama analizi paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Analizde girdiler üzerinde kontrolün fazla olması sebebiyle girdi yönelimli model kullanımı tercih edilmiştir. Analiz, CCR ve BCC modellerinin ikisi içinde girdi yönlü olarak yapılmış teknik ve ölçek etkinlikleri hesaplanmıştır.

Yapılan VZA ile etkin olan ve olmayan KVB ler belirlenmiştir. CCR modeliyle girdi yönlü yapılan analizde 177 senaryo içinde 20 senaryo etkin bulunmuş, bunlar S1, S3, S4, S13, S19, S22, S28, S37, S67, S76, S79, S88, S118, S127, S130, S133, S148, S151, S154 ve S172 nolu senaryolardır. BCC modeliyle girdi yönlü yapılan analizde ise 65 senaryo etkin bulunmuştur, bu senaryolar S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7, S10, S13, S16, S19, S20, S22, S25, S28, S31, S34, S37, S40, S43, S46, S49, S52, S55, S58, S61, S64, S67, S70, S73, S76, S79, S82, S85, S88, S91, S94, S97, S100, S103, S106, S109, S112, S115, S118, S121, S124, S127, S130, S133, S136, S139, S142, S145, S148, S151, S154, S157, S158, S160, S163, S166, S169, S172 ve S175 nolu senaryolardır. Uygulanan her iki modelde de 20 senaryo etkin bulunmuştur. Her iki modelde de etkin senaryolar S1, S3, S4, S13, S19, S22, S28, S37, S67, S76, S79, S88, S118, S127, S130, S133, S148, S151, S154 ve S172 senaryoları olarak belirlenmiştir. Burada dikkat çekici olan CCR modelinde etkin bulunan senaryoların tümünün BCC modelinde etkin bulunmuş olmasıdır. BCC modelinde etkin bulunan ancak CCR modelinde etkin bulunmayan S2, S7, S10, S16, S25, S31, S34, S40, S43, S46, S49, S52, S55, S58, S61, S64, S70, S73, S82, S85, S91, S94, S97, S100, S103, S106, S109, S112, S115, S121, S124, S136, S139, S142, S145, S157, S160, S163, S166, S169, S175 nolu senaryoların etkinlikleri 0,90 – 1 bandında olduğundan küçük iyileştirmelerle etkin hale getirilebilirler.

BCC modelinin ortalama etkinlik skoru 0,812 iken CCR modelinin ortalama etkinlik skoru 0,783 olarak hesaplanmıştır. Yapılan analizler incelendiğinde antrenör artırımı yapılmadan makine kaynak artırımı yapılan senaryoların daha etkin olduğu görülmektedir. Her iki model ile yapılan analizlerde etkin çıkan senaryolar arasından, ortalama antreman süresini minimuma düşürmesi ve dolayısıyla üyenin en çok önemsendiği nokta olan antreman süresini ve bekleme sürelerinin en aza indirerek müşteri memnuniyetini sağlaması sebebiyle senaryo 154 uygulanabilir bir karar olarak karşımıza çıkmaktadır. Kararın uygulanması durumunda mevcut duruma göre ortalama antreman süresinde %19,05' lik bir azalma sağlanmakta, hizmet verilen ortalama üye sayısında %5,87' lik bir artış sağlanmakta ve antrenör kullanım oranında ise bir değişiklik yaşanmamaktadır. Etkin olmayan senaryolar için belirlenen hedef değerlere

bakıldığında makine alımları için oluşan maliyetin azaltılması yani fiyat ve pazar araştırmaları ile aynı makinelerin daha düşük fiyatlara alınabilmesi ile senaryoların daha etkin olabileceği görölmüştür.

İleride bu konu ile ilgili yapılabilecek çalışmalarda maliyet veya alan kısıtı olmaksızın tüm senaryolar değerlendirilerek daha verimli sonuçlar elde edilebilir ayrıca girdi ve çıktılarına yöneticiler ve karar vericiler tarafından ağırlıklar belirlenerek daha gerçekçi olan sonuçlara ulaşılabilir. Yapılabilecek başka bir çalışmada, kullanılan antreman programlarının profesyoneller eşliğinde değiştirilmesi veya soyunma odası dolap sayılarının artırılması durumlarını iğereren, mevcut duruma alternatif iyileştirme senaryoları oluşturulabilir ve analizleri yapılabilir.

KAYNAKLAR DİZİNİ

Aazadeh, A., Ghaderi, S.F., Izadbakhsh, H. (2008). Integreation of DEA and AHP with compuet simulation for railway system improvement and optimization. *Applied Mathemetics and computation*, 195, 775-785.

Akal, Z. (2005). *İşletmelerde Performans Ölçüm ve Denetimi Çok Yönlü Performan Göstergeleri*. MPM Yayınları, Ankara.

Anderson, R.I., Fok, R. ve Scott, J. (2000). Hotel Industry Efficiency : AN Advanced Linear Programming Examination. *American Business Review*, Cilt 18, 40-48.

Andrson, C., Butcher, C., Moureno, A. (2010). Emergency Department Patient Flow Smulation at Health Alliance. Major Qualifying Project Proposal Completed in partial fulfillment of the Bachelor of Science degree at Worcester Polytechnic Institute. Worcester MA, USA.

Aslankaraoğlu, N. (2006). Veri Zarflama Analizi ve temel bileşenler analizi ile Avrupa Birliği ülkelerinin sıralanması. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Banks, J., Jhon, S. ve Nelson, B.L. (1996). *Discrete-Event System Simulation. 2. Baskı*, New Jersey, 23-24.

Baysal, M.E., Alçılar, B., Çerçioğlu, H., Toklu, B. (2005). Türkiye'deki Devlet Üniversitelerinin 2004 Yılı Performanslarının Veri Zarflama Analizi Yöntemiyle Belirlenip Buna Göre 2005 Yılı Bütçe Tahsislerinin Yapılması. *SAÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9, 1.

Budak, H. (2010). Veri Zarflama Analizi ve Hisse Senedi Seçiminde Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Bussofiane, A., Dyson, R. ve Rhodes, E. (1991). Applied Data Envelopment Analysis. *European Journal of Operational Research*, Cilt 2, 1-15.

Cooper, W.W., Seiford, L.M., Zhu, J. (2004). Data Envelopment Analysis : History, Models an Interpretations, in Handbook on Data Envelopmen Analysis. *Kluwer Academic Publisher*, New York, 8-21.

Garcia, M.L., Centeno, M.A., Rivera, C. ve DeCario, N. (1995). Reducing time in an emergency room via a fast-track. *Processdings of the 1995 Winter Simulation Conferce*. Institute of Electrical and Electronics Engineers, 1048-1053.

Güçlü, A. (1999). Türk Silahlı Kuvvetleri Hastanelerinde Teknik Verimlilik Ölçümü : Veri Zarflama Analizi Uygulaması. Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Gündüz, Y. (2005). Akış Tipi Atölye Sisteminde Benzetim ile En iyileme Man Türkiye A.Ş.'de Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Haas, D.A., ve Murphy, F.H. (2003). Compensanting for Non-Homogenity in Decision-Making Units in Data Envelopment Analysis. *European Journal of Operational Research*, 144, 530-544.

Halaç, O. (1982). *İşletmelerde Simulasyon Teknikleri*. İstanbul Üniversitesi, 1.

Hamdy, A., Taha. (2007). *Yöneylem Araştırması. 6. Basımdan Çeviri*, İstanbul : 665.

<https://www.voitbayi.com>

KAYNAKLAR DİZİNİ (devam)

- Koz, M. ve Ersöz, G. (1995). *Egzersiz ve İmmün Sistem*, 412.
- Law, A.M., Kelton, D.W. (2000). *Simulation Modelling and Analysis*. New York, McGraw-Hill, Üçüncü Baskı.
- Law, A.M., Kelton, D.W. (2008). *Simulation Modelling and Analysis*. McGraw-Hill, USA.
- Law, A.M., Kelton, W.D. (2007). *Simulation Modelling and Analysis*. New York : McGraw-Hill, s.709.
- Lukee, R.D., Ozcan, Y.A., Bramble, J.D. (1997). *Configurational Efficiency of Urban Strategic Hospital Alliances*. Cilt 14.
- Martin, C.J. ve Roman, C. (2001). An Application of DEA to measure the efficiency of Spanish airports prior to privatization. *Journal of Air Transport Management*, Cilt 7, 149-157.
- Oruç, K.O. (2008). Veri Zarflama Analizi ile Bulanık Ortamda Etkinlik Ölçümleri ve Üniversitelerde Bir Uygulama. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Özdemir A., ve Demirelli, E. (2013). Ağırlık Kısıtlı Veri Zarflama Analizi ile Mevduat Bankalarının Etkinlik Ölçümüne Yönelik Bir Uygulama. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, Cilt 9, 215-238.
- Özden, Ü.H. (2008). İstatistiksel Simülasyon. Benzetim Semineri İstanbul Ticaret Üniversitesi.
- Pokopenko, J. (1992). *Verimlilik Yönetimi*. Çev:(Olca Baykal vd.). MPM yayın No:476, Ankara.
- Ramanathan, R. (2003). *Data Envelopmen Analysis*. Sage Publications, New Delhi.
- Tanyaş, M. (2000). *Endüstri Mühendisliğine Giriş*. Cilt 1, İstanbul.
- Weng, S.J., Wang, L.M., Tsai, B.S., Chang, C.Y. ve Gotcher, D. (2011). Using Simulation and Data Envelopment Analysis in Optimal Healthcare Efficiency Allocations. *In Proceedings of the 2011 Winter Simulation Conference*, 1295-1305.
- Yılmaz, Y. (2007). <http://slideplayer.biz.tr/slide/2402046/>. Sakarya Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Endüstri Mühendisliği Bölümü, Endüstri Mühendisliğine Giriş Ders Notları.
- Yılmaz, M.K. ve Çıracı, D. (2004). Hisse Senetler İMKB’de İşlem Gören Çimento Şirketleri’ nin Likidite ve Karlılık Açısından Veri Zarflama Yöntemi ile Etkinlik Analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 3, 124-148.

EKLER

EK-1. Spor Merkezindeki Kaynak Sayıları

Resource - Basic Process				Resource - Basic Process			
	Name	Type	Capacity		Name	Type	Capacity
1	Personel_antrenor_1	Based on Schedule	Antrenor1	18	Shoulder_Press_SBT	Fixed Capacity	1
2	Personel_antrenor_2	Based on Schedule	Antrenor2	19	Dumbbells	Fixed Capacity	16
3	Soyunma_odasi	Fixed Capacity	80	20	Elliptic_Machine	Fixed Capacity	4
4	Cable_Cross	Fixed Capacity	1	21	Kosu_Bandi	Fixed Capacity	5
5	Biceps_Machine	Fixed Capacity	1	22	Yatay_Bisiklet	Fixed Capacity	2
6	Bench_Press	Fixed Capacity	1	23	Dikey_Bisiklet	Fixed Capacity	2
7	Wide_Chest_Press	Fixed Capacity	1	24	Kurek_Machine	Fixed Capacity	2
8	Chest_Press_SRB	Fixed Capacity	1	25	Barfiks_Machine	Fixed Capacity	1
9	Incline_Chest_Press	Fixed Capacity	1	26	Leg_Curl_Machine	Fixed Capacity	1
10	Low_Row	Fixed Capacity	1	27	Leg_Extension_Machine	Fixed Capacity	1
11	Lat_Pull_Down_SRB	Fixed Capacity	1	28	Leg_Press_Machine	Fixed Capacity	1
12	Row_Machine_SRB	Fixed Capacity	1	29	Kalf_Machine	Fixed Capacity	1
13	Shoulder_Press_SRB	Fixed Capacity	1	30	Chest_Press_SBT	Fixed Capacity	1
14	Incline_Bench_Press	Fixed Capacity	1	31	Lat_Pull_Down_SBT	Fixed Capacity	1
15	Decline_Bench_Press	Fixed Capacity	1	32	Row_Machine_SBT	Fixed Capacity	1
16	Multi_Press_Machine	Fixed Capacity	2	33	Mekik_Machine	Fixed Capacity	2
17	Pectoral_Machine	Fixed Capacity	1	34	Dips_Machine	Fixed Capacity	1

EK-2. 2018 Yılı Aylık ve Saatlik Ortalama Üye Geliş Sayıları

Erkek Üyeler için Ortalama Geliş Sayıları

Saat Dilimi	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	
Aylar	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	23:00	
Ocak	0,8000	0,9000	2,6667	3,5667	9,1667	12,6667	11,1333	14,3667	14,1333	17,3000	9,9667	7,3000	3,8667	0,0000	107,8333
Şubat	0,6071	1,0357	3,3571	5,5000	10,5000	12,8571	11,8929	12,8571	16,1786	16,9643	11,5714	8,6786	3,6429	0,0000	115,6429
Mart	1,0645	2,9032	5,5161	6,4516	14,0323	14,8710	13,1935	14,4194	14,0645	18,4516	11,6774	9,0968	3,9677	0,0000	129,7097
Nisan	1,2759	1,9310	3,8276	6,4138	12,2414	13,9310	12,4483	15,0000	15,6207	18,2414	11,5517	7,4138	3,6207	0,1379	123,6552
Mayıs	0,8966	2,7586	4,2069	9,1034	10,1724	13,8621	13,5517	14,3793	12,3448	14,5517	5,7241	4,1034	7,6897	4,9655	118,3103
Haziran	1,0870	2,2609	2,9130	6,2174	7,7826	11,6522	12,2609	12,4783	11,4348	14,3913	4,3478	2,2174	6,9130	4,2609	100,2174
Temmuz	0,6333	1,6667	2,7333	6,8000	11,1000	13,6129	12,0333	12,7667	15,1333	19,3333	11,6000	6,5667	5,1333	0,0000	119,5333
Ağustos	0,6923	1,5385	3,2308	7,2692	11,0769	14,2308	13,4615	13,6538	14,1923	18,2692	9,8462	7,6923	5,6923	0,0000	120,8462
Eylül	0,7333	2,9667	5,7333	8,1333	11,9667	14,1333	12,8000	14,5667	16,5667	18,8333	10,7667	9,0667	4,8333	0,0000	131,1000
Ekim	1,2903	2,5806	5,4839	9,1613	12,0968	14,2258	14,4516	14,8387	17,0323	19,7419	12,2903	8,4516	5,8065	0,0000	137,4516
Kasım	0,7333	2,0333	4,5000	7,8333	11,5667	14,3000	13,9000	14,8000	18,0000	17,8333	10,8000	6,7000	4,7667	0,0000	127,7667
Aralık	0,9032	2,0323	4,1935	8,6129	10,8387	13,7097	13,0323	14,4839	16,8710	17,9355	10,9677	7,2258	4,2581	0,1613	125,2258
Ortalama	0,8931	2,0506	4,0302	7,0886	11,0451	13,6710	12,8466	14,0509	15,1310	17,6539	10,0925	7,0428	5,0159	0,7938	

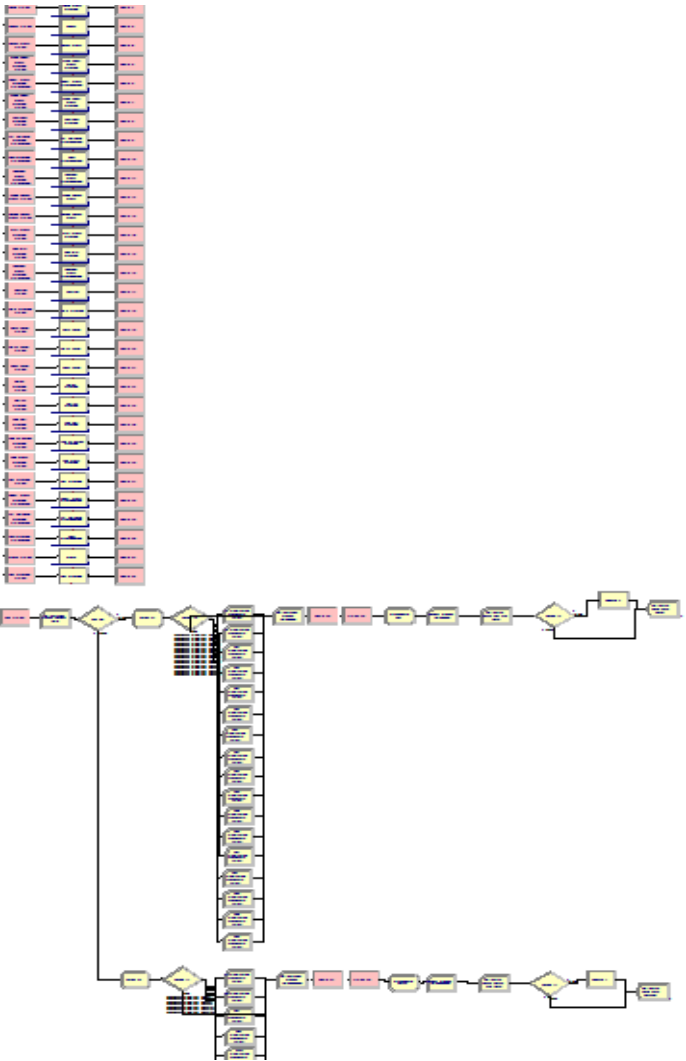
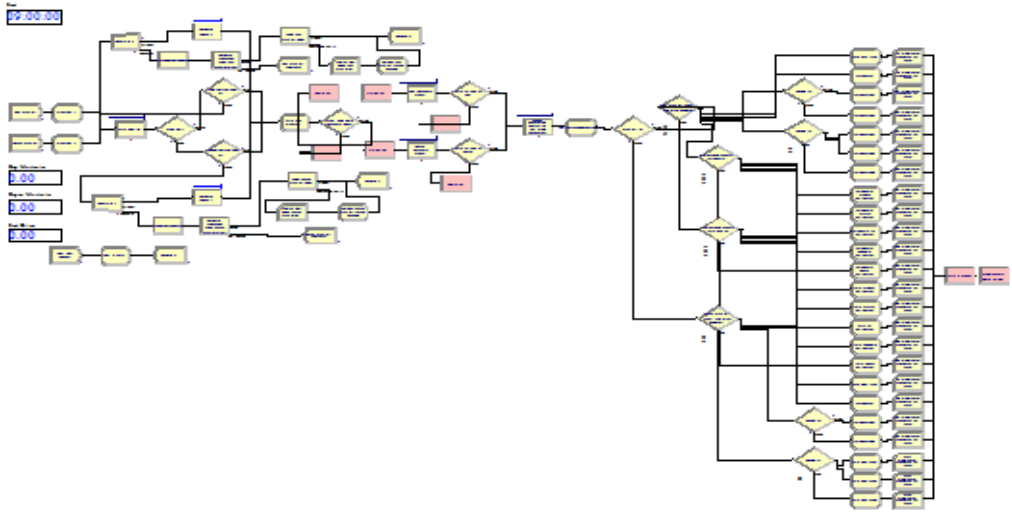
EK-2. (devam) 2018 Yılı Aylık ve Saatlik Ortalama Üye Geliş Sayıları

Kadın Üyeler için Ortalama Geliş Sayıları

Saat Dilimi	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	
Aylar	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	23:00	
Ocak	0,4667	0,8333	2,2667	3,6667	6,0667	10,0000	10,6667	10,1000	12,2333	13,3333	8,8000	6,9000	2,6000	0,0000	87,9333
Şubat	0,9643	0,9643	2,9286	4,0714	5,5714	10,6786	10,8929	10,5000	12,5000	13,7143	8,6786	6,6071	2,4643	0,0000	90,5357
Mart	1,1935	0,9677	3,0645	6,0968	7,9355	10,8710	11,0000	10,0645	12,1935	12,8710	8,5484	6,0968	2,8710	0,0000	93,7742
Nisan	0,8621	0,9655	3,1379	5,1724	6,4483	10,2414	10,5862	10,0690	13,7241	12,1724	8,6552	6,6897	2,5862	0,0000	91,3103
Mayıs	0,9310	0,9655	2,0345	4,5862	6,2069	9,3448	9,3448	9,1034	8,8966	10,9310	3,7931	3,4483	3,7241	3,0345	76,3448
Haziran	0,6522	0,6957	2,1739	4,7826	5,8696	9,2083	9,1667	8,6250	9,1667	9,9130	3,5652	2,6087	3,5217	3,4783	74,6522
Temmuz	0,8000	1,0667	3,6452	4,2000	5,9000	9,8333	9,8333	10,7667	13,1667	13,7667	9,1333	7,0333	3,6333	0,0000	92,8667
Ağustos	1,0000	0,8846	3,9231	5,1538	6,9231	11,9615	10,5769	10,7692	12,6154	12,9231	9,6923	7,1154	3,1538	0,0000	96,6923
Eylül	0,9333	1,1667	3,0667	5,4667	7,1000	10,6667	11,6000	11,6000	12,6333	13,6000	9,6000	7,4333	2,9667	0,0000	97,8333
Ekim	1,4516	1,3871	3,6452	4,5484	6,7419	11,3871	10,6774	10,6452	12,8387	14,7419	9,6129	5,9355	2,5161	0,0000	96,1290
Kasım	1,3333	0,9667	3,5667	4,6333	7,6667	9,5333	10,7333	9,3000	12,7667	12,5667	8,1667	6,5667	2,9333	0,0000	90,7333
Aralık	1,0968	1,0323	2,5161	5,0645	6,7742	8,8387	11,0000	9,2581	12,4839	12,6452	8,3548	5,8065	2,7097	0,0000	87,5806
Ortalama	0,9737	0,9913	2,9974	4,7869	6,6003	10,2137	10,5065	10,0668	12,1016	12,7649	8,0500	6,0201	2,9734	0,5427	

EK-3. Arena Modeli Ekran Görüntüsü

EK-4. Senaryolar

Senaryo no	Senaryo Açıklaması	Maliyet (TL)
S1	+ 1 adet Dikey Bisiklet	6972
S2	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	6972
S3	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	6972
S4	+ 1 adet Yatay Bisiklet	8368
S5	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	8368
S6	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	8368
S7	+ 2 adet Dikey Bisiklet	13944
S8	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	13944
S9	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	13944
S10	+ 1 adet Koşu Bandı	14350
S11	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	14350
S12	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	14350
S13	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Yatay Bisiklet	15340
S14	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	15340
S15	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	15340
S16	+ 2 adet Yatay Bisiklet	16736
S17	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	16736
S18	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	16736
S19	+ 1 adet Chest Press	18022
S20	+ 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	18022
S21	+ 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	18022
S22	+ 1 adet Shoulder Press	18022
S23	+ 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	18022
S24	+ 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	18022
S25	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Dikey Bisiklet	21322
S26	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	21322
S27	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	21322
S28	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet	22312
S29	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	22312
S30	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	22312
S31	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Koşu Bandı	22718
S32	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	22718
S33	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	22718
S34	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Yatay Bisiklet	23708
S35	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	23708
S36	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	23708
S37	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press	24994
S38	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	24994
S39	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	24994
S40	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	24994
S41	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	24994
S42	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	24994
S43	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press	26390
S44	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	26390
S45	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	26390
S46	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	26390
S47	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	26390
S48	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	26390
S49	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Dikey Bisiklet	28294
S50	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	28294
S51	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	28294
S52	+ 2 adet Koşu Bandı	28700
S53	+ 2 adet Koşu Bandı + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	28700
S54	+ 2 adet Koşu Bandı + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	28700
S55	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet	29690

EK-4. (devam) Senaryolar

S56	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	29690
S57	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	29690
S58	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet	30680
S59	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	30680
S60	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	30680
S61	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Yatay Bisiklet	31086
S62	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	31086
S63	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	31086
S64	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press	31966
S65	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	31966
S66	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	31966
S67	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	31966
S68	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	31966
S69	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	31966
S70	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Chest Press	32372
S71	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	32372
S72	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	32372
S73	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Shoulder Press	32372
S74	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	32372
S75	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	32372
S76	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press	33362
S77	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	33362
S78	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	33362
S79	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	33362
S80	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	33362
S81	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	33362
S82	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press	34758
S83	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	34758
S84	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	34758
S85	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	34758
S86	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	34758
S87	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	34758
S88	+ 2 adet Chest Press	36044
S89	+ 2 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	36044
S90	+ 2 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	36044
S91	+ 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press	36044
S92	+ 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	36044
S93	+ 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	36044
S94	+ 2 adet Shoulder Press	36044
S95	+ 2 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	36044
S96	+ 2 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	36044
S97	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press	39344
S98	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	39344
S99	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	39344
S100	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	39344
S101	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	39344
S102	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	39344

EK-4. (devam) Senaryolar

S103	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press	40334
S104	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	40334
S105	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	40334
S106	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	40334
S107	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	40334
S108	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	40334
S109	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press	40740
S110	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	40740
S111	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	40740
S112	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	40740
S113	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	40740
S114	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	40740
S115	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press	41730
S116	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	41730
S117	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	41730
S118	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	41730
S119	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	41730
S120	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	41730
S121	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press	43016
S122	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	43016
S123	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	43016
S124	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Chest Press	43016
S125	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	43016
S126	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	43016
S127	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Shoulder Press	43016
S128	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	43016
S129	+ 1 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	43016
S130	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press	44412
S131	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	44412
S132	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	44412
S133	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Chest Press	44412
S134	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	44412
S135	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	44412
S136	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Shoulder Press	44412
S137	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	44412
S138	+ 1 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	44412
S139	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press	46316
S140	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	46316

EK-4. (devam) Senaryolar

S141	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	46316
S142	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	46316
S143	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	46316
S144	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	46316
S145	+ 2 adet Koşu Bandı + 1 adet Chest Press	46722
S146	+ 2 adet Koşu Bandı + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	46722
S147	+ 2 adet Koşu Bandı + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	46722
S148	+ 2 adet Koşu Bandı + 1 adet Shoulder Press	46722
S149	+ 2 adet Koşu Bandı + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	46722
S150	+ 2 adet Koşu Bandı + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	46722
S151	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press	47712
S152	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	47712
S153	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	47712
S154	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	47712
S155	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	47712
S156	+ 1 adet Koşu Bandı + 1 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	47712
S157	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press	48702
S158	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	48702
S159	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	48702
S160	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	48702
S161	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	48702
S162	+ 2 adet Yatay Bisiklet + 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	48702
S163	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press	49108
S164	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	49108
S165	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	49108
S166	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press	49108
S167	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	49108
S168	+ 1 adet Koşu Bandı + 2 adet Yatay Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	49108
S169	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press	49998
S170	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	49998
S171	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 1 adet Chest Press + 1 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	49998
S172	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Chest Press	49998
S173	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	49998
S174	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Chest Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	49998
S175	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Shoulder Press	49998
S176	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Sabah Vardiyası)	49998
S177	+ 2 adet Dikey Bisiklet + 2 adet Shoulder Press + 1 adet Antrenör (Akşam Vardiyası)	49998

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : OKTAY, Erdem
Doğum tarihi ve yeri : 20.05.1988, Kütahya
e-mail : oktay.342@hotmail.com

Eğitim Bilgileri

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet Tarihi
Lisans	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	2011
Lise	Ali Güral Anadolu Lisesi	2006
<u>Yabancı dil</u>	İngilizce	